

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІ

«Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (ерекше бөлігі)» сәйкес бұл материал көбейтуге (көшіруге) жатпайды, статистикалық ақпараттарды өз жарияланымдарында (басылымдарында) пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасы Статистика агенттігіне сілтеме жасау міндетті.

В соответствии с «Гражданским кодексом Республики Казахстан (особенная часть)» данный материал не подлежит размножению (копированию), при использовании статистической информации в своих публикациях (изданиях) обязательно ссылка на Агентство Республики Казахстан по статистике.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

2008 жылғы қаңтар-қараша
январь-ноябрь 2008 года

Астана 2008

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ**

**Ай сайынғы ақпараттық-талдамалы
журнал**

1991 жылдан бастап шығады

Құрылтайшы: Қазақстан Республикасы
Статистика агенттігі

Бас редактор – А. Мешімбаева

«Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуында» 2008 жылғы қаңтар-қарашадағы ел экономикасының дамуы туралы жедел статистикалық деректер бар.

«Қазақстан Республикасы және оның өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық дамуының статистикалық көрсеткіштері» қосымшасында тиісті бөлімдер бойынша кестелік материал келтірілген.

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің «Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы (жедел деректер)» ай сайынғы журналын электрондық түрде де ұсыну мүмкіндігі бар.

Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, 010000 Астана қаласы, Сол жағалау, Министрліктер Үйі, Орынбор көшесі 8, 2 үй
Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі
Телефон: 8 (7172) 74-92-95
Факс: 8 (7172) 74-95-46
Электрондық мекен-жай: stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http://www.stat.kz

Шартты белгілер:

-- құбылыс жоқ
0,0 – болмашы шама
... – деректер жоқ

Таралымы: 250 дана
Көлемі = 11,90 ЕБТ

Журнал Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 2002 жылғы 14 тамызда тіркелген №3156-Ж

**СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**Ежемесячный информационно-аналитический
журнал**

Издается с 1991 года

Учредитель: Агентство Республики Казахстан по статистике

Главный редактор – А. Мешимбаева

«Социально-экономическое развитие Республики Казахстан» содержит оперативные статистические данные о развитии экономики страны в январе-ноябре 2008г.

В приложении «Статистические показатели социально-экономического развития Республики Казахстан и ее регионов» приведен табличный материал по соответствующим разделам.

Агентство Республики Казахстан по статистике имеет возможность предоставлять ежемесячный журнал «Социально-экономическое развитие Республики Казахстан (оперативные данные)» также в электронном виде.

Адрес: Республика Казахстан, 010000 г. Астана, Левый берег, Дом Министерств, улица Орынбор 8, д. 2
Агентство Республики Казахстан по статистике
Телефон: 8 (7172) 74-92-95
Факс: 8 (7172) 74-95-46
Электронный адрес: stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http://www.stat.kz

Условные обозначения:

-- явление отсутствует
0,0 – незначительная величина
... – данные отсутствуют

Тираж: 250 экз.
Объем = 11,90 УПЛ

Журнал зарегистрирован в Министерстве культуры, информации и общественного согласия Республики Казахстан 14 августа 2002г. №3156-Ж

Мазмұны

1.	Қазақстан Республикасының 2008 жылғы қаңтар-қарашадағы әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары.....	5
2.	Тауарлар мен қызметтер өндірісі.....	7
2.1	Өнеркәсіп өндірісі	7
2.2	Ауыл шаруашылығы	11
2.3	Құрылыс.....	12
2.4	Көлік	15
2.5	Байланыс.....	16
2.6	Сауда және өзге де қызметтер	18
3.	Шағын кәсіпкерлік субъектілері мониторингі.....	20
4.	Сыртқы сауда	23
4.1	Сыртқы сауда айналымы	23
4.2	ТМД мемлекеттерімен сыртқы сауда	24
4.3	Әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда	24
5.	Инвестициялар	25
6.	Бағалар.....	27
6.1	Тұтыну бағалары.....	27
6.2	Экономиканың нақты секторындағы баға	29
7.	Қаржы жүйесі.....	32
7.1	Мемлекеттік қаржы	32
7.2	Ақша-кредит жүйесі	34
8.	Еңбек рыногы және еңбекақы төлеу	36
8.1	Жалданып жұмыспен қамтылу	36
8.2	Жұмыссыздық және жұмыспен қамту	37
8.3	Еңбекақы төлеу	38
9.	Халық табысы.....	39
10.	Демографиялық процестер және әлеуметтік сала.....	40
10.1	Демографиялық ахуал	40
10.2	Халықтың ауру-сырқаулығы.....	42
10.3	Қылмыстылық	43
11.	Қазақстан Республикасы өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы: салыстырмалы талдау	44
12.	Конъюнктуралық зерттеулер	47
12.1	Өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу.....	47
12.2	Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу	47
12.3	Тұтынушыларды зерттеу.....	48
13.	ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы	50

Содержание

1.	Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан в январе-ноябре 2008 года	53
2.	Производство товаров и услуг	55
2.1	Промышленное производство	55
2.2	Сельское хозяйство	59
2.3	Строительство	60
2.4	Транспорт	63
2.5	Связь.....	64
2.6	Торговля и прочие услуги	66
3.	Мониторинг субъектов малого предпринимательства.....	68
4.	Внешняя торговля.....	71
4.1	Внешнеторговый оборот	71
4.2	Внешняя торговля с государствами СНГ	72
4.3	Внешняя торговля с другими странами мира.....	72
5.	Инвестиции.....	73
6.	Цены	75
6.1	Потребительские цены	75
6.2	Цены в реальном секторе экономики	77
7.	Финансовая система.....	80
7.1	Государственные финансы	80
7.2	Денежно-кредитная система.....	82
8.	Рынок труда и оплата труда.....	84
8.1	Занятость по найму	84
8.2	Безработица и обеспечение занятости.....	85
8.3	Оплата труда.....	86
9.	Доходы населения	87
10.	Демографические процессы и социальная сфера.....	88
10.1	Демографическая ситуация.....	88
10.2	Заболеваемость населения.....	90
10.3	Преступность	91
11.	Социально-экономическое положение регионов Республики Казахстан: сравнительный анализ	92
12.	Конъюнктурные обследования	95
12.1	Обследование деловой активности промышленных предприятий	95
12.2	Обследование деловой активности предприятий торговли	95
12.3	Обследование потребителей.....	96
13.	Социально-экономическое положение стран СНГ	98

1. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ 2008 ЖЫЛҒЫ ҚАҢТАР-ҚАРАШАДАҒЫ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ ҚЫСҚАША ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

Экономиканың нақты секторы. 2008 жылғы қаңтар-қарашадағы өнеркәсіп өндірісінің көлемі қолданыстағы бағамен 9635 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-қарашадан 2,6% көп. 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда кен өндіру өнеркәсібінде өндіріс көлемі 5,1%-ға, электр энергиясын, газ бен су өндіруде және бөлуде – 7,6%-ға өсті, өңдеу өнеркәсібінде 1,3%-ға азайды.

2008 жылғы қаңтар-қарашада ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі ағымдағы бағамен 1218,6 млрд. теңгені құрап, 2007 жылғы қаңтар-қарашамен салыстырғанда 7,1% азайды.

2008 жылғы қаңтар-қарашада жүк айналымының жалпы көлемі (коммерциялық тасымалдаумен шұғылданытын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер жүк айналымы көлемінің бағасын есепке алғанда) 338842,1 млн. ткм құрап, 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 6,6% өсті.

Есепті кезеңде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі (қоғамдық тамақтандыру айналымынсыз) 2255,3 млрд. теңгені құрап, 2007 жылғы қаңтар-қарашамен салыстырғанда 3,3% артты.

2008 жылғы қаңтар-қарашада негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың көлемі 3299,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-қарашаға қарағанда 6,1% артық.

2008 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша республикада 282757 заңды тұлғалар тіркелген, соның ішінде қызметкерлерінің саны 50 адамға дейінгілер - 267519. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалар – 193234. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалардың ішінде шағын кәсіпорындар – 178944 құрайды, олардан шағын бизнес субъектілері - 130719.

Сыртқы сауда. 2008 жылғы қаңтар-қазанда Қазақстанның сыртқы сауда айналымы (Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданы есепке алмағанда) 93679,5 млн. АҚШ долларын құрап, 2007 жылғы қаңтар-қазанмен салыстырғанда 44,7% өсті, оның ішінде экспорт – 62374,2 млн. АҚШ доллары (64,6% өсті), импорт – 31305,3 млн. АҚШ доллары (16,7% өсті) болды.

Баға. Тұтыну бағаларының индексі 2008 жылғы қарашада 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 109,2% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары 10,3%-ға, азық-түлік емес тауарлар – 5,8%, ақылы қызметтер – 11,2% өсті. Өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындар бағалары 2008 жылғы қарашада 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 3,7% азайды.

Қаржы. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша Қазақстан Республикасының Мемлекеттік бюджетіне түскен табыстар көлемі 2008 жылғы 1 қарашаға 2846,8 млрд. теңгені, ал шығын – 2737,8 млрд. теңгені құрады. 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 24,2%, шығындар 28,0% артты.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша екінші деңгейдегі банктердің экономика салаларына салған кредиттік салымдары 2008 жылғы қазанның соңына 7286,1 млрд. теңгені құрады. Кредиттік салымдардың жалпы көлемінде ұзақ мерзімді кредиттердің үлесі 80,1%, шетел валютасындағы кредиттердің үлесі 43,7% құрады. 2008 жылғы қазанның соңына банк жүйесіндегі депозиттер көлемі 4869,1 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 34,2% көп, халық депозиттері 1455,7 млрд. теңге болды, тиісінше, 5,2%.

Еңбек рыногы. 2008 жылғы қарашада жұмыссыздар саны, сараптамалық бағалау бойынша, 558,9 мың адамды, экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы жұмыссыздық деңгейі 6,7%, оның ішінде жұмыссыздар ретінде жұмыспен қамту органдарында тіркелген адамдар саны ағымдағы жылғы қарашаның соңында 56,7 мың адамды құрады, экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы олардың үлесі – 0,7%.

Халықтың табысы. 2008 жылғы қазанда, бағалау бойынша, халықтың орта есеппен жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 31340 теңгені құрап, 2007 жылғы қазанмен салыстырғанда – 16,2%, нақты ақшалай табысы – 2,0% өсті.

2008 жылғы қазанда қызметкерлерге есептелген орташа айлық атаулы жалақы 61622 теңгені құрап, 2007 жылғы қазанмен салыстырғанда 13,9% өсті.

Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар

А	Өлшем бірлігі	2008 жылғы қаңтар-қараша	2008 жылғы қараша	Өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен		2008 жылғы қараша 2008 жылғы қазанға %-бен
				2008 жылғы қаңтар-қараша	2008 жылғы қараша	
А	Б	1	2	3	4	5
Экономикалық көрсеткіштер						
Қысқа мерзімді экономикалық индикатор ¹⁾	%-бен			102,6	100,6	
Өнеркәсіп өнімінің (тауарлардың, қызметтердің) көлемі	млрд. теңге	9 635,0	624,9	102,6	99,7	99,8
Ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі	млрд. теңге	1218,6	88,5	92,9	103,1	92,6
Құрылыс жұмыстарының көлемі	млрд. теңге	1607,2	141,8	102,3	95,5	65,6
Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар	млрд. теңге	3299,2	330,1	106,1	94,1	86,1
Көліктің барлық түрлерімен жүк айналымы	млн. ткм	338 842,1	32 567,8	106,6	103,5	97,1
Байланыс қызметтерінің көлемі	млрд. теңге	374,5	36,4	111,4	102,5	103,5
Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы	млрд. теңге	2 255,3	245,9	103,3	103,5	102,2
Сыртқы сауда айналымы ²⁾³⁾	млн. АҚШ доллары	93 679,5	9 507,9	144,7	131,7	94,8
соның ішінде:						
экспорт		62 374,2	6 255,0	164,6	152,3	95,8
импорт		31 305,3	3 252,9	116,7	104,5	92,8
Тұтыну бағаларының индексі	%-бен			117,9	109,2 ⁴⁾	100,4
Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі	%-бен			143,0	96,3 ⁴⁾	81,4
Жұмыссыздар саны (бағалау)	мың адам		558,9		96,5	101,0
Орта есеппен жан басына шаққандағы ақшалай табыс (бағалау) ²⁾	теңге	300 496	31 340	122,7 ⁵⁾	116,2 ⁵⁾	99,8
Нақты ақшалай табыс (бағалау) ²⁾	%-бен			103,4	102,0	99,2
Бір қызметкердің орташа айлық жалақысы ²⁾ :						
атаулы	теңге	59 717	61 622	117,5	113,9	98,6
нақты	%-бен			99,0	100,0	98,0
Қаржы көрсеткіштері ⁶⁾						
М3 ақша жиыны	млрд. теңге		5685,1		130,6	96,6
Айналымдағы қолма-қол ақша	млрд. теңге		815,9		112,6	101,1
Банк жүйесіндегі депозиттер	млрд. теңге		4869,1		134,2	95,9
соның ішінде халық депозиттері	млрд. теңге		1455,7		105,2	95,6
Екінші деңгейдегі банктер кредиттері	млрд. теңге		7286,1		101,0	100,0
одан ұзақ мерзімді кредиттер	млрд. теңге		5833,5		103,0	100,7

¹⁾ Алты сала (ауыл шаруашылығы, өнеркәсіп, құрылыс, сауда, көлік, байланыс) өсуінің нақты қарқыны бойынша есептеледі.

²⁾ 1-баған – 2008 жылғы қаңтар-қазан; 2-баған – 2008 жылғы қазан; 3-баған – 2008 жылғы қаңтар-қазан 2007 жылғы қаңтар-қазанға %-бен; 4-баған - 2008 жылғы қазан 2007 жылғы қазанға %-бен; 5-баған – 2008 жылғы қазан 2008 жылғы қыркүйекке %-бен.

³⁾ Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданың есебінсіз.

⁴⁾ 2007 жылғы желтоқсанға.

⁵⁾ 2007 жылғы қаңтар-қазандағы және қазандағы нақтыланған деректерге %-бен.

⁶⁾ ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша, 2008 жылғы қазанның соңына.

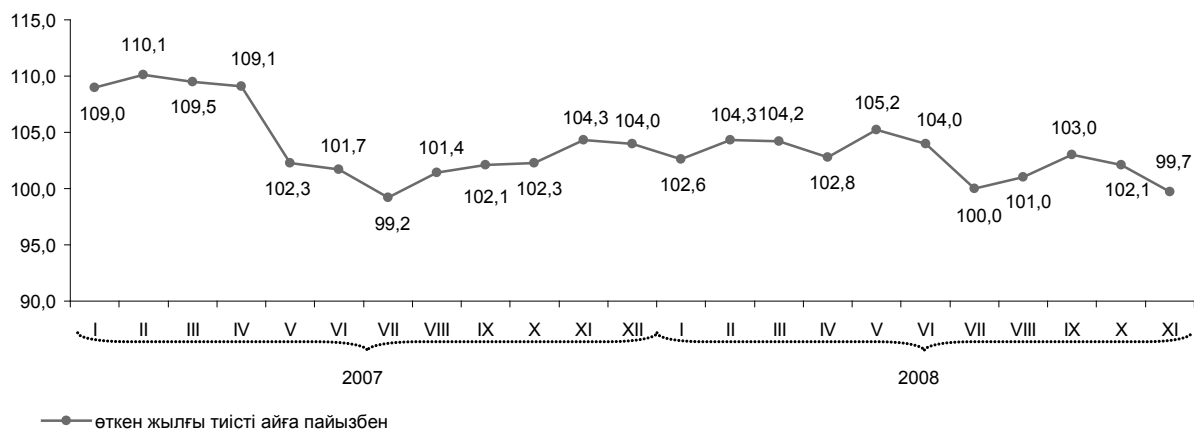
Ескерту: Өнеркәсіп өнімінің көлемі тиісті жылдардағы кәсіпорындар құрылымы бойынша келтірілген. Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы қоғамдық тамақтандыру қызметтерін есепке алмайды.

2. ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕР ӨНДІРІСІ

2.1 ӨНЕРКӘСІП ӨНДІРІСІ

Ағымдағы жылғы қаңтар-қарашада өткен жылғы сәйкес деңгейге өнеркәсіп өндірісінің өсімі 2,6% (2005ж. – 5%, 2006ж. – 7,5%, 2007ж. – 4,9%) құрады. 9635 млрд. теңгенің өнімі өндірілді. Өндіріс көлемінің өсуі республиканың сегіз өңірінде байқалды.

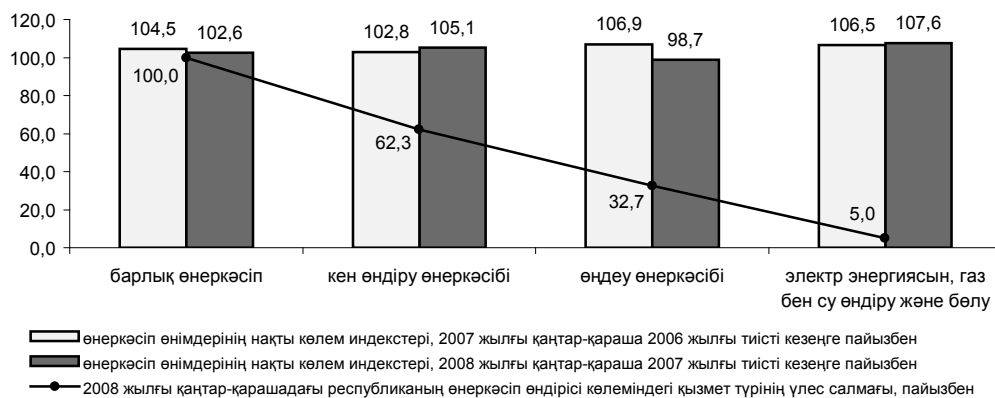
Өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері

Кен өндіру өнеркәсібінің және электр энергиясын, газ бен су өндіру мен бөлу өндірісінің өсуінен өнеркәсіп өндірісі артты.

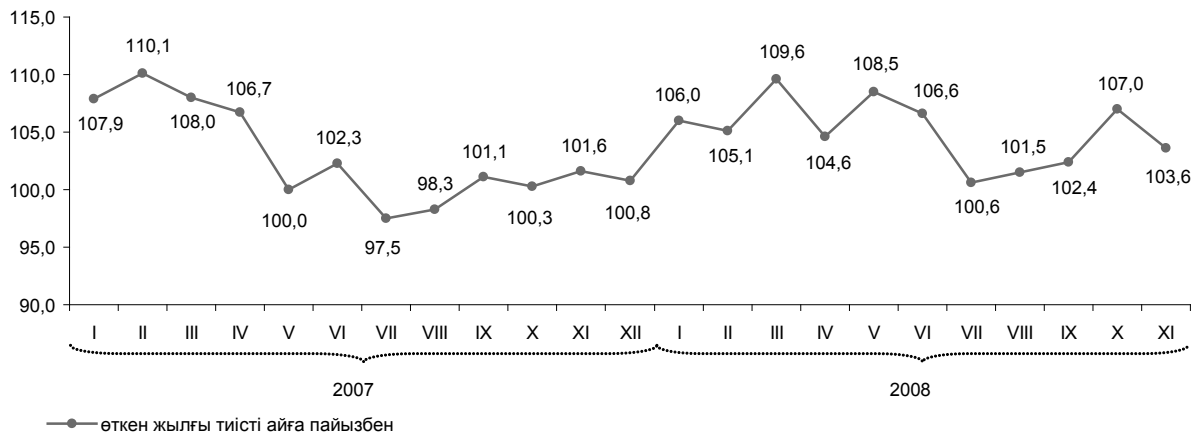
Тұтастай өнеркәсіп бойынша нәтижелердің қалыптасуына кен өндіру өнеркәсібі аса үлкен ықпал етті. Өндірістің жалпы көлемінде осы саланың үлес салмағы 60%-дан астамды құрайды.

Өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері және өнеркәсіптің салалық құрылымы

Кен өндіру өнеркәсібінде 6003 млрд. теңгенің өнімі өндірілді. Бұл өткен жылғы сәйкес кезеңнен 5,1%-ға жоғары. Мұнай өндіру негізі Атырау облысының кәсіпорындары есебінен артты. Сондай-ақ, табиғи газ және көмір өндірісі өсті. Батыс Қазақстан облысында газ конденсатын, Шығыс Қазақстан облысында қорғасын-мырыш кенін, Қостанай облысында темір-кенді шекемтастар шығару төмендеді.

Кен өндіру өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

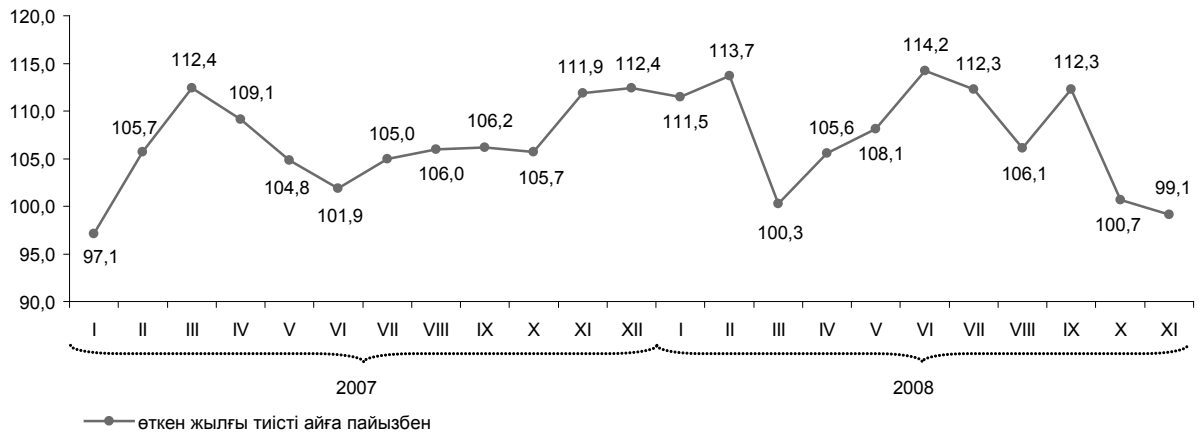

Өткен жылғы осы кезеңмен салыстырғанда **электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің** өсімі 7,6% құрады. Суды жинау, тазалау мен бөлу (111,7%), электр энергиясын (107,9%) және газ тәріздес отын (101,7%) өндіру мен бөлу; бумен, ыстық сумен жабдықтаудың (105,3%) көлемдері артқан.

Электр энергиясы 72,6 млрд. кВт.сағ. өндірілді, бұл 2007 жылғы сәйкес деңгейден 5,7%-ға жоғары. Республикасының он өңірінде шығару артты.

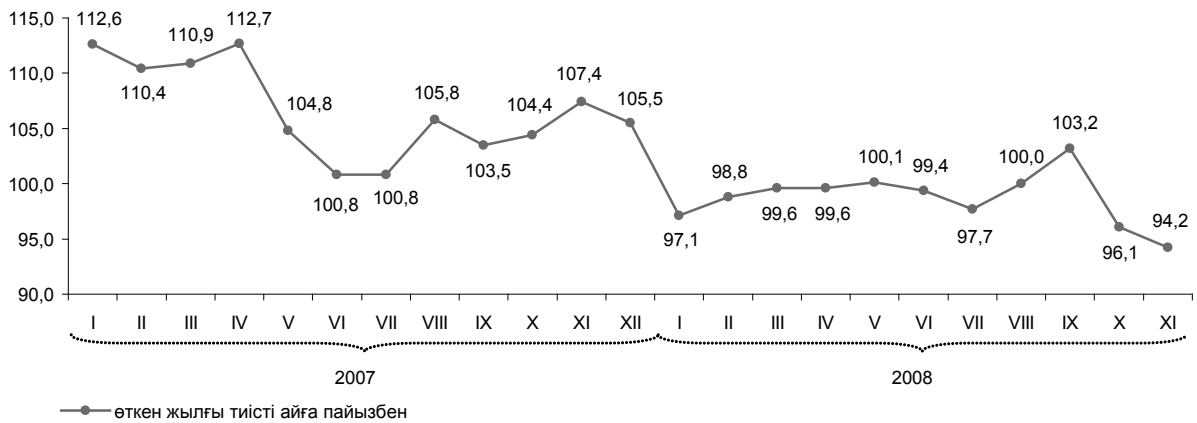
Жылу энергиясын өндіру 80 млн. Гкал құрады. Өткен жылғы қаңтар-қарашаға қарағанда нақты көлем индексі 99,6% құрады.

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

Өңдеу өнеркәсібінде өткен кезеңде өндіріс 1,3%-ға төмендеп, 3153 млрд. теңгені құрады. Құрылыс материалдарын, қара металл, көлік құралдары мен жабдықтарын шығару төмендеді.

Өндеу өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

Сусындарды қоса, тамақ өнімдері 642 млрд. теңгеге өндірілді. Өткен жылғы қаңтар-қарашадағы деңгейге өсім 1,5% құрады. Ет, шұжық өнімдері, ұн, жарма, нан, қант пен макарон өнімдерін шығару өсті. Шырындар, күнбағыс, тазартылған мақта және сары майлар, сүт, ірімшік, сүзбе, алкогольді ішімдіктер аз шығарылған.

Есепті кезеңде **тоқыма және тігін өнеркәсібінде** өндіріс 10,9%-ға өсті. Мақта талшығының, свитерлер, жемпірлер мен пуловерлер, жұмыс киімдерін, төсек жаймаларын шығару артты. Кілем және кілем бұйымдарын, қалпақтар және бас киімдер (Алматы қаласы) шығару төмендеді.

Аяқ киімдер және қойдың, ешкінің, шошқа және ірі қара малдың терісінен жасалған былғары шығаруының өсуі есебінен **былғары, былғарыдан жасалған бұйымдар мен аяқ киімдердің** өндіріс көлемі 1,7 есе өсті.

Шпалдар, терезелер мен есіктер, паркет, ағаш жәшіктер шығаруының өсуі есебінен **сүрек пен ағаштан жасалған бұйымдардың** өндірісі 8,3%-ға өсті. Ағаш материалдарын және ағаш талшығынан жасалған тақталар аз шығарылған.

Целлюлоза-қағаз өнеркәсібі және баспа ісі өнімінің көлемі өткен жылғы деңгейге 97,9% құрады. Тұсқағаздар, қораптар, жәшіктер, сөмкелер, кітаптар, кітапшалар және оқушы дәптерлерін өндіру төмендеді.

Өндеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

Кокс, мұнай өнімдерін және ядролық материалдар есепті кезеңде 217 млрд. теңгеге өндірілді, бұл өткен жылғы деңгейден 4,6%-ға асып түсті. Керосин, газойльдер, мазут өндіру артты. Павлодар мен Оңтүстік Қазақстан облыстарында бензин шығару төмендеді.

Фосфор, күкірт және фосфор қышқылын, фосфорлы тыңайтқыштар, натрий трифосфаты мен бихроматын шығаруының артуы есебінен **химия өнеркәсібінде** өндіріс 12,4%-ға артты. Азотты тыңайтқыштар (Маңғыстау облысы), хром илегіш (Ақтөбе облысы) өндірісі қысқарды.

Резеңке және пластмасса бұйымдардың өндіріс көлемі 8,6%-ға өсті. Резеңкеден және пластмассадан жасалған құбырлар, түтіктер, қолжаңдыр мен шлангілер, резеңке ленталар көп шығарылған.

2008 жылдың басынан бері өзге де металл емес минералды өнімдер өндірісінің едәуір төмендеуі байқалды. Есепті кезеңде нақты көлем индексі 75,7%, ал көлемі 197 млрд. теңгені құрады. Өнімге сұраныстың азаюына байланысты құрылыс материалдары: цемент, әк, бетон, тақталар, тақтайшалар, силикат және қож кірпіштер, бетоннан жасалған құрылыс конструкцияларын шығару (Шығыс Қазақстан облысы, Астана, Алматы қалалары) төмендеді.

Металлургия өнеркәсібінің үлесіне өңдеу өнеркәсібі көлемінің 45%-на жуығы келеді. Өткен кезеңде 648 млрд. теңгенің қара металлургия, 624 млрд. теңгенің түсті металлургия өнімі өндірілді. **Қара металлургияда** Қарағанды облысында шойын, болат және жалпақ илек шығаруының төмендеуі есебінен нақты көлем индексі 91,5% құрады. **Түсті металдар** өндірісі 5%-ға өсті. Тазартылған мыс, өңделмеген алюминий мен мырыш, мыс сымдарын шығару артты.

Өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

Машина жасау саласында 268 млрд. теңгеге өнім өндірілді, ол өткен жылғы деңгейден 5,9%-ға төмен.

Машиналар мен жабдықтар өндірісі 4,9%-ға өсті. Мойынтіректер, дестегіштер, сорғылар, тракторлар, мұнай-газды қайта өңдейтін жабдықтарды көп шығарылған. Сонымен қатар, мұнай кәсібіне арналған жабдықтар (Солтүстік Қазақстан облысы), кен өндірісіне арналған машиналар және автоматты кір жуғыш машиналар (Алматы қаласы) шығару қысқарған.

Электр жабдықтары, электрондық және оптикалық жабдықтардың шығарылымы өткен жылмен салыстырғанда 3,7%-ға артқан. Трансформаторлар, оқшауландырылған сымдар мен кабельдер, бөлуге арналған қалқандар, теледидарлар өндірісі артты. Цифрлық есептеу машиналарын, аккумуляторлар, конденсаторлар шығару төмендеді.

Көлік құралдары мен жабдықтар 92 млрд. теңгеге шығарылды. Нақты көлем индексі 79% құрады. Ақмола облысында жүк тасымалдайтын, Шығыс Қазақстан облысында жеңіл автомобильдер аз шығарылған.

2.2 АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ

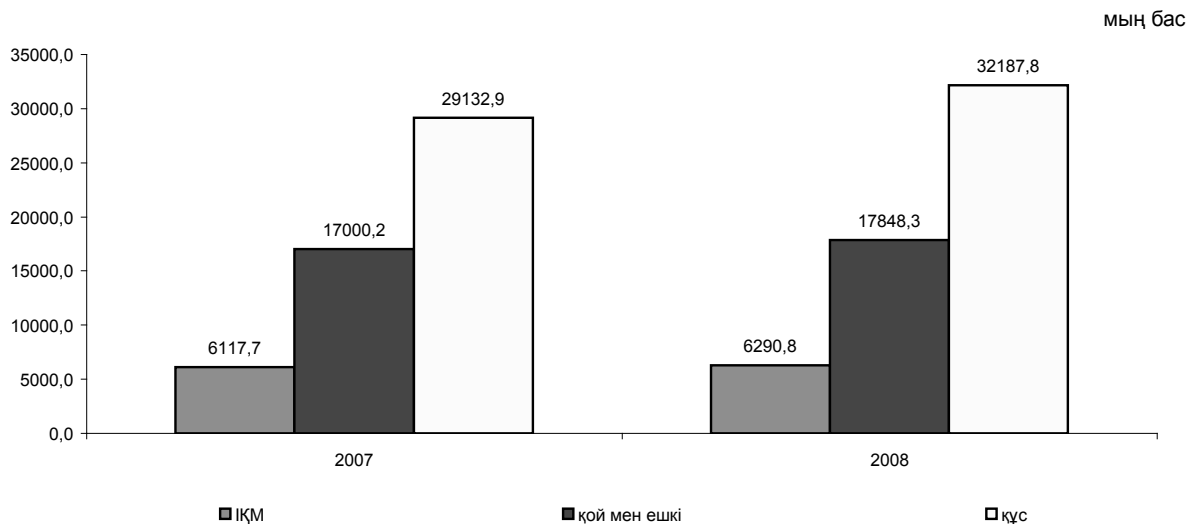
Ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру

Тұтастай республика бойынша ауыл шаруашылығы өнімдерінің жалпы көлемі 2008 жылғы қаңтар-қарашада бағалау бойынша ағымдағы бағаларда 1218,6 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы сәйкес кезеңнен 7,1%-ға аз.

Мал шаруашылығы

2008 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша өткен жылғы сәйкес күнмен салыстырғанда ірі қара мал басы 2,8%, қой мен ешкі - 5%, шошқа - 1%, жылқы - 6%, түйе – 3,4% және құс – 10,5%-ға өсуі байқалған.

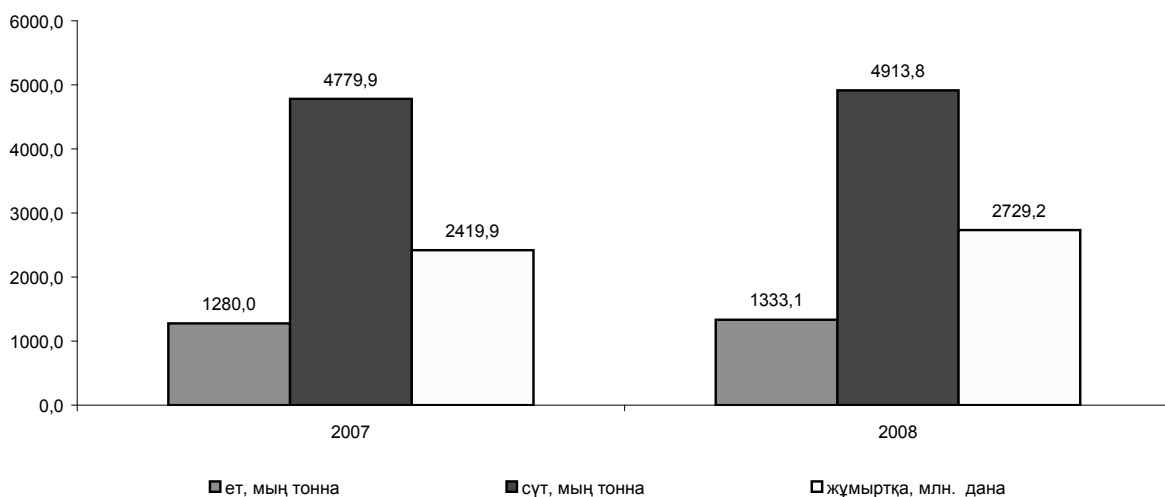
2007-2008жж. 1 желтоқсанға ауыл шаруашылығы малдары мен құс саны

2007 жылғы қаңтар-қарашамен салыстырғанда мал мен құс өнімділігі өсті. Сүт бағытындағы бір сиырға сүттің орташа сауылуы 2,8%, 1 мекіен тауықтың орташа жұмыртқалауы 4,3%-ға өсті.

Мал мен құс басы және өнімділігінің өсуі мал шаруашылығы өнімдерін шығару көлемдеріне оң әсер етті. Мал мен құстың барлық түрлерін тірідей салмақта өткізу көлемі 4,1% өсті, сиыр сүтінің өндірісі 2,8%, жұмыртқа – 12,8%-ға өсті.

Мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлерін өндіру

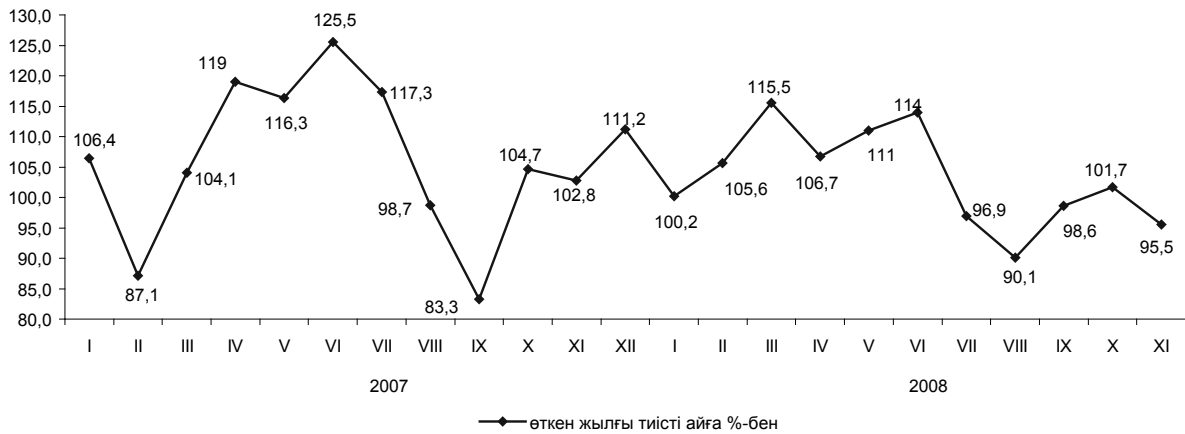
2.3 ҚҰРЫЛЫС

Құрылыс қызметі

2008 жылғы қаңтар-қарашада құрылыс жұмыстарының (қызметтерінің) көлемі, бағалау есебімен 1607,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-қарашадағы деңгейден 2,3%-ға көп.

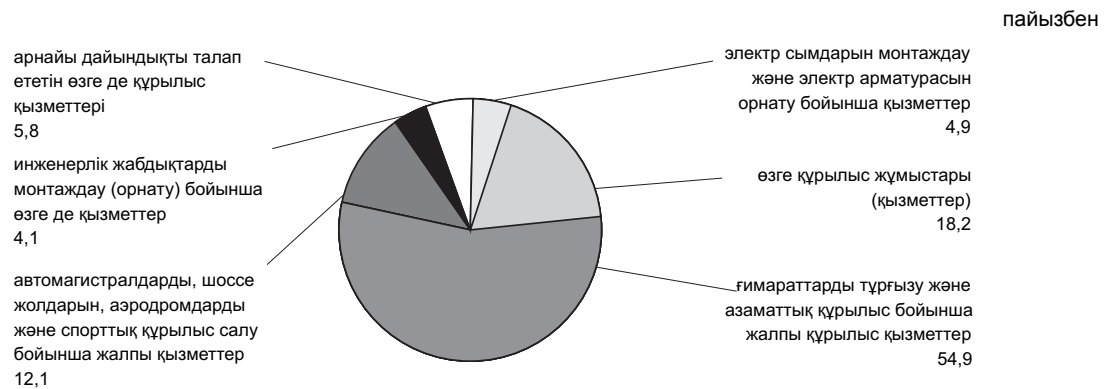
Республика көлемінде жеке құрылыс ұйымдары атқарған құрылыс жұмыстарының үлес салмағы едәуір – 74,5% болды. Шетелдік мердігерлер – 24,8%, мемлекеттік ұйымдар – 0,7%-ын орындады.

Құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

Орындалған жұмыстардың құрылымында ғимарат тұрғызу және азаматтық құрылыстың үлесі (жалпы көлемнің 54,9%-ы) едәуір көп болды (2007 жылғы қаңтар-қарашада – 35,2%).

Орындалған құрылыс жұмыстарының түрлері бойынша құрылымы

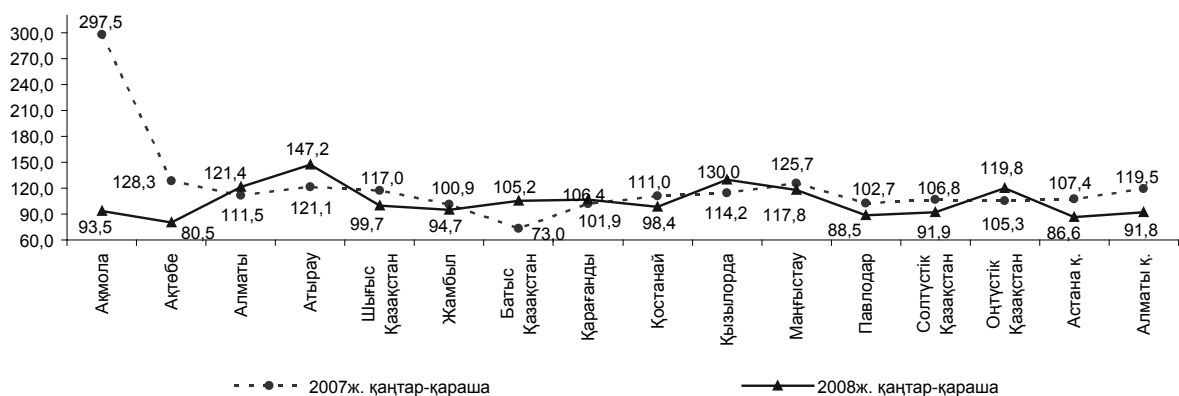
Құрылыс жұмыстары көлемінің өсуі 2007 жылғы қаңтар-қарашамен салыстырғанда республиканың 7 өңірінде байқалды. Мұның өзінде құрылыс жұмыстарының едәуір өсуі Атырау (1,5 есе) және Қызылорда (1,3 есе) облыстарында байқалды.

Құрылыс жұмыстарының көлемі республиканың тоғыз өңірінде, оның ішінде едәуір – Ақтөбе облысында (19,5%-ға) төмендеді.

Жалпы республикалық көлемде құрылыс жұмыстарының 57% астамын үш өңір Астана, Алматы қалалары және Атырау облысы алады.

Құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

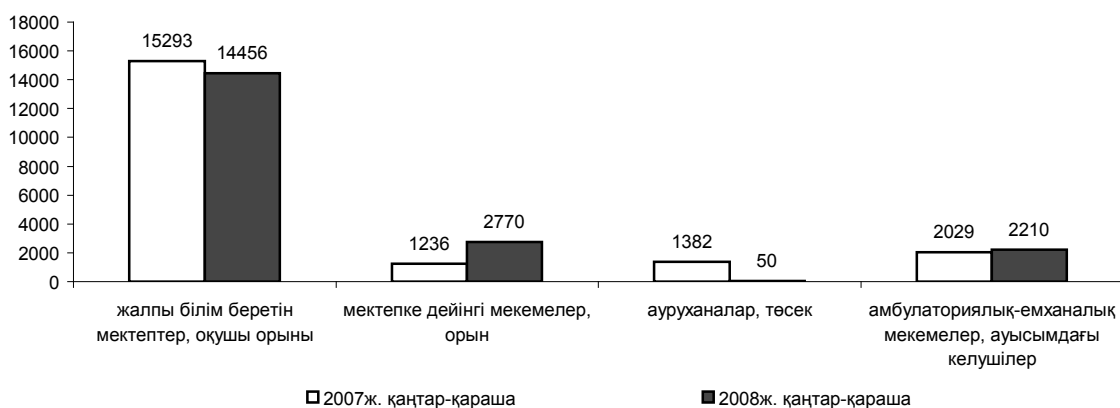
өткен жылғы тиісті кезеңге пайызбен

2008 жылғы қаңтар-қарашада 28314 ғимарат салынды, оның ішінде 24847 тұрғын және 3467 тұрғын үйлік емес бағытта. Пайдалануға берілген тұрғын үйлік емес бағыттағы объектілердің едәуір саны сауда-1469 объектілеріне келеді.

Денсаулық сақтау және білім беру саласында 99 объект пайдалануға берілді, оның ішінде 32 - жалпы білім беретін мектеп, 17 - мектепке дейінгі мекеме, 49 - амбулаторлық-емханалық мекеме және 1- аурухана.

Білім беру және денсаулық сақтау объектілерін пайдалануға беру

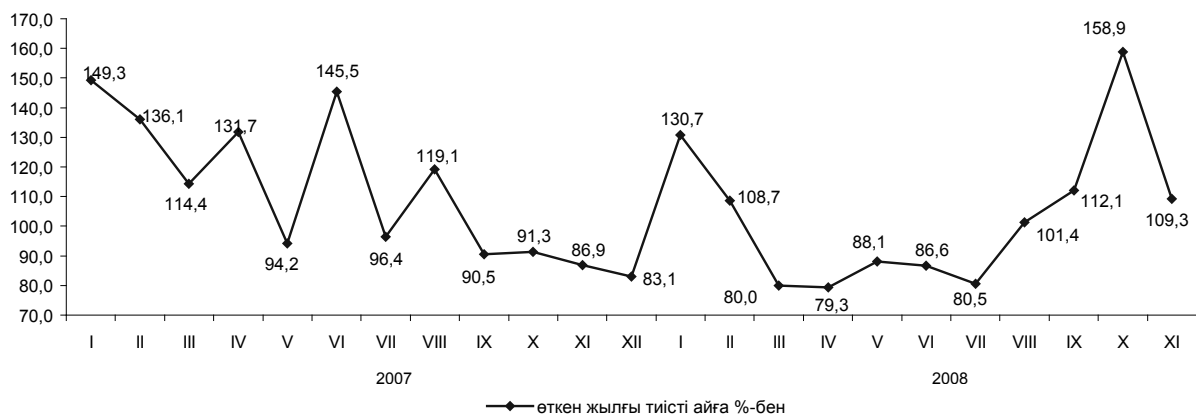

Тұрғын үй құрылысы

2008 жылғы қаңтар-қарашада тұрғын үй құрылысына 407,6 млрд. теңге инвестициялар салынды, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 10,9%-ға аз. Негізгі капиталға салынған инвестицияның жалпы көлемінде тұрғын үй құрылысында игерілген қаражаттың үлесі 12,4% құрады.

Барлық меншік нысанындағы кәсіпорындар мен ұйымдар және халықпен жалпы алаңы 5827 мың шаршы метр тұрғын үйлер пайдалануға берілді, бұл 2007 жылғы қаңтар-қарашадағы деңгейден 2,4%-ға жоғары. Жеке кәсіпорындармен, ұйымдармен және жеке тұрғындармен тұрғын үйлерді пайдалануға беру басым болып қалып отыр (пайдалануға берілген жалпы тұрғын үй көлемінің 89%-ы). Жеке құрылысшылар үлесіне 54,5% келеді. Мемлекеттік ұйымдармен тұрғын үйдің жалпы көлемінің 7,9%-ы, шетел кәсіпорындарымен – 3,1%-ы пайдалануға берілді.

Тұрғын үйлерді пайдалануға берудің нақты көлем индекстері

Пайдалануға берілген тұрғын үйлер көлемінің өсуі республиканың 14 өңірінде байқалады. Едәуір өсуі Солтүстік Қазақстан (2 есе) және Ақтөбе (1,3 есе) облыстарында белгіленді.

Тұрғын үйлер құрылысының құны. Тұрғын үйдің жалпы алаңының 1 шаршы метр құрылысының орташа нақты құны 2008 жылғы қаңтар-қарашада 59 мың теңгені құрады. Тұрғын үйдің 1 шаршы метр құрылысының құны көп пәтерлі үйлерде – 85,5 мың теңге, ал жеке тұрғындар тұрғызған үйлерде – 37 мың теңгені құрады.

2.4 КӨЛІК

2008 жылғы қаңтар-қарашада республикадағы **жүк айналымы** (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) 338842,1 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-қарашадағы жүк айналымынан 6,6%-ға көп.

Темір жол көлігінің жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-қарашада 197836,8 млн. ткм құрады, бұл республика ішінде ұзақ қашықтыққа тасымалдаулардың артуы есебінен 2007 жылғы қаңтар-қарашадағыдан 9,3%-ға жоғары болды.

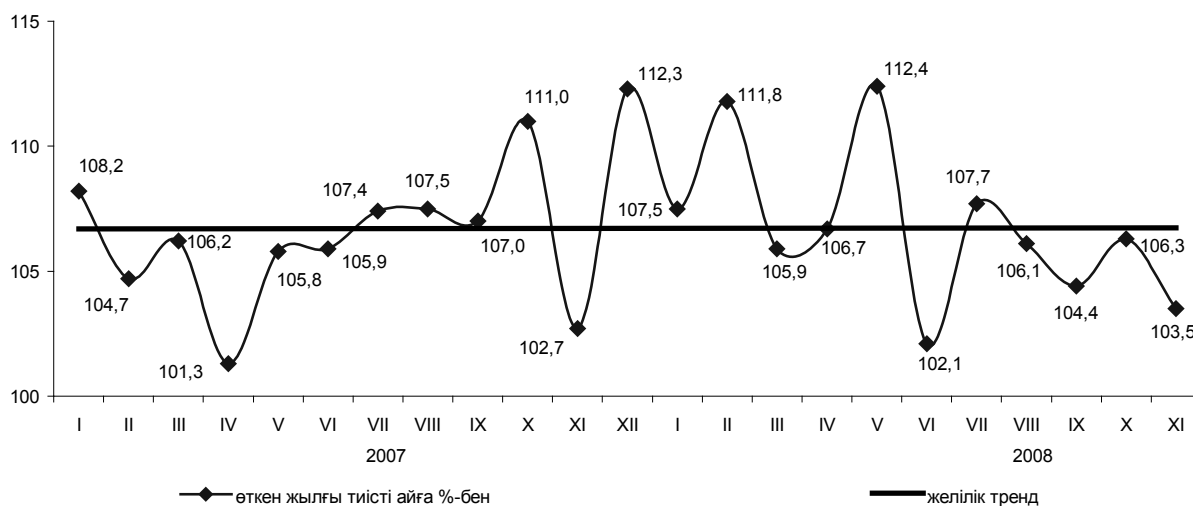
2008 жылғы қаңтар-қарашада **автокөліктің** жүк айналымы (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) – 57533,3 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-қарашадағыдан 2,9%-ға көп.

Магистралдық құбырдың жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-қарашада 82607,6 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-қарашадағыдан 2,6%-ға көп. Жүк айналымының жалпы көлемінен мұнайды тасымалдау 40487,3 млн. ткм (Каспий құбыры желісі консорциумы бойынша және Қытайға жеткізілімнің өсуі есебінен 2007 жылғы қаңтар-қарашадағыдан 4,1%-ға артты), газ – 42120,2 млн. ткм (арту 1,1%-ға болды) құрады.

Су жолының ашылуынан бастап **өзен көлігінің** жүк айналымы 55253,2 мың ткм құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегіден 5,8%-ға көп.

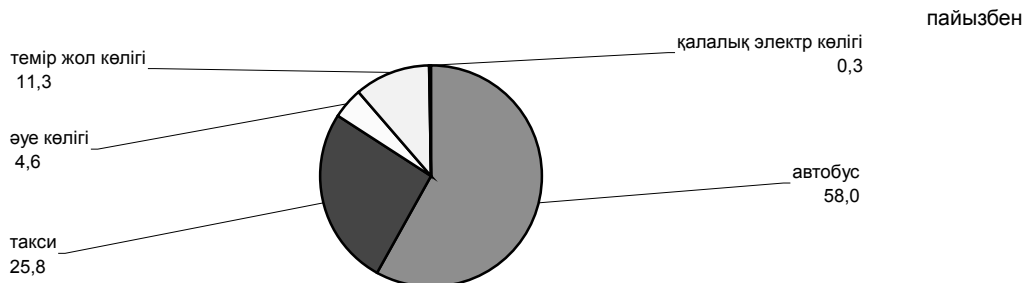
Әуе көлігінің жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-қарашада 63868,6 мың ткм құрап, 2007 жылғы қаңтар-қарашаға 17,0%-ға төмендеді.

Жүк айналымының серпіні

Жолаушылар айналымы 2008 жылғы қаңтар-қарашада 2007 жылғы қаңтар-қарашамен салыстырғанда 1,9%-ға артып, 115150,9 млн. жкм құрады, соның ішінде автобустарда – 1,7%, таксиде – 4,8%, әуе көлігінде – 5,7%, бұл халықтың экономикалық тұрғыдан белсенділігінің өсуіне байланысты болды. Сонымен қатар темір жол көлігіндегі жолаушылар айналымының – 4,0%, троллейбустағы – 28,9%, трамвайда – 14,7%-ға төмендеуі байқалды.

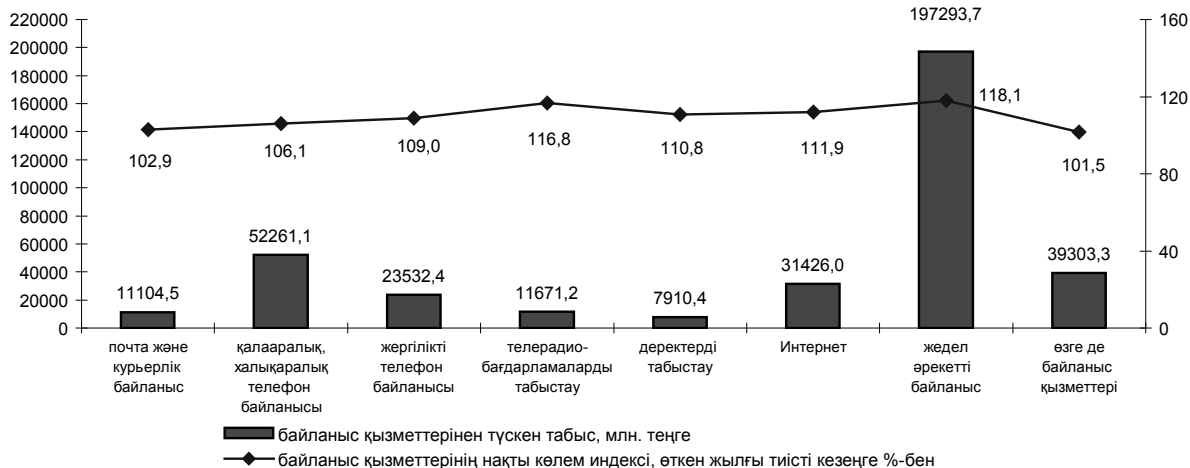
Жолаушылар айналымының құрылымы

2.5 БАЙЛАНЫС

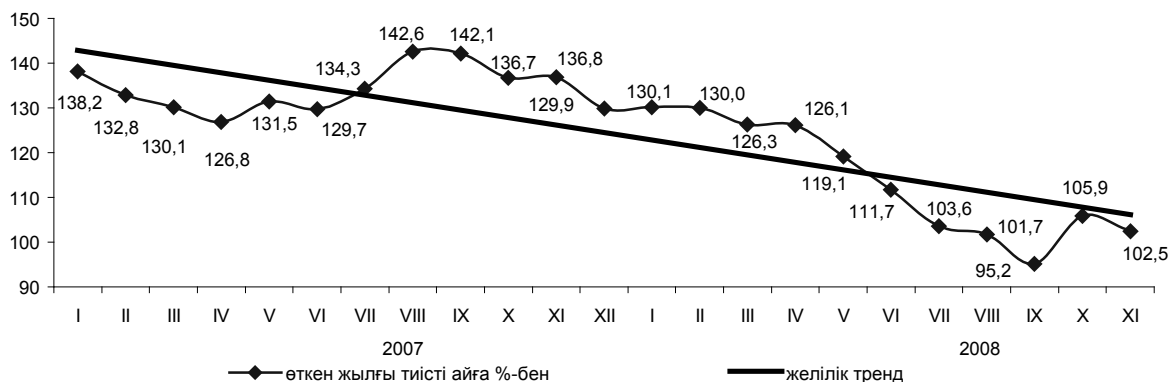
2008 жылғы қаңтар-қарашада жедел деректер бойынша республиканың байланыс кәсіпорындары 374,5 млрд. теңге сомада қызмет көрсетті, соның ішінде халыққа көрсетілгені – 150,6 млрд. теңге, бұл 2007 жылғы қаңтар-қарашаға қарағанда салыстырмалы бағада, тиісінше – 11,4% және 11,9%-ға көп.

2008 жылғы қаңтар-қарашада байланыс қызметтерінен түскен табыстар

Республикадағы телекоммуникация рыногының дамуына нарықтың мобильдік байланыс, қалааралық телефон байланысы, Интернет сияқты сегменттері ықпал етеді.

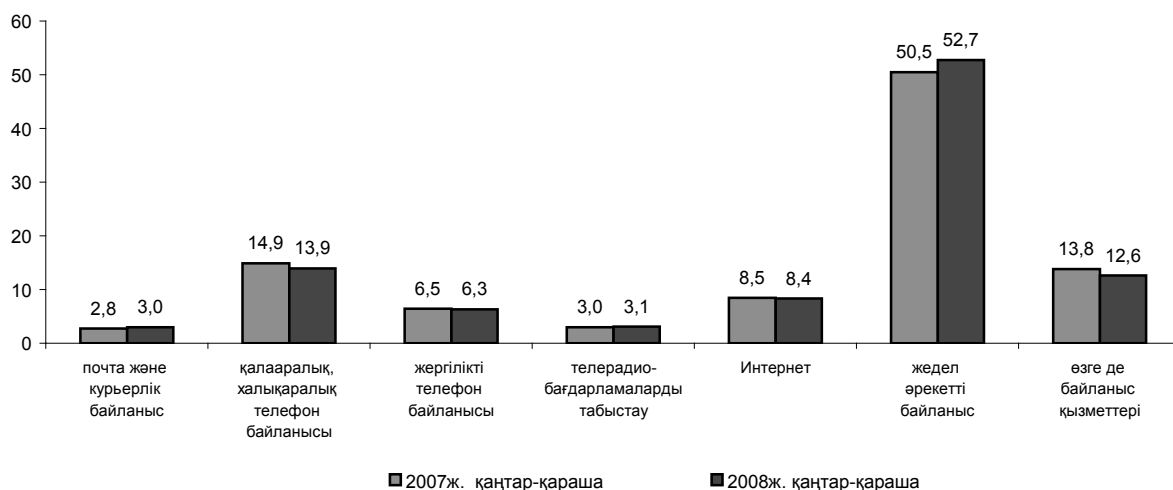
Байланыс қызметтерінің серпіні

2008 жылғы қаңтар-қарашада байланыс қызметтерінен түскен табыстар құрылымында ең көп үлесті жедел әрекетті байланыс – 52,7% құрайды. 2007 жылғы қаңтар-қарашамен салыстырғанда жедел әрекетті байланыс қызметтерінің көлемі 18,1%-ға өсті.

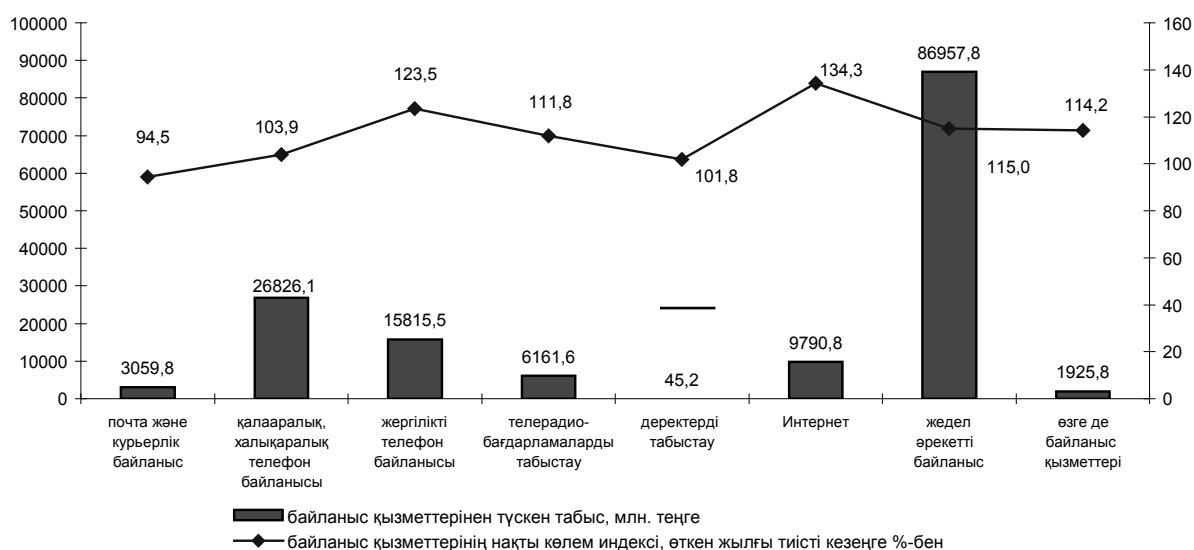
Байланыс қызметтерінен түскен табыстардың құрылымы

пайызбен

Байланыс кәсіпорындары табыстарының жалпы көлемінде халыққа байланыс қызметтерін өткізуден түскен табыс 40,2% құрады. 2008 жылғы қаңтар-қарашада халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар көлемінде 57,8% - жедел әрекетті байланыс қызметтерінен, 17,8% - қалааралық, халықаралық байланыс қызметтерінен, 10,5% - жергілікті телефон байланысы қызметтерінен, 13,9% - байланыстың өзге де түрлері қызметтерінен түскен табыстар құрады.

2008 жылғы қаңтар-қарашада халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар

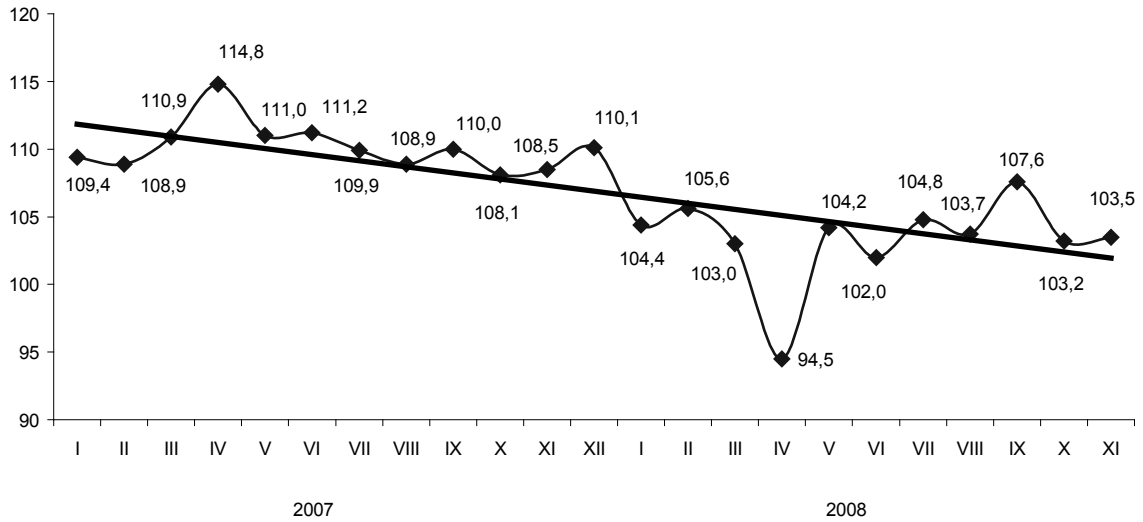

2.6 САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ҚЫЗМЕТТЕР

2008 жылғы қаңтар-қарашада бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 2255,3 млрд. теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 3,3%-ға артты. 2008 жылғы қарашада тауар өткізу 245,9 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қараша айындағы деңгейден тұрақты бағаларда 3,5%-ға жоғары, 2008 жылғы қазанмен салыстырғанда өсу 2,2% құрады.

Бөлшек сауда тауар айналымының серпіні

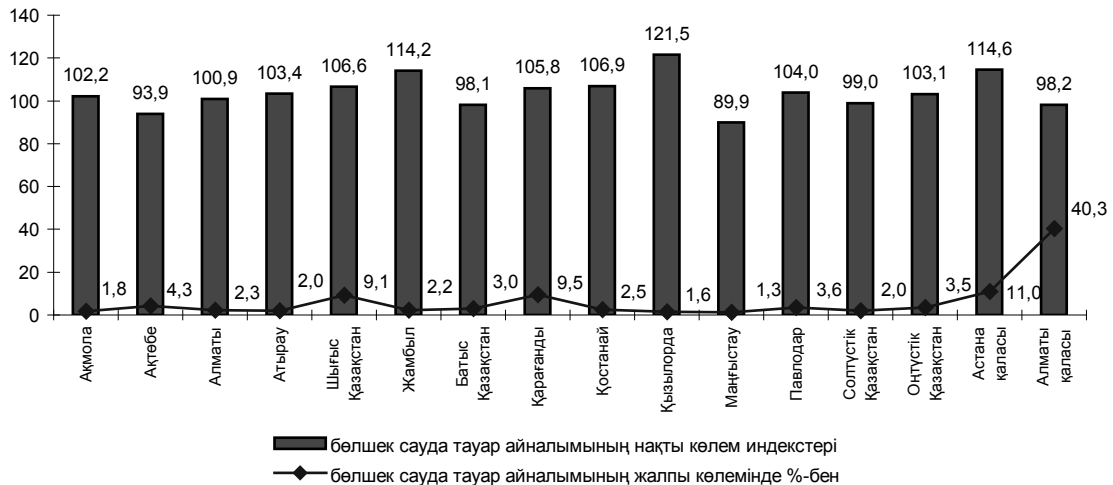
өткен жылғы тиісті айға пайызбен

2008 жылғы қаңтар-қарашада тұтыну тауарларын сату республика халқының жан басына шаққанда орта есеппен 144 мың теңгені құрады, бұл 2007 жылғы осы кезеңдегіден 20,5 мың теңгеге жоғары.

2008 жылғы қаңтар-қарашадағы бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлем индекстері

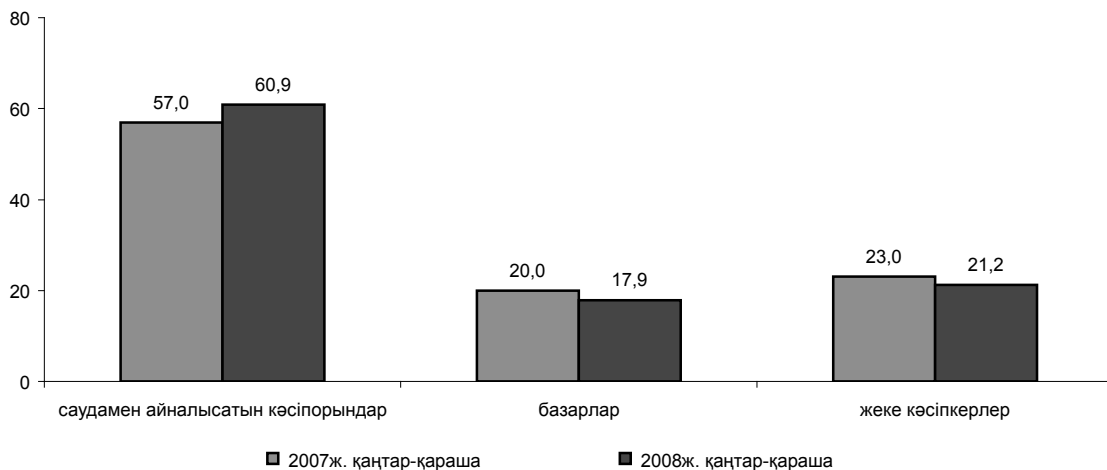
өткен жылғы тиісті кезеңге пайызбен

Бөлшек сауда тауар айналымының көлемін қалыптастыруда едәуір үлесі мемлекеттік емес секторға келеді. Жыл басынан бері жеке меншік нысанындағы кәсіпорындар және жеке кәсіпкерлермен, сондай-ақ базарларда тауарды өткізу бойынша айналым 2181,6 млрд. теңге (96,7%), басқа мемлекеттердің кәсіпорындарымен, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының тауар өткізу бойынша айналымы – 73,2 млрд. теңге (3,2%) сомасында алынды.

Өткізу арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымының құрылымы

жалпы көлемге пайызбен

Негізінен тұрақты сауда желісінде қызметті жүзеге асыратын сауда ұйымдары мен жеке кәсіпкерлермен тауарларды сату есебінен бөлшек сауда айналымын қалыптастыру үрдісі сақталып келетінін айта кету керек. Олардың бөлшек сауда айналымын қалыптастыру құрылымындағы үлесі 2008 жылғы қаңтар-қарашада 82,1% құрады. Сонымен қатар, базарларда сауда жасау үлесі 2007 жылғы қаңтар-қарашада 20%-дан, 2008 жылғы тиісті кезеңде 17,9%-ға дейін төмендеп келеді.

Республиканың көтерме сауда тауар айналымы ағымдағы жылғы қаңтар-қарашада 5687,4 млрд. теңгені құрап, салыстырмалы бағаларда өткен жылғы тиісті кезеңге сәйкес келеді. Мұның өзінде, іс жүзінде алынған тауар айналымының барлық көлемі мемлекеттік емес секторға келеді. Көтерме сауда тауар айналымында азық-түлік емес тауарлар мен өндірістік-техникалық мақсаттағы тауарлардың басым үлес алуы жалғасуда.

2008 жылғы қаңтар-қараша айларында қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсету көлемі 94,7 млрд. теңгені құрады немесе 2007 жылғы тиісті кезеңнен 1,1%-ға көп болды. Мұның өзінде, қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсетудің жалпы көлемінің 16,4%-ын жеке кәсіпкерлер ұсынып отыр.

Талдау жасалып отырған кезең ішінде техникалық қызмет көрсету және автомобильдерді, мотоциклдерді, тұрмыстық бұйымдар мен жеке пайдаланатын заттарды жөндеу бойынша қызмет көрсету көлемі 18,7 млрд. теңгені құрады. Бұл қызметтердің едәуір бөлігі (58,4%) шағын кәсіпкерлік саласында (шағын кәсіпорындар мен жеке кәсіпкерлер) ұсынылып отыр.

3. ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІК СУБЪЕКТИЛЕРІ МОНИТОРИНГІ

Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 2008 жылғы қаңтар-қарашада өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығару өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 6,2%-ға төмендеп, 2065,5 млрд. теңгені құрады.

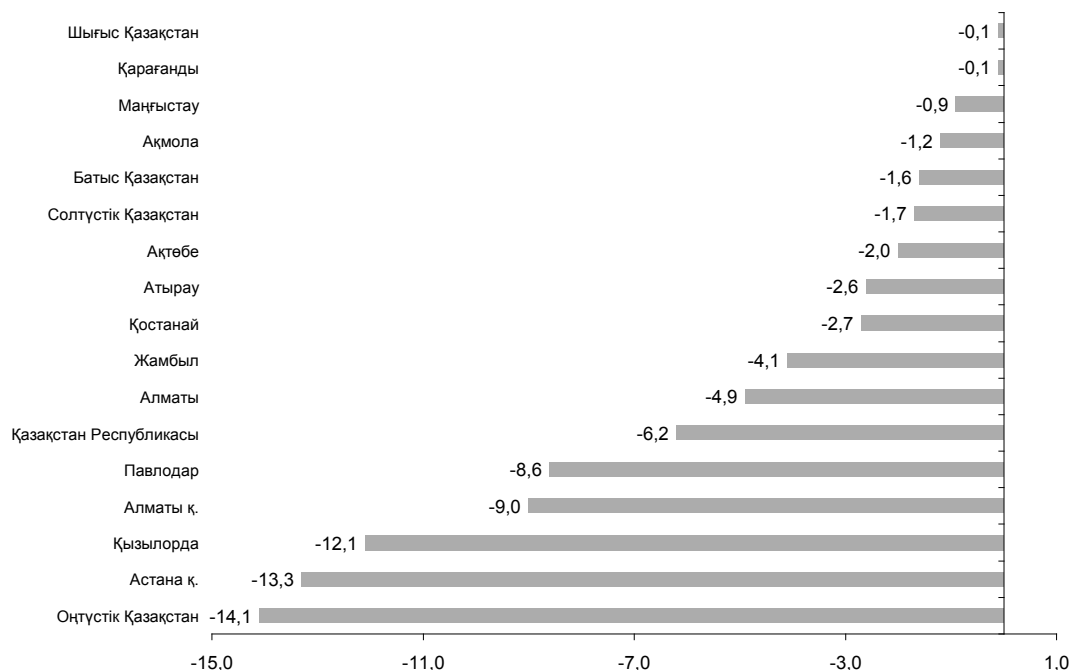
өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

	Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны	Жұмыспен қамтылғандар саны	Өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығару
Қазақстан Республикасы	98,9	98,0	93,8
Ақмола	99,8	99,6	98,8
Ақтөбе	89,5	83,5	98,0
Алматы	99,8	100,7	95,1
Атырау	98,7	101,0	97,4
Шығыс Қазақстан	102,3	102,9	99,9
Жамбыл	102,8	102,4	95,9
Батыс Қазақстан	101,1	101,6	98,4
Қарағанды	103,7	101,2	99,9
Қостанай	102,6	99,0	97,3
Қызылорда	101,9	99,5	87,9
Маңғыстау	97,6	98,8	99,1
Павлодар	98,5	98,6	91,4
Солтүстік Қазақстан	98,1	99,4	98,3
Оңтүстік Қазақстан	92,7	89,1	85,9
Астана қаласы	100,1	93,7	86,7
Алматы қаласы	99,8	100,7	91,0

Өнім шығарудың едәуір төмендеуі Оңтүстік Қазақстан, Қызылорда, Павлодар облыстарында және Астана қаласында байқалды.

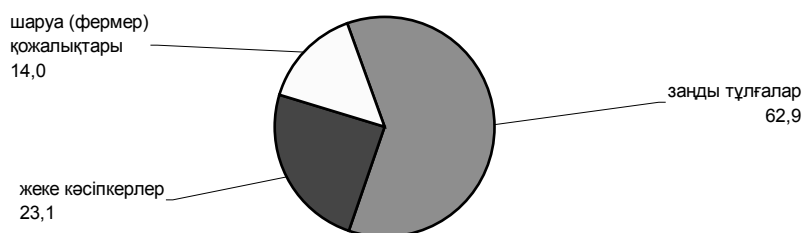
Шағын кәсіпкерлік субъектілерінің өнім шығаруының төмендеуі

пайызбен

Шағын кәсіпкерлік субъектілерінің өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығарылымының құрылымы

пайызбен

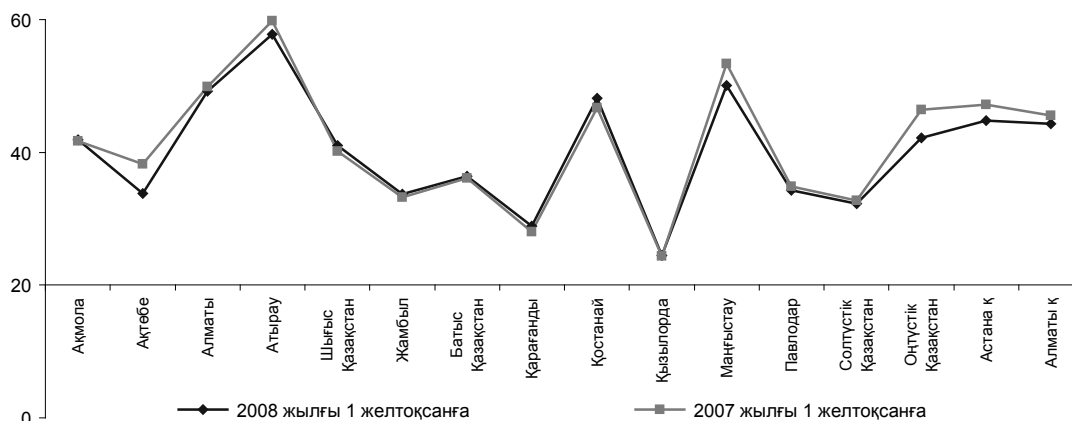

Рынокта белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны 2008 жылғы 1 желтоқсанға өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 1,1%-ға кеміп, 635388 бірлікті құрады, оның ішінде 59219 заңды тұлғалар, 407988 – жеке кәсіпкерлер және 168181 шаруа (фермер) қожалықтары.

Республиканың көп өңірлерінде белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 1000 тұрғынға шаққандағы санының кемуі байқалды. Олардың саны Ақтөбе (4,4 бірлік), Оңтүстік Қазақстан (4,2 бірлік), Маңғыстау (3,3 бірлік) облыстарында, Астана (2,4 бірлік) қаласында азайды.

Белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 1000 тұрғынға шаққандағы саны бойынша өңірлердің бөлінуі

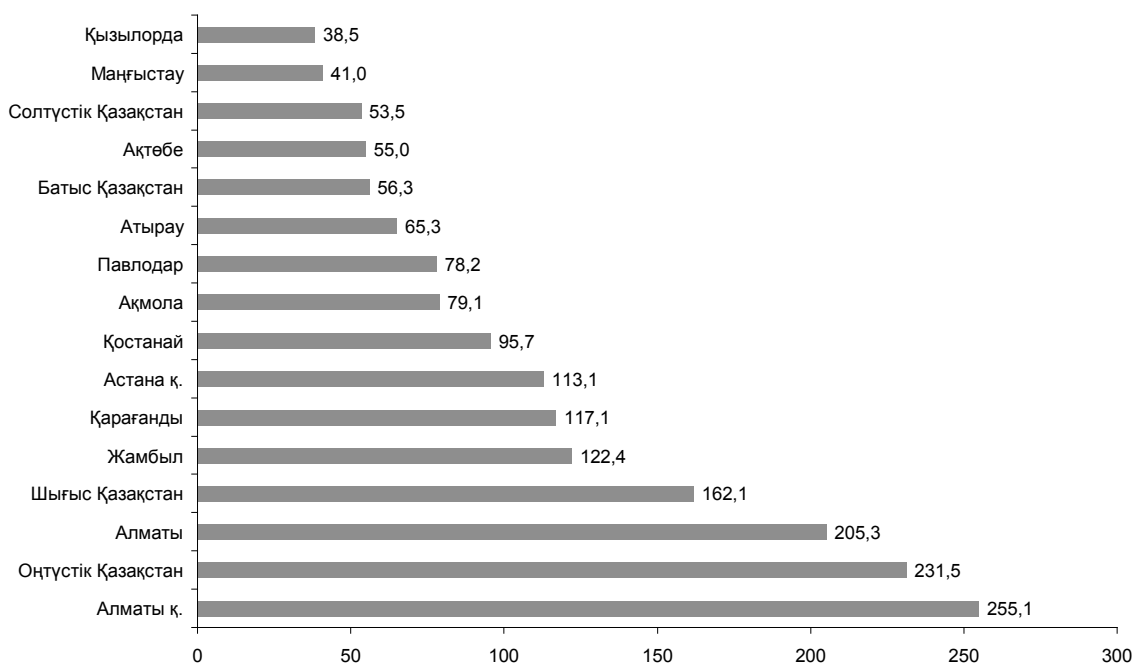
бірлік

Шағын кәсіпкерліктегі жұмыспен қамтылғандар саны 2%-ға кеміп, 1769,3 мың адамды құрады.

Шағын кәсіпкерліктегі жұмыспен қамтылғандар саны

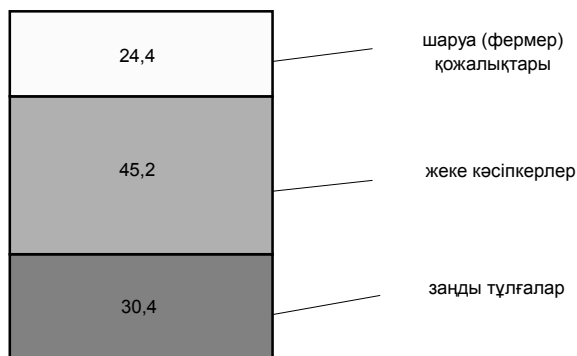
мың адам

2008 жылғы 1 желтоқсанға шағын кәсіпкерлікте жұмыспен қамтылғандар санының артуы өткен жылғы сәйкес көрсеткішпен салыстырғанда Шығыс Қазақстан (2,9%), Жамбыл (2,4%), Батыс Қазақстан (1,6%), Қарағанды (1,2%), Атырау (1%), Алматы (0,7%) облыстарында, Алматы (0,7%) қаласында белгіленді. Жұмыспен қамтылғандар саны Ақтөбе (16,5%) және Оңтүстік Қазақстан (10,9%) облыстарында едәуір төмендеді.

Шағын кәсіпкерлікте жұмыспен қамтылғандар санының құрылымы

пайызбен

4. СЫРТҚЫ САУДА

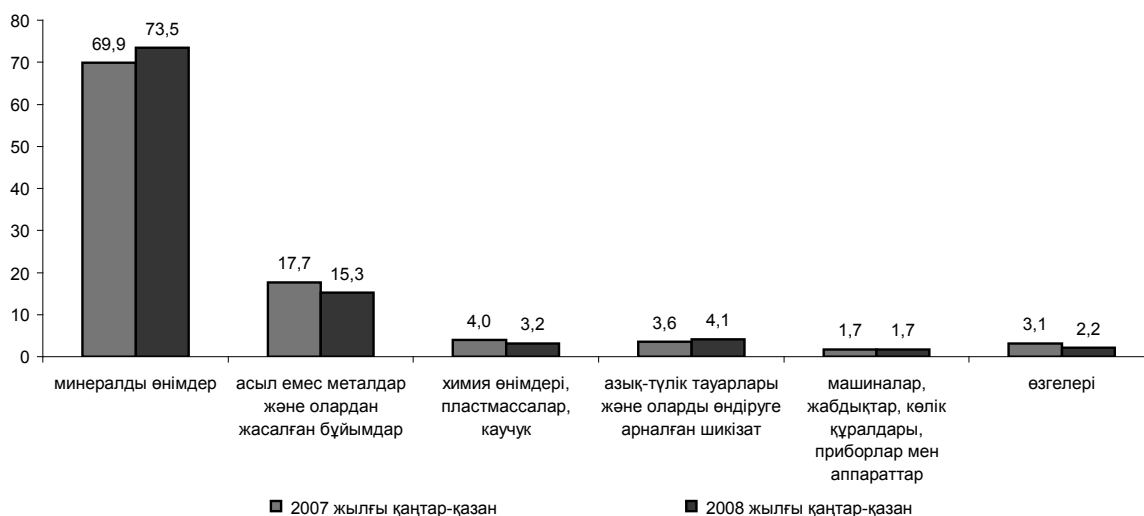
(Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің ақпараты)

4.1 СЫРТҚЫ САУДА АЙНАЛЫМЫ

Қазақстан Республикасының сыртқы сауда айналымы кеден статистикасының деректері бойынша ұйымдаспаған сауда есебінсіз 2008 жылғы қаңтар-қазанда 93679,5 млн. АҚШ долларын құрады және 2007 жылғы қаңтар-қазанмен салыстырғанда 44,7%-ға артты, оның ішінде экспорт – 62374,2 млн. АҚШ доллары болып, 64,6%-ға артты, импорт (тасымалдауға және сақтандыруға кеткен шығыстарды есепке алғанда) – 31305,3 млн. АҚШ долларын құрап, 16,7%-ға артты.

Экспорттың тауарлық құрылымы

қорытындыға пайызбен

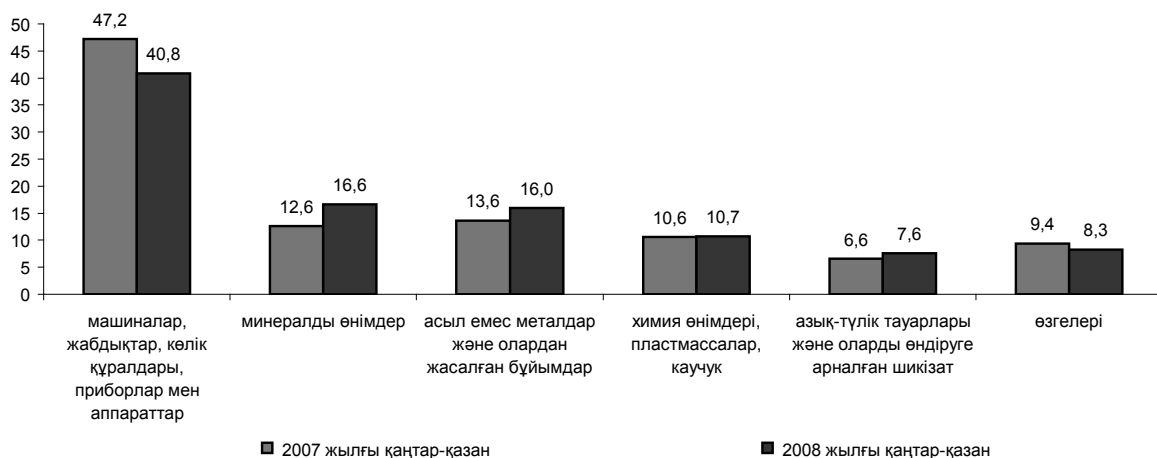

Қазақстан өнімдерінің негізгі сатып алушылары: Италия (экспорттың жалпы көлемінің - 17,2%-ы), Швейцария (16,0%), Қытай (10,3%), Ресей Федерациясы (8,9%), Франция (7,5%), Нидерланд (6,4%), Израиль (3,2%), Иран (2,9%), Украина (2,9%), Түркия (2,6%).

Талданып отырған кезең ішінде экспорттың жалпы көлеміндегі ТМД елдерінің үлесі 15,6% (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 16,6%) құрады.

Импорттың тауарлық құрылымы

қорытындыға пайызбен

2008 жылғы қаңтар-қазанда инвестициялық тауарлар импорттың жалпы көлемінде 14786,5 млн. АҚШ долларын немесе 47,2% (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 12323,8 млн. АҚШ доллары немесе 45,9%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-қазанда барлық импорттық жеткізілімдердің 46,5%-ы ТМД елдеріне (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 44,3%) келеді. Импорт өнімдерінің негізгі жеткізушілері: Ресей Федерациясы (импорттың жалпы көлемінің – 37,1%-ы), Қытай (11,1%), Германия (6,9%), АҚШ (5,0%), Украина (5,0%), Италия (3,4%), Жапония (2,6%), Түркия (2,5%), Франция (2,4%), Норвегия (2,1%).

4.2 ТМД МЕМЛЕКЕТТЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2008 жылғы қаңтар-қазанда ТМД елдерімен сыртқы сауда айналымы 24281,3 млн. АҚШ долларын құрады және 2007 жылғы қаңтар-қазанмен салыстырғанда 33,6%-ға артты, оның ішінде экспорт – 9717,2 млн. АҚШ доллары болып, 54,2%, импорт – 14564,1 млн. АҚШ долларын құрап, 22,6%-ға артты.

Жалпы тауар айналымындағы ТМД мемлекеттерінің үлесі 25,9% (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 28,1%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-қазанда ТМД мемлекеттеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералдық өнімдердің үлес салмағы 53% (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 49%), азық-түлік тауарлары – 12% (12%), химиялық өнімдер – 10% (16%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-қазанда ТМД елдерінен әкелінетін импорт көлеміндегі машиналар, жабдықтар, көлік құралдары, приборлар мен аппараттардың үлесі – 22% (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 26%), минералды өнімдер – 34% (26%), металлургия өнімдері – 17% (18%), химия тауарлары – 9% (9%) құрады.

ТМД елдері минералдық, химия және металлургия өнімдерінің негізгі жеткізушілері болып табылады: 2008 жылғы қаңтар-қазанда осы елдерден әкелінетін минералдық ресурстар импортының көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі 95% (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 93%), металлургия өнімдері – 50% (58%), азық-түлік тауарлары – 62% (62%), химия тауарлары – 37% (39%) құрады.

4.3 ӘЛЕМНІҢ БАСҚА ЕЛДЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2008 жылғы қаңтар-қазанда әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда айналымы 69398,2 млн. АҚШ долларын құрап, 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда 49,1%-ға артты, оның ішінде экспорт – 52657,0 млн. АҚШ доллары болып, 66,7%, импорт – 16741,2 млн. АҚШ долларын құрап, 12,0%-ға артты.

2008 жылғы қаңтар-қазанда әлемнің басқа елдеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералды шикізаттың үлес салмағы – 77% (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 74%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 14% (18%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-қазанда әлемнің басқа елдерінен әкелінген импорт көлеміндегі машиналар, жабдықтар, көлік құралдары, приборлар мен аппараттардың үлесі – 57% (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 64%), азық-түлік тауарлары – 5% (4%), химия өнімдері – 13% (12%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 15% (10%) құрады.

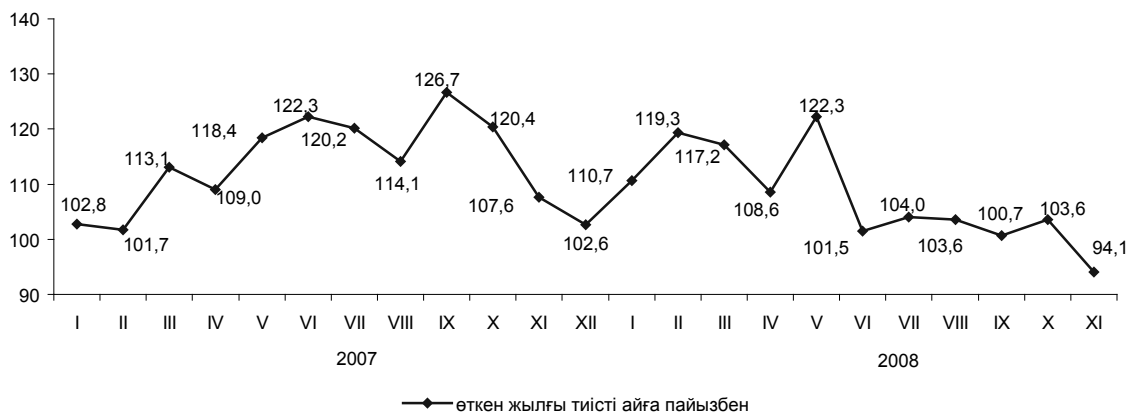
Елдің аса маңызды тауарларға қажеттілігін қамтамасыз етуде әлемнің басқа елдері үлкен роль атқарады: 2008 жылғы қаңтар-қазанда осы елдерден әкелінген машина жасау өнімдері импортының көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі – 74% (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 76%), фармацевтикалық тауарлардың – 89% (87%), киімдердің – 86% (79%), азық-түлік тауарларының үлесі – 38% (38%) құрады.

5. ИНВЕСТИЦИЯЛАР

НЕГІЗГІ КАПИТАЛҒА САЛЫНҒАН ИНВЕСТИЦИЯЛАР

2008 жылғы қаңтар-қарашада негізгі капиталға салынған инвестициялардың көлемі бағалау есебімен 3299,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 6,1%-ға көп.

Негізгі капиталға салынған инвестициялардың нақты көлем индекстері

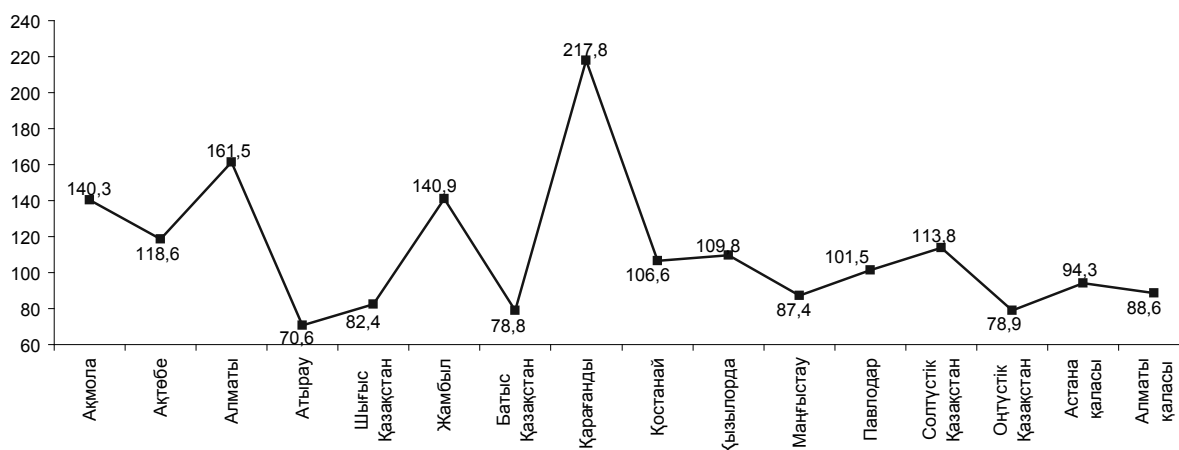

Негізгі капиталға салынған инвестициялардың артуы өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда республиканың 12 өңірінде белгіленді. Мұның өзінде, цемент шығаратын зауыт құрылысының салынуына байланысты Жамбыл облысында (1,9 есе) салымның елеулі өсуі байқалды. Мұнай кен орындарын жайластыру мен мұнай құбырын салуға салынған қаражаттардың артуы есебінен Қызылорда облысында инвестициялар көлемі (1,7 есе) өсті.

Негізгі капиталға салынған инвестициялардың көлемі төрт өңірде, соның ішінде Астана қаласында едәуір (10,5%-ға) төмендеді.

Негізгі капиталға салынған инвестицияларды игеру қарқыны

өткен жылғы тиісті айға пайызбен

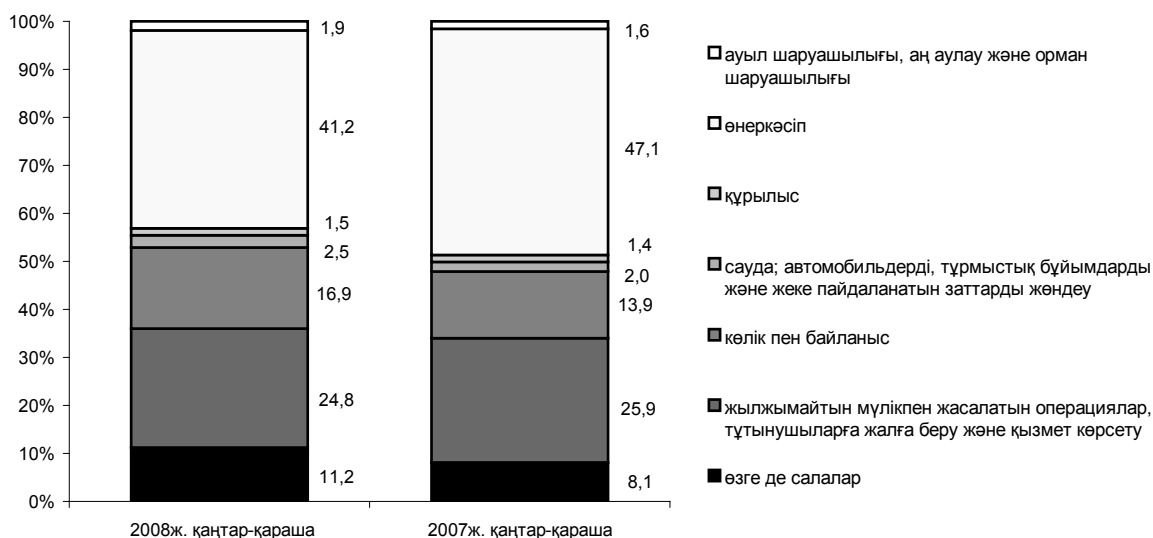

Ең белсенді инвесторлар жеке меншік нысандардың шаруашылық жүргізуші субъектілері болды. Олармен негізгі капиталға салынған инвестициялардың 53,5%-ы игерілді. Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын басқа мемлекеттер кәсіпорындары мен ұйымдарының үлес салмағы 27,1% құрады. Мемлекеттік сектордың үлесіне салымдардың 19,4%-ы келеді.

Инвестицияның технологиялық құрылымында 51,5%-ын ғимараттар мен үйлердің құрылысы мен күрделі жөндеу жұмыстары, 28,1% - машиналар, жабдықтар, құралдар, мұқаммал, 20,4% - өзге де күрделі жұмыстар мен шығындар құрады.

Пайдалану бағыттары бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар құрылымы

пайызбен

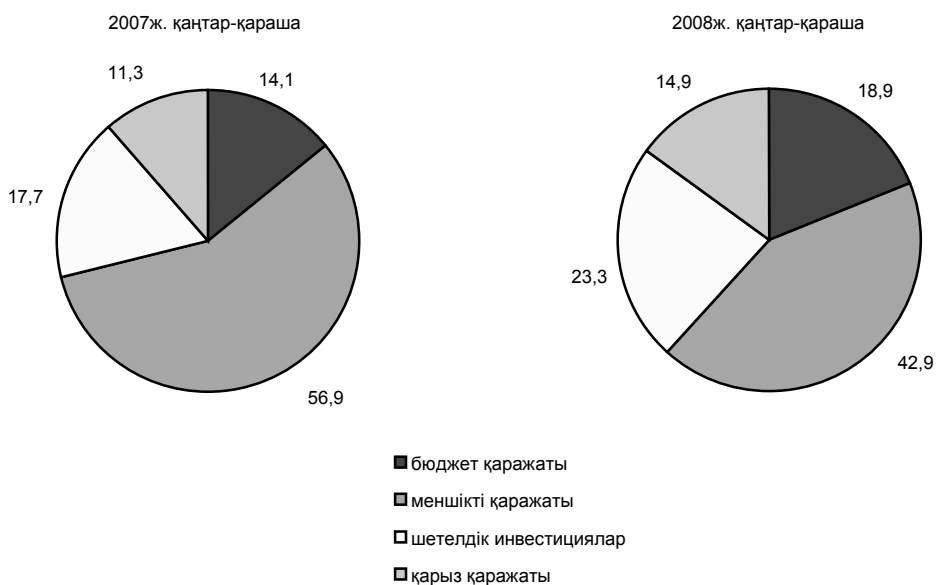

Өнеркәсіп салалары ішінде шикі мұнай және табиғи газ өндіру инвестициялар салу үшін ең басымды сала болып қалып отыр, осы салаларда қызмет көрсету негізгі капиталға салынған инвестициялардың жалпы көлемінің 21,9%-ын алады.

2007 жылғы қаңтар-қарашамен салыстырғанда білім беруге (1,8 есе), қонақ үйлер мен мейрамханаларға (66,5%), электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлуге (50,5%) инвестициялық салымдар едәуір өсті.

Қаржыландыру көздері бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар құрылымы

инвестицияның жалпы көлеміне пайызбен

Инвесторлардың жеке меншік қаражаттары негізінен кен өндіру өнеркәсібінде (көрсетілген қаражат көздерінен 35,2% инвестиция) игерілген. Бюджеттік қаражаттың көп бөлігі (63%-ы) «Көлік пен байланыс», «Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу» және «Білім беру» салаларының дамуына бағытталды.

Шетел инвестицияларының жартысына жуығы (43,4%) кен өндіру өнеркәсібін дамытуға бағытталды. Шетел инвесторлары үшін ең тартымды Атырау облысы болды, мұнда есепті кезеңде барлық шетелдік инвестицияның 60,3%-ы игерілді.

6. БАҒАЛАР

6.1 ТҰТЫНУ БАҒАЛАРЫ

Ағымдағы жылғы қарашада **инфляция** 0,4% құрады, бұл қазанға қарағанда 0,2 пайыздық тармаққа аз. Ақылы қызметтерге бағалар мен тарифтер 1%, азық-түлік тауарларына – 0,7%-ға өсті, бұлар, тиісінше, 0,2% және 0,3% инфляцияны қамтамасыз етті. Азық-түлік емес тауарларға бағаның 0,7%-ға төмендеуі, инфляцияға (0,1%) кері «салым» қосты.

Азық-түлік тауарлары рыногында ағымдағы жылғы өткен айға баға өсімі жұмыртқаға 4,7%, сүт өнімдеріне – 2,4% құрады (қазанда тиісінше – 5% және 2,3%). Баға жаңа сауылған сүтке 3,8%, ашыған сүт өнімдеріне – 2,7%, сүзбеге – 2,2%-ға өсті.

Жемістер мен көкөністерге баға қарқынының өсімі ағымдағы жылғы қазанда 0,4%-дан қарашада 2,2%-ға дейін жоғарылауы байқалды. Жаңа жиналған көкөністер – 3,4%, жемістер – 1,6%, картоп – 1,5%-ға қымбаттады.

Ағымдағы жылғы қарашада бағалардың өсуі ет және ет өнімдеріне – 0,5%-ға тіркелді (қазанда – 0,4%-ға). Олардың жоғарылауы шұжық өнімдеріне – 1,5%, шошқа етіне – 1,1%, жылқы етіне – 0,7%, сиыр етіне – 0,3%, төмендеуі қой етіне – 0,7%-ға тіркелді.

Өткен айда баға деңгейі балық және теңіз өнімдеріне 1,2%, ал жаңа ауланған мен мұздатылғанға – 1,3%, консервіленгенге – 1,2%-ға өсті.

Ағымдағы жылғы қарашада нан және жарма өнімдеріне бағалар 0,2%, қазанда – 0,5%-ға өсті. Тоқаш және ұн өнімдері 1,2%, жарма және макарон өнімдері – 0,4%-дан, күріш – 0,3%-ға қымбаттады. Нанға бағалар өзгермеді, ал ұнға 0,7%-ға төмендеді.

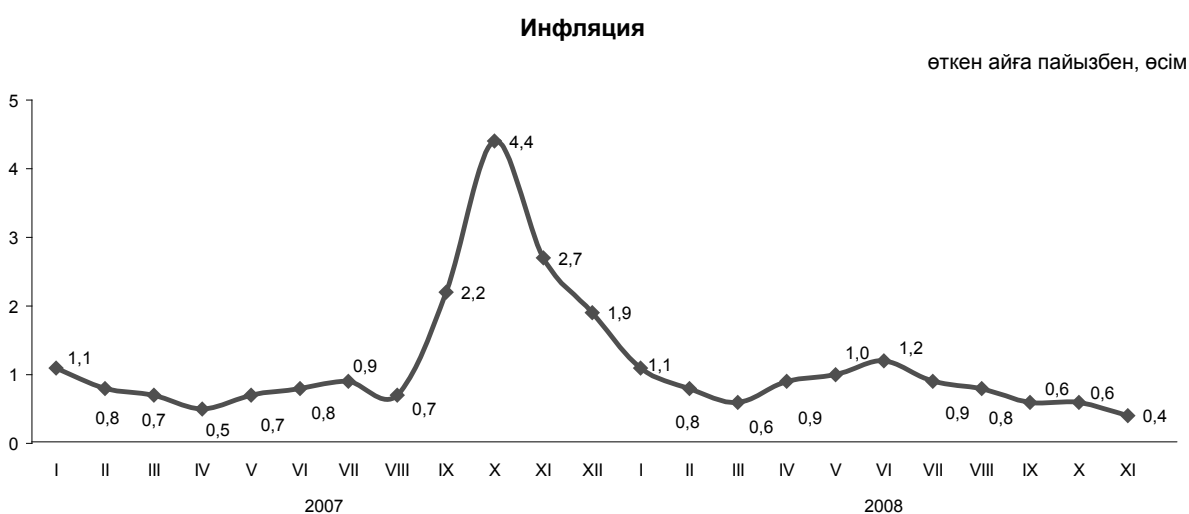
Бағаның төмендеуі күнбағыс майының 3,3%-ға арзандауына байланысты май және тоң майларына 1,4% тіркелді. Мал майының бағасы 1,7%, маргарин – 0,5%-ға көтерілді.

Азық-түлік емес тауарлар тобында бензин – 16,3% (ағымдағы жылғы қазанда 2,7%-ға), дизель отыны – 11,9% (4,9%-ға) төмендеді. Жуғыш және тазалағыш құралдарға бағалар өсімі 1,9%, дәрі-дәрмектер, киім және аяқ киімге - 1%-дан, үйге қажетті заттар және жеке бас гигиенасы тауарларына – 0,9%-дан құрады.

Ағымдағы жылғы қарашада ақылы қызмет көрсетулер саласындағы тұрғын үй-коммуналдық қызмет көрсетулер – 1,5%-ға қымбаттады, бұл өткен айға қарағанда 0,3 пайыздық тармаққа көп. Электр энергиясының тарифтері – 2%, сумен жабдықтауға – 1,9%, орталықтан жылытуға – 1,4%, тұрғын үйді күтіп ұстауға – 1,1%, бөлінетін желілер бойынша тасымалданатын газға – 0,5%, сұйытылған газға – 1,6%-ға көтерілді.

Өткен айда жолаушылар көлігі қызметіне төлемақы 0,3% артты (ағымдағы жылғы қазанда 1,2%-ға төмендеген). Автомобиль көлігімен жол жүру үшін төлем 0,7%, әуе көлігімен жүру төлемі – 1,6%-ға қымбаттады, ал темір жол көлігімен жол жүру – 1,7%-ға арзандады.

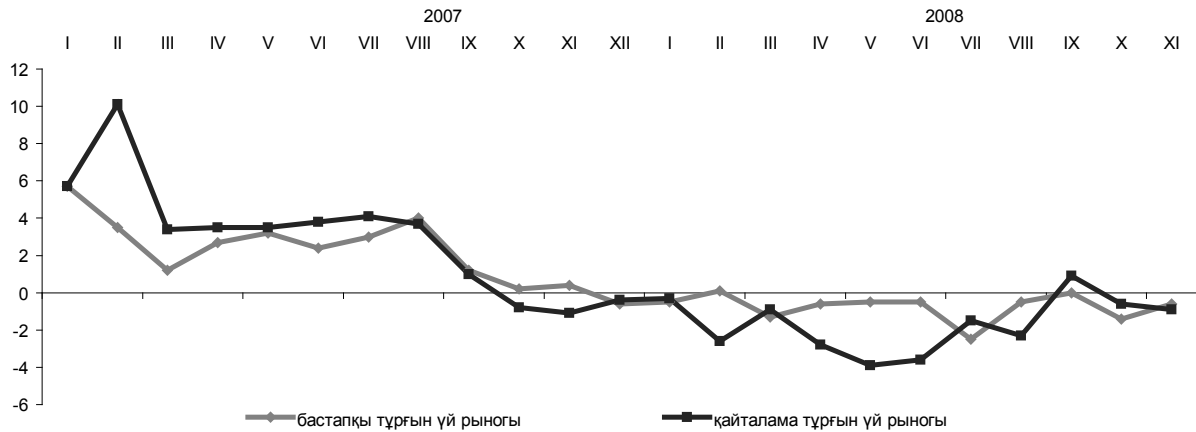
Шаштараз қызметтеріне баға деңгейі өткен айда 1,2%, мейрамханалар мен қонақ үйлердің – 1%, білім беру және медициналық мекемелердің қызметтері – 0,9%-дан, мәдениет пен демалыс қызметтері – 0,8%-ға көтерілді.

2008 жылғы қарашада жаңа үйдің бір шаршы метрін сату бағасы республика бойынша орта есеппен 148,5 мың теңгені құрап, өткен аймен салыстырғанда 0,6%-ға, көркейтілген тұрғын үйді қайта сату бағасы, тиісінше, 110,8 мың теңге және 0,9%-ға азайды.

Тұрғын үй рыногындағы бағалардың өзгеруі

өткен айға пайызбен, өсім +, төмендеуі –

Жемістер мен көкөністерге, бензинге, көмірге баға өсуінің әсерін есепке алмай есептелген базалық инфляция ағымдағы жылғы қарашада 0,7% құрады.

Инфляция

пайызбен, өсім

	2008 ж. қараша				2008ж. қаңтар-қараша 2007ж. қаңтар-қарашаға
	2008ж. қазанға	2005ж. желтоқсанға	2007ж. желтоқсанға	2007ж. қарашаға	
Инфляция	0,4	40,6	9,2	11,3	17,9
Базалық инфляция	0,7	39,5	9,6	11,6	17,6
Ақшалай табысы ең төмен халықтың топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	0,5	48,8	11,1	13,4	22,3
Ақшалай табысы ең жоғары халықтың топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	0,5	37,3	8,8	10,9	16,2

2008 жылғы қарашада 2007 жылғы желтоқсанға қарағанда негізгі тамақ өнімдерін тұтынудың ең төменгі нормаларынан есептелген орташа халықтың жан басына шаққандағы күнкөрістің ең төменгі деңгейінің шамасы 13,4% өсті, өткен айға қарағанда – 8,7%-ға азайып, 12206 теңге (тағам өнімдері – 7324 теңге, азық-түлік емес тауарлар мен ақылы қызметтер – 4882 теңге) құрады. 2008 жылғы қарашада оның құрылымында ет пен балықты сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі 19,4%, сүт, май-тоң май өнімдері мен жұмыртқаны – 16,8%, жемістер мен көкөністерді – 11,8%, нан өнімдерін – 9,9%, қант, шай және дәмдеуіштерді сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі – 2,1% құрады.

6.2 ЭКОНОМИКАНЫҢ НАҚТЫ СЕКТОРЫНДАҒЫ БАҒА

Өнеркәсіп өнімін өндіруші-кәсіпорындар бағасының индексі, өндірістік сипаттағы қызметтер көрсетуді қоса ағымдағы жылғы қарашада қазан айымен салыстырғанда 81,4%, 2007ж. желтоқсанмен – 96,3% құрады. Өндірілген өнім бір ай ішінде 19,5%-ға арзандады, өндірістік сипаттағы қызмет көрсетулер – 1%-ға қымбаттады. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған өнімдер тобынан аралық тұтыну өнімдерінің бағасы 21,3% төмендеді, өндіріс құралдарына – 1,5% көтерілді, ал тұтыну тауарларына – өзгеріссіз қалды.

Өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындар бағасының индексі

пайызбен, өсім +, төмендеуі-

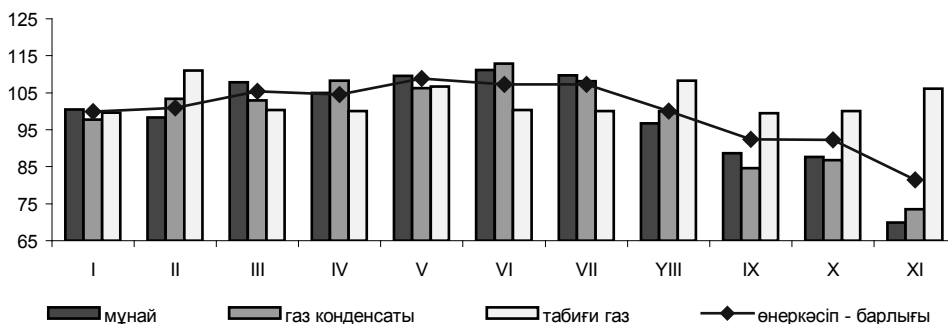
	2008ж. қараша				2008ж. қаңтар-қараша 2007ж. қаңтар-қарашаға
	2008ж. қазанға	2007ж. қарашаға	2007ж. желтоқсанға	2005ж. желтоқсанға	
Өнеркәсіп өнімдері, өндірістік сипаттағы қызмет көрсетулерді қоса	-18,6	0,3	-3,7	45,6	43,0
Өндірілген өнім	-19,5	-0,3	-4,3	46,9	45,2
Өндіріс құралдары	1,5	29,9	23,6	62,2	33,6
Аралық тұтыну өнімдері	-21,3	-1,9	-6,1	47,7	47,9
Тұтыну тауарлары	0,0	13,4	12,0	37,1	17,9
Өндірістік сипаттағы қызмет көрсетулер	1,0	9,4	8,8	27,9	8,6

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының базалық индексі (мұнай мен металл бағаларының өзгеруі есебінсіз) ағымдағы жылғы қарашада қазан айына қарағанда 91,3%, 2007 жылғы желтоқсанға – 109% құрады.

Кен өндіру өнеркәсібінде өткен айда баға 25,7%-ға төмендеді. Сыртқы сауда конъюнктурасының нашарлауы мұнайдың республикада 30,1%, газ конденсатының – 26,5%-ға арзандауына ықпал етті. Бұл өнеркәсіптегі бағаның жалпы төмендеуіне 15,3% теріс «салым» қосты. Металл кендерінің бағасы 6,1%-ға төмендеді, табиғи газға, керісінше 6,1%, электр энергиясына - 1%, мұнай өнімдеріне – 0,6%, көмірге – 0,3%-ға көтерілді. Отындық-энергетикалық ресурстар жалпы бір ай ішінде 25,7%-ға (қазанда – 10,8%) арзандады.

2008 жылы энергия ресурстарын өндіруші кәсіпорындар бағасының индексі

өткен айға пайызбен

Өңдеу өнеркәсібінде ағымдағы жылғы қарашада металлургия өнеркәсібінде бағаның 15,6% төмендеуінен олардың 7,4%-ға арзандауы белгіленді. Өлемдік рыноктардағы баға өзгерісінің ықпалымен мыс 29,9%, мырыш - 20%, өңделмеген алюминий – 13,6%, ферроқорытпалар – 12,7% және қара металдар илегі – 9,2%-ға едәуір арзандады. Тоқыма және тігін өнімдерінің бағасы 1,6%, сүрек – 0,3% көтерілсе, импортталынатын аналогтары бәсекелестігінің сақталуына байланысты аяқ киімге – 0,2%-ға төмендеді.

Республикада өндірілген тамақ өнімдерінің бағасы өткен айда 0,3%, өсімдік майы – 7,5%, бидай ұны – 3,1%, жармалар – 1,2%, балық – 1,1%-ға арзандады. Аграрийлерде баға өзгерісі олардың құс етіне 1,8%, мал етіне – 1,6% және сүт өнімдеріне – 1,3%-ға көтерілуіне әсер етті. Қант 9,2%, кондитерлік өнімдер – 1,3%, шай – 0,4%-ға қымбаттады, ал коньяк пен араққа бағалар бұрынғы деңгейде сақталды.

Байқауға алынған өндірістік сипаттағы қызметтерден өткен айда газ тәрізді отынды құбырлармен бөлу, кітап пен газет басып шығару тарифтері деңгейінің өзгермеуімен қатар олардың көтерілуі машиналар мен жабдықтар жөндеуде 4,1%, бу және ыстық сумен қамтамасыз етуде – 2,2%-ға тіркелді.

Өнеркәсіп кәсіпорындары технологиялық үдеріс үшін сатып алған өндіріс ресурстарына бағалар индексі ағымдағы жылғы қарашада қазан айына қарағанда 98,7% құрады. Республикада сатып алынған шикізат пен материалдар бағасы 1,6%, алыс шетелден – 4,8%-ға төмендеді, Достастық елдерінен – 0,5%-ға өсті.

Республикадан шетелдерге шығарылған тауарлардың бағасы 2008 жылғы қазанда қыркүйек айымен салыстырғанда 7,5%-ға төмендеді, 2007 жылғы желтоқсанмен – 27,8%-ға өсті. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған экспорттық өнім топтарындағы дайын тауарлар ағымдағы жылғы қазанда қыркүйекке қарағанда 4,9% қымбаттап, шикізат – 9%, жартылай дайын фабрикаттар – 4,7%-ға арзандады.

Минералды шикізаттан экспорттық жеткізілімдер бағасының төмендеуі мұнай өнімдеріне – 13,2%, мұнайға – 11,8% және газ конденсатына – 7,6%, олардың көтерілуі табиғи газға 15%, көмірге – 5,7%, хром кендеріне – 1,9%-ға тіркелді. Қара металдар – 5,8%, түсті – 1,5%-ға арзандады. Шетелге шығарылған ауыл шаруашылығы өнімдерінің бағасы 6%, сүт өнімдеріне – 15%, бидайға – 7,5%, сұлыға – 6,4%, арпаға – 4,9% өсті, мақтаға – 5,1%, темекіге – 2% және жүнге – 0,3%-ға төмендеді.

Қазақстанға әкелінген өнімдер бағасының индексі ағымдағы жылғы қазанда қыркүйекке қарағанда 98,4%, 2007ж. желтоқсанға – 118,4%, жақын шетелден – тиісінше 97,6% және 119,8%, алыс шетелден – 99,5% және 116,7% құрады. Импортталатын азық-түлік тауарларынан өсімдік майы бағасының 13,5%, күріш – 9,8%, кофе – 9,7%, алкогольді ішімдіктер және алкогольсіз сусындар – 7,6% төмендеуі, олардың өсімі – көкөністерге 9%, шайға – 4,3%, құс етіне – 3,7%, балыққа – 3,3%, маргаринге – 2,3% тіркелді. Дәрі-дәрмектер осы уақытта 13,6%, былғары – 7,4%, аяқ киім – 4,3%, тоқыма өнімдері – 2,6

Ағымдағы жылғы қарашада өткен аймен салыстырғанда **ауыл шаруашылығы өнімдерін өткізу бағасының индексі** 101,5% құрады, бұл өткен айдағыдан 1,3 пайыздық тармаққа көп. Баға мал шаруашылығы өнімдеріне 2,6% (ағымдағы жылғы қазанда 3,8%), өсімдік шаруашылығы өнімдеріне – 0,8% (2,1%) -ға өсті.

Ауыл шаруашылығы өнімдері бағаларының өзгеруі

пайызбен, өсім +, төмендеуі-

	2008ж. қараша				2008ж. қаңтар-қараша 2007ж. қаңтар-қараша
	2008ж. қазанға	2007ж. қарашаға	2007ж. желтоқсанға	2005ж. желтоқсанға	
Ауыл шаруашылығы өнімдері	1,5	23,9	19,5	82,1	41,8
Өсімдік шаруашылығы өнімдері	0,8	26,4	22,4	108,1	55,7
Мал шаруашылығы өнімдері	2,6	20,7	15,8	49,6	23,1

Баға ағымдағы жылғы қарашада дәнді дақылдарға 0,9%, қара бидайға – 7,9%, күрішке – 3,9%, қарақұмыққа – 1,7%, жүгеріге – 1,1%, бидай мен арпаға – 0,7%-дан, тарыға – 0,4% өсті, ал сұлыға – 0,6% арзандады.

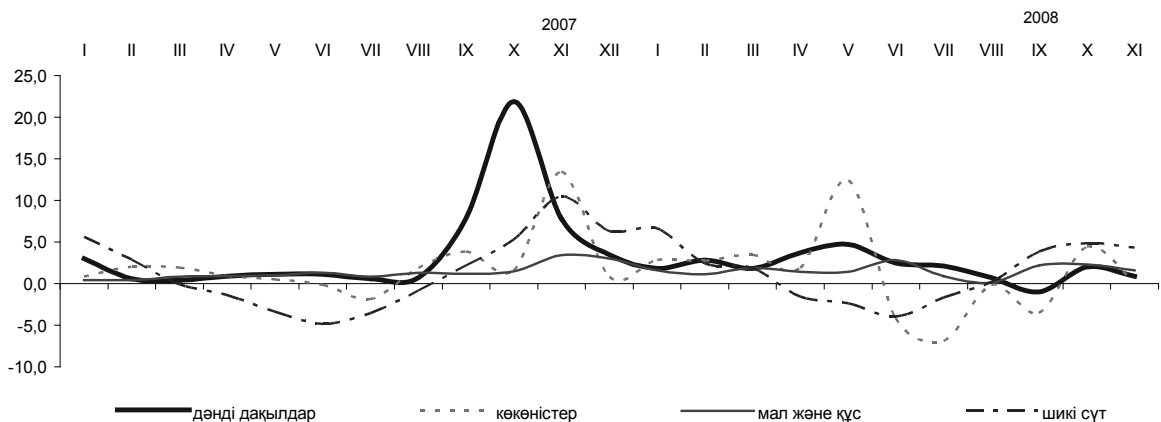
Соя бұршақтарына баға – 11,5%, гүлге – 7,1%, бұршаққа – 5,4%, темекіге – 5%, қант қызылшасына – 2,8%, картопқа – 2,2%-ға өсті.

Өткен аймен салыстырғанда көкөніс өнімдері 0,2%-ға қымбаттады. Баға қиярға – 18%, пиязға – 6%, қызылшаға – 4,4%, қызанаққа – 1,3%-ға өсті, ал қырыққабатқа – 3,1%, сәбізге – 1,1%-ға төмендеді. Мақта – 4,7%, мақсары тұқымы – 2,9%, күнбағыс тұқымы – 0,7% арзандады.

Бір ай ішінде жұмыртқаны өткізу бағасы 5,1%, сиырдың шикі сүті – 4,3%-ға өсті. Құс еті – 3,9%, ірі қара мал еті – 1,1%, қой еті – 0,7%, шошқа және жылқы еті – 0,4%-дан қымбаттады. Балға баға – 2,9%-ға өсті, ал жүн бағасы өзгеріссіз қалды.

Ауыл шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлеріне бағалардың өзгеруі

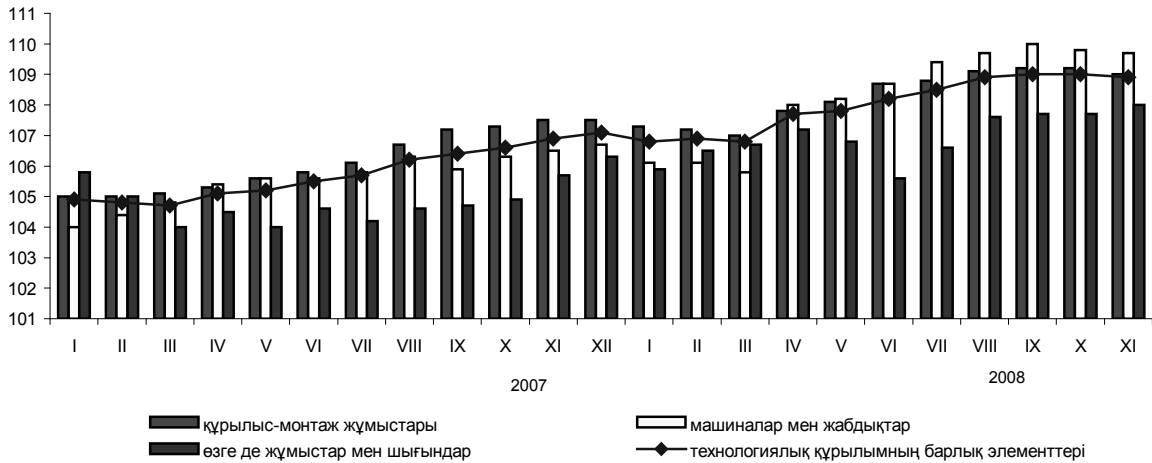
өткен айға пайызбен, өсім+, төмендеуі-

Ағымдағы жылғы қарашада қазанмен салыстырғанда құрылыстағы баға индексі 100,5%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 108,5%, құрылыс-монтаж жұмыстарына, тиісінше, 100,3% және 108,6%, технологиялық жабдықтарға – 100,4% және 109% құрады.

Құрылыстағы баға индексі

өткен жылғы тиісті айға пайызбен

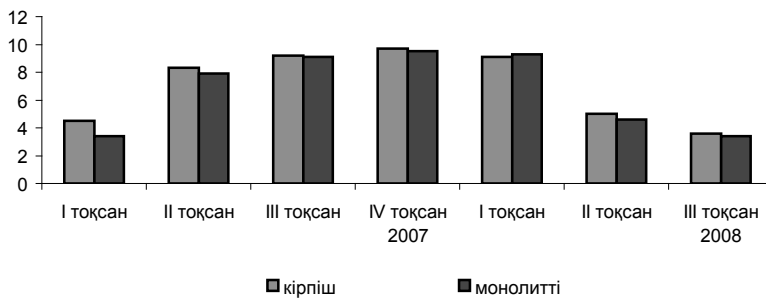

Ағымдағы жылғы қарашада қазанға қарағанда құрылыс ұйымдары сатып алған материалдар, бөлшектер және конструкцияларға баға 0,3%-ға төмендеді. Портландцемент – 2,9%, ғаныш – 2,4%, металл және болаттан жасалған бұйымдар – 1,7%-дан, бетон – 1,5%, құбырлар – 0,4%, кірпіш – 0,2%-ға арзандады, ал ағаштан жасалған терезе және есіктер, табақты әйнек – 2,3-2,4%, сүрек – 1,4%, бояу мен лак, битум – 1-1,1%, жарық беретін құрылғылар – 0,8%, құм және малтатас – 0,3%-ға қымбаттады.

Ағымдағы жылғы III тоқсанда өткен жылғы тиісті тоқсанмен салыстырғанда тұрғын үйлерді салу бойынша 3,6%, өнеркәсіптік мақсаттағы өндірістік үйлерді салу бойынша – 2%, әкімшілік үйлерді және мектептерді – 3,9%-дан, автомобиль жолдарын салу бойынша құрылыс жұмыстары – 5,3%-ға қымбаттады.

5 қабаттан жоғары тұрғын үйлерді салу бойынша құрылыс жұмыстары бағаларының өзгеруі

өткен жылғы тиісті тоқсанға пайызбен, өсім +, төмендеуі –

Құрылыс салуға учаске дайындау бойынша жұмыстар 2,5%, жалпықұрылыстық – 3,3%, аяқтау цикліндегі – 3%, жабдықтарды монтаждау бойынша – 4,8%-ға қымбаттады. Ағымдағы жылғы үшінші тоқсанда сыртқы қабырғаны сылау бойынша орындалған жұмыстар өткен жылғы осы кезеңмен салыстырғанда – 2-5%, кірпішпен қалау – 4-5%, санитарлық-техникалық – 6-7%-ға, қабырғалар мен едендерді тақтайшалармен қаптау, экскаваторлық және жермен байланысты жұмыстар – 2-3%-дан қымбаттады.

Ағымдағы жылғы қарашада көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау тарифтерінің индексі қазанмен салыстырғанда – 100%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 110,5% құрады.

Құбыр желісі көлігі қызметі 0,1%-ға өсті, ал теміржол, автожол, әуе және су көлігі тарифтері өзгеріссіз қалды.

7. ҚАРЖЫ ЖҮЙЕСІ

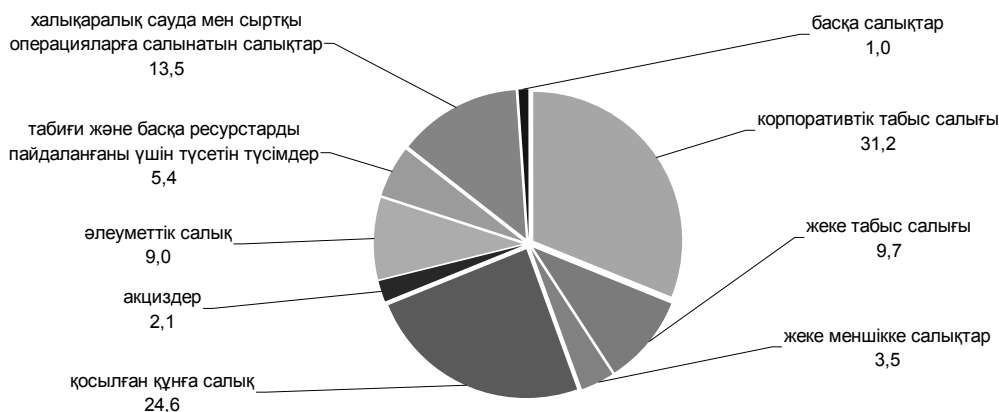
7.1 МЕМЛЕКЕТТІК ҚАРЖЫ

Мемлекеттік бюджет. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша 2008 жылғы 1 қарашаға мемлекеттік бюджет табыстары 2846,8 млрд. теңгені немесе орындалатын бюджетке қатысты 82,6% құрады. Шығындар бойынша бюджеттің орындалуы 2737,8 млрд. теңгені құрады немесе есепті кезеңдегі жиынтық жоспарға – 78,6%-ды құрады. 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 24,2%-ға, ал шығындар 28%-ға өсті. Бюджет дефициті (таза бюджеттік кредит беруді және қаржылық активтермен болатын операциялар бойынша сальдоны есепке алғанда) 167 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

Мемлекеттік бюджет табыстарының құрылымында негізгі үлесті салықтық түсімдер (79,8%) алады. Бюджеттің негізгі қайнар көзі корпоративтік табыс салығы, қосылған құнға салық және әлеуметтік салық болып табылады.

Мемлекеттік бюджеттің салықтық түсімдерінің құрылымы
(2008ж. 1 қарашадағы жағдай бойынша)

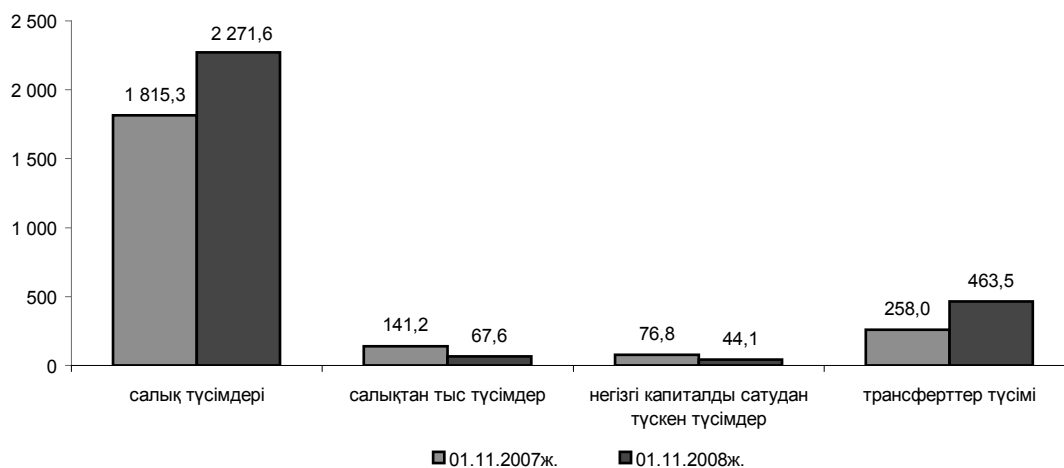
пайызбен

2008 жылғы қаңтар-қазанда мемлекеттік бюджет табыстарының құрылымында салықтық емес түсімдер – 2,4%, негізгі капиталды сатудан түскен түсімдер – 1,5%, трансферттердің түсімі – 16,3%-ды құрады.

Мемлекеттік бюджет табыстары

млрд. теңге

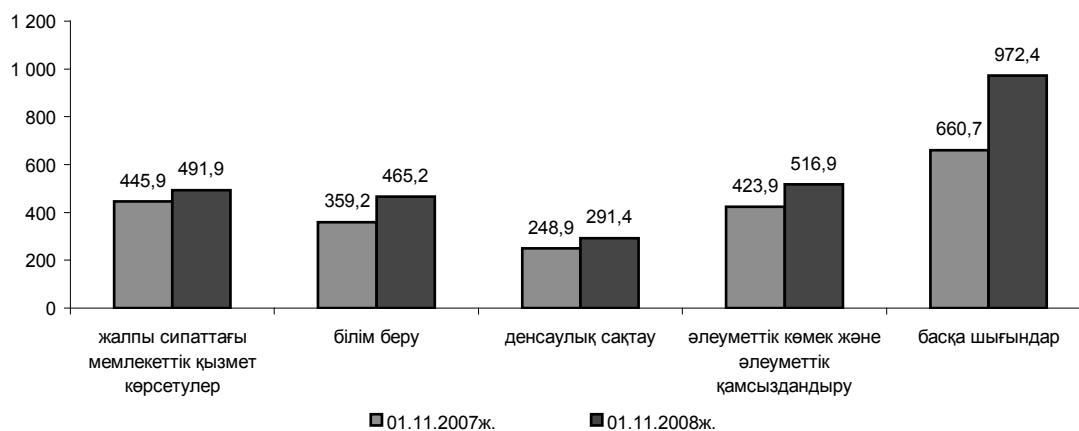

Әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға жұмсалған шығындар 2008 жылғы қаңтар-қазанда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 21,9%-ға, жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет

көрсетулерге жұмсалған шығындар 10,3%-ға, білім беруге – 29,5%-ға және денсаулық сақтауға – 17,1%-ға артты.

Мемлекеттік бюджет шығындары

млрд. теңге

2008 жылғы 1 қарашадағы жағдай бойынша Республикалық бюджетке түскен табыстар 2258,4 млрд. теңгені құрады. Шығындар 2223,8 млрд. теңге сомасында өндірілді. Бюджет дефициті 203,5 млрд. теңге деңгейінде белгіленді. Өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 26%, ал шығындар 31,4%-ға артты.

Республикалық бюджет табыстарының 73,2% – салықтар, 2,5% – салықтан тыс түсімдер, 0,3% – негізгі капиталды сатудан түскен түсімдер және 24%-ын трансферттер түсімдері құрады.

Республикалық бюджет шығындарында әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға – 21,2%, жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге – 17,2%, көлік және коммуникацияға – 9,9%, білім беруге – 6,9%, денсаулық сақтауға – 4,1% және мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістікке – 2,9% келеді.

Жергілікті бюджетке түскен табыстар 1540,1 млрд. теңгені, шығындар 1460,7 млрд. теңгені құрады. 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда табыстар 26,8%, шығындар – 25,7%-ға өсті. Бюджет профициті 32,1 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

7.2 АҚША-КРЕДИТ ЖҮЙЕСІ

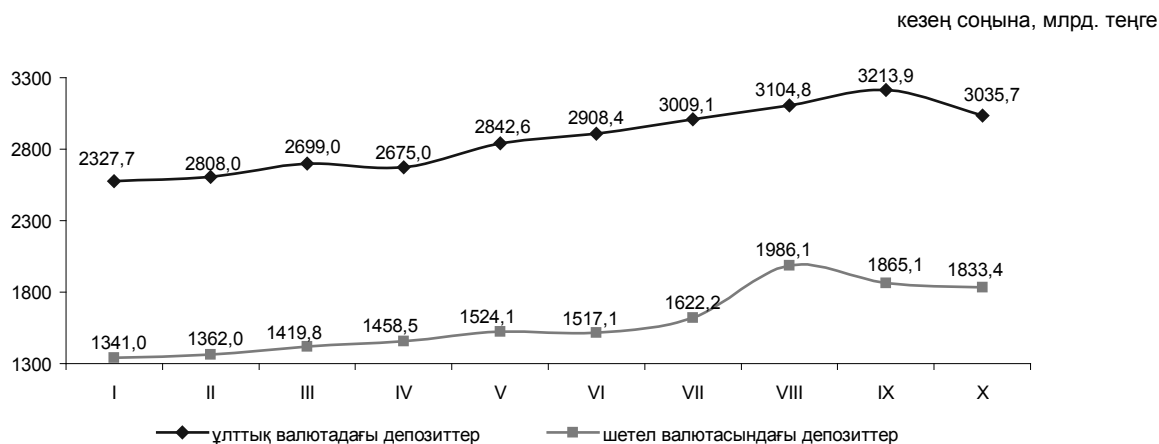
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша 2008 жылғы қазанның соңына ақша базасы (резервтік ақшалар) 1570,2 млрд. теңге (2007 жылғы қазанның соңына – 1502,6 млрд. теңге) сомасында анықталды және ағымдағы жылғы қыркүйекпен салыстырғанда 10,5%-ға азайды. Ақша базасының құрамында Қазақстанның Ұлттық Банкінен (ҚҰБ) тыс қолма-қол ақшалар және екінші деңгейдегі банктердің және Қазақстан Ұлттық Банкіндегі басқа ұйымдардың депозиттері тиісінше 936 млрд. теңге мен 634,2 млрд. теңгені (2007 жылғы тиісті кезеңде тиісінше – 842,2 млрд. теңге және 660,4 млрд. теңге) құрады.

Айналымдағы қолма-қол ақша (М0) 2008 жылғы қазанның соңына 2008 жылғы қыркүйекпен салыстырғанда 1,1%-ға өсті және 815,9 млрд. теңгені құрады.

Ақша базасы (М3) ағымдағы жылғы қазанның соңына өткен аймен салыстырғанда 3,4%-ға азайды және 5685,1 млрд. теңгені (2007 жылғы қазанның соңына – 4351,8 млрд. теңге) құрады.

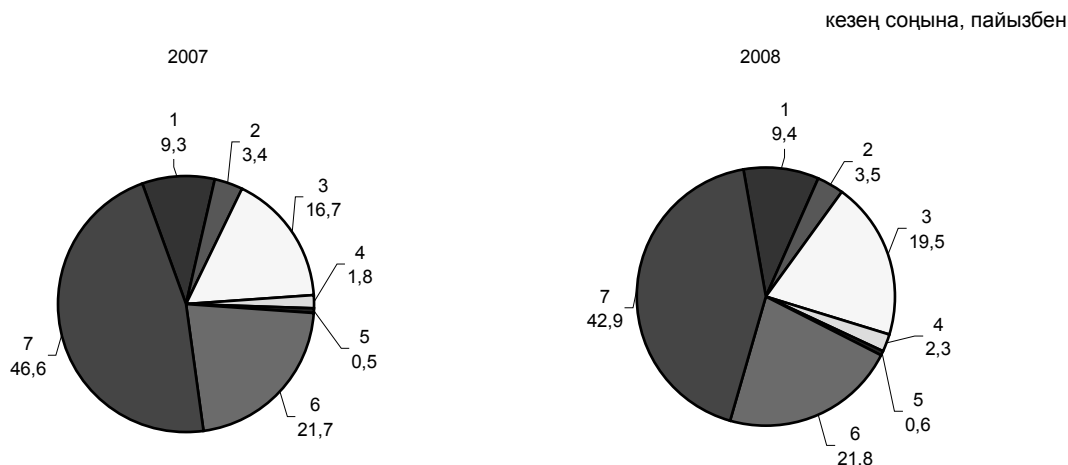
Екінші деңгейдегі банктердегі резиденттер депозиттерінің жалпы көлемі 2008 жылғы қазанның соңына 4869,1 млрд. теңге сомасында (2007 жылғы қазанның соңына – 3627,1 млрд. теңге) белгіленді. Ұлттық валютадағы депозиттер өткен аймен салыстырғанда 5,5%-ға 3035,7 млрд. теңгеге дейін, ал шетел валютасындағы депозиттер 1,7%-ға 1833,4 млрд. теңгеге дейін азайды. 2008 жылғы қазанда жеке тұлғалар депозиттері 1455,7 млрд. теңге сомасында (2007 жылғы тиісті кезеңде – 1383,7 млрд. теңге) анықталды, бұл депозиттердің жалпы сомасының 29,9%-ын құрады.

2008ж. ұлттық және шетел валютасындағы депозиттер

Ағымдағы жылғы қазанның соңына екінші деңгейдегі банктер кредиттері 7286,1 млрд. теңгені (2007 жылғы тиісті кезеңде – 7213,6 млрд. теңге) құрады. Аталған кезеңде 2008 жылғы банктік емес заңды тұлғаларға берілген кредиттер сомасы 4880,4 млрд. теңге, жеке тұлғаларға – 2405,7 млрд. теңгені құрады.

2007 және 2008жж. қазандағы екінші деңгейдегі банктер кредиттерінің салалық құрылымы

1 – өнеркәсіп; 2 – ауыл шаруашылығы; 3 – құрылыс; 4 – көлік; 5 – байланыс; 6 – сауда; 7 – өзгелер

2008 жылғы қазанның соңына ұзақ мерзімді кредиттер сомасы (бір жылдан астам) 5833,5 млрд. теңгені (2007 жылғы қазанның соңына – 5664,2 млрд. теңге) құрады және өткен аймен салыстырғанда 0,7%-ға артты. Кредиттер құрылымында олар ең үлкен үлесті – 80,1% (2007 жылғы тиісті кезеңде – 78,5%) құрады.

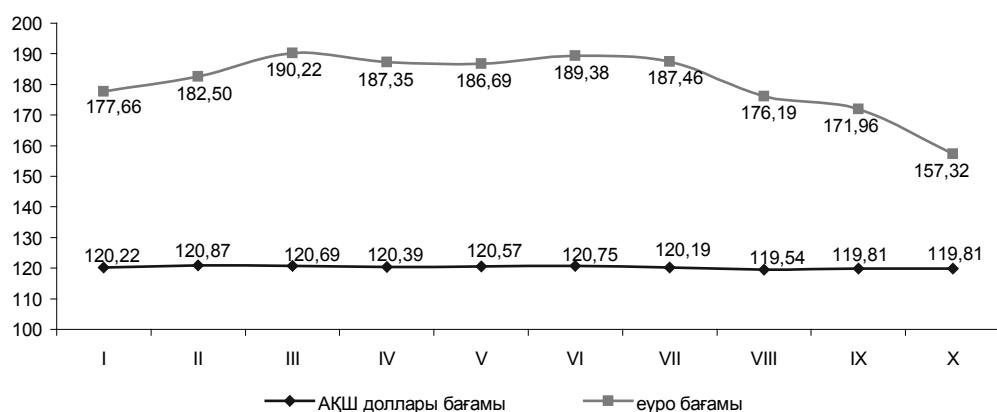
Кредиттеу объектілері бойынша ең үлкен үлесті айналым қаражаттарын сатып алуға берілген кредиттер – 26,4% (1920,4 млрд. теңге), ең аз үлесті құнды қағаздарды сатып алуға берілген кредиттер – 0,5% (38,3 млрд. теңге) алады. Азаматтардың тұтынушылық мақсаттарына берілген кредиттер – 15,4% (1121,7 млрд. теңге), жаңа құрылыс және қайта құруға – 13,2% (965,1 млрд. теңге), негізгі қорларды сатып алуға – 11,5% (838,9 млрд. теңге), азаматтарға тұрғын үйлерді салу және сатып алуға – 11% (798,4 млрд. теңге), басқа мақсаттарға – 22% (1603,3 млрд. теңге) құрады.

2008 жылғы қазанның соңына екінші деңгейдегі банктердің шағын кәсіпкерлік субъектілеріне берілген кредиттері 1475,1 млрд. теңгені құрады, бұл өткен айға қарағанда 0,5%-ға артық. Бұл жалпы берілген кредиттердің 20,2%-ын (2007 жылғы тиісті кезеңде – 20,8%) құрайды.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша ағымдағы жылғы қазанда шетел валютасын айырбастау пункттерімен сату көлемі оны сатып алу көлемінен: еуро бойынша – 2,4 есеге, АҚШ доллары бойынша – 2,6 есеге, ресей рублі бойынша – 1,3 есеге асып түсті. Шетел валютасын сату көлемі өткен аймен салыстырғанда еуро бойынша – 40,9%-ға, АҚШ доллары бойынша – 16,6%-ға, ресей рублі бойынша – 8,6%-ға артты.

2008ж. АҚШ доллары және еуronың ресми айырбастау бағамдары

кезең соңына, валюта бірлігіне теңгемен

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қайта қаржыландыруының ресми мөлшерлемесі 2008 жылғы 1 шілдеден бастап жылдық 10,5% деңгейінде белгіленді.

8. ЕҢБЕК РЫНОГЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕКАҒЫ ТӨЛЕУ

8.1 ЖАЛДАНЫП ЖҰМЫСПЕН ҚАМТЫЛУ

2008 жылғы қазанда (бағалау бойынша) жалдамалы қызметкерлер саны 5,1 млн. адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңнен 33,3 мың адамға (0,6%-ға) көп. Олардың санынан мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдарда 4,1 млн. адам (80,9%), жеке тұлғаларда 0,6 млн. адам (11,4%), шаруа (фермер) қожалықтарында 0,4 млн. адам (7,7%) жұмыс істеді.

2008 жылғы шілдеде ірі және орта кәсіпорындарда 3 млн. адам жұмыс істеді немесе жалдамалы қызметкерлердің жалпы санының 58,8%-і. Бұл өткен жылғы тиісті айға қарағанда 81,6 мың адамға немесе 2,8%-ға көп.

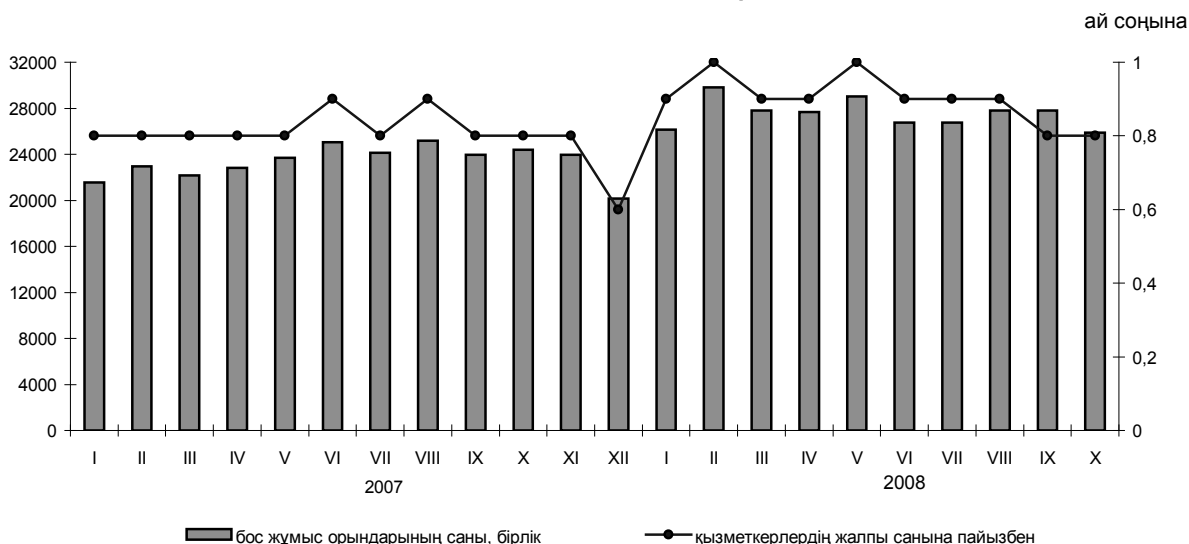
2008 жылғы қазанда жұмыс күшінің ағыны өткен жылғы сәйкес аймен салыстырғанда білім беруде – 21,9 мың адам (3,9%), денсаулық сақтау мен әлеуметтік қызмет көрсету саласында – 15,1 мың адам (5,3%), саудада – 13,9 мың адам (13,7%), көлік пен байланыста – 11,1 мың адам (4,2%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда – 9,7 мың адам (5,1%), өнеркәсіпте – 9,7 мың адам (1,3%), коммуналдық, әлеуметтік және дербес қызмет көрсету саласында – 8,4 мың адам (12,7%), мемлекеттік басқаруда – 5,6 мың адам (2,5%), қаржы қызметінде – 2,6 мың адам (3,9%-ға) байқалды.

2008 жылғы қазанның соңына ірі және орта кәсіпорындарда 25,9 мың бос жұмыс орны болды (тізімдік санға 0,9%). Бұл 2007 жылғы шілдеге қарағанда 1,5 мың бірлікке (6,0%) көп. Ең көп бос жұмыс орындарының саны мемлекеттік басқару мекемелерінде – 6589 бірлік (олардың жалпы санының 25,5%-ы) және өнеркәсіп кәсіпорындарында – 5023 бірлік (19,4%) сақталды. Аталған кезеңде денсаулық сақтау мен әлеуметтік қызмет көрсету саласында бос жұмыс орны - 3338 бірлікті (12,9%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда – 3148 бірлікті (12,2%), көлік және байланыста - 2270 бірлікті (8,8%), қаржы қызметінде – 1504 бірлікті (5,8%), саудада – 1059 бірлікті (4,1%), коммуналдық, әлеуметтік және дербес қызмет көрсету саласында – 1013 бірлік (3,9%) құрады.

2008 жылғы қазанда қыркүйекпен салыстырғанда бос жұмыс орындары санының артуы саудада – 245 бірлікке (30,1%-ға), коммуналдық, әлеуметтік және дербес қызмет көрсету саласында – 93 бірлік (10,1%), мемлекеттік басқаруда – 49 бірлік (0,7%), құрылыс ұйымдарында – 13 бірлікке (1,7%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда – 9 бірлікке (0,3%) тіркелді.

Аталған кезеңде бос жұмыс орындары санының азаюы өнеркәсіп кәсіпорындарында – 1533 бірлік (23,4%), көлік және байланыста - 208 бірлік (8,4%), денсаулық сақтау мен әлеуметтік қызмет көрсету саласында – 208 бірлік (5,8%), білім беруде – 196 бірлік (19,3%), құрылыс ұйымдарында – 167 бірлік (10%).

2007-2008жж. ірі және орта кәсіпорындардағы бос жұмыс орындарының саны

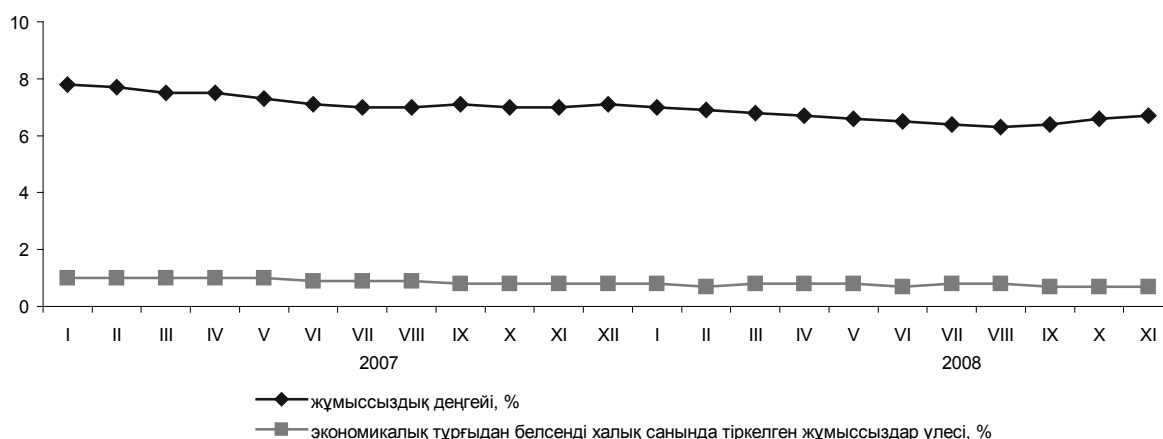
8.2 ЖҰМЫССЫЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ

2008 жылғы қарашада (бағалау бойынша) 15 және одан жоғары жастағы экономикалық тұрғыдан белсенді халық саны 8,3 млн. адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті айдағыдан 78,1 мың адамға (0,9%-ға) көп.

Республика экономикасында 7,8 млн. адам жұмыспен қамтылды. 2007 жылғы қарашаға қарағанда олардың саны 98,4 мың адамға (1,3%-ға) өсті. Жұмыспен қамтылғандар құрылымында негізгі үлесті жалдамалы қызметкерлер – 65,3%, ал өз бетінше жұмыспен қамтылғандар – 34,7% құрады.

2008 жылғы қарашада жұмыссыздар саны (табысты жұмысы болмаған, оны үздіксіз іздеген және оған кірісуге әзір 15 жастағы және одан асқан адамдар) 558,9 мың адамды құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 20,3 мың адамға қысқарды. Жұмыссыздық деңгейі 6,7% (2007 жылғы қарашада – 7,0%) болды.

Жұмыссыздық деңгейі

Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша жұмысқа орналастыру мәселесі жөнінде уәкілетті органдарға 2008 жылдың басынан бергі кезең ішінде 236,4 мың адам өтінішпен келді, ағымдағы жылғы қарашада – 16,4 мың адам, ауыл тұрғындары – тиісінше, 99,5 мың адам және 6,4 мың адам.

Жұмыспен қамту органдарында жұмыссыздар ретінде тіркелген азаматтардың саны 2008 жылғы қарашаның соңында 56,7 мың адамды құрады, бұл ағымдағы жылғы қазанға қарағанда 3,8 мың адамға (6,3%-ға) және 2007 жылғы қарашадағыдан 5,8 мың адамға (9,3%-ға) аз. Тіркелген жұмыссыздардың санында басым бөлігі әйелдер – 38,8 мың адам (68,4%). Экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы тіркелген жұмыссыздардың үлесі ағымдағы жылғы қарашада 0,7% (2007 жылғы қарашада – 0,8%) құрады.

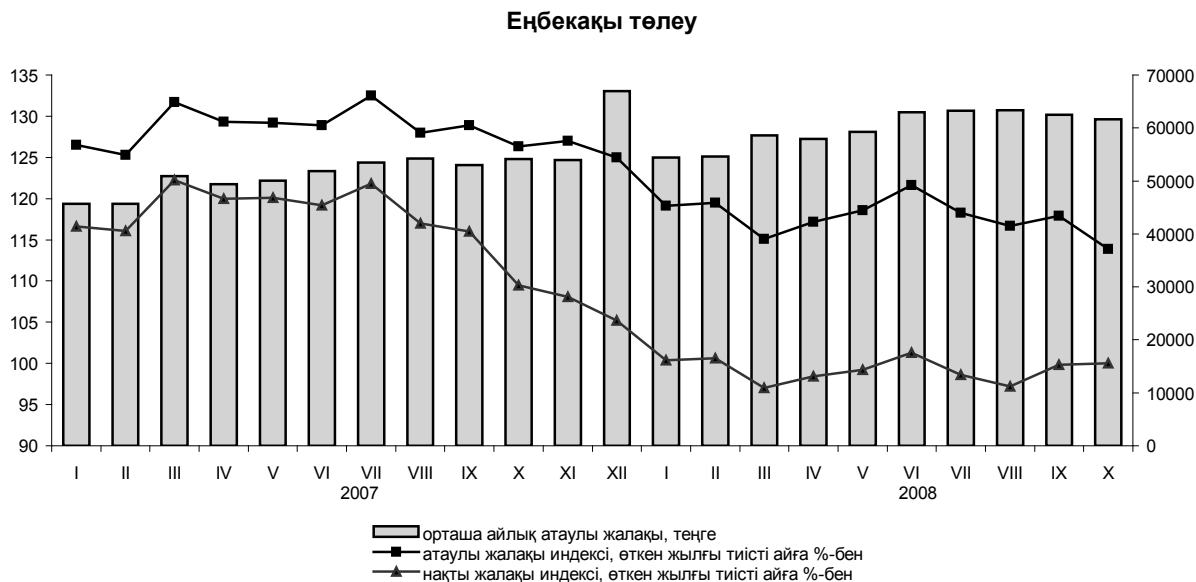
2008 жылғы қаңтар-қарашада 196,9 мың адам жұмысқа орналастырылды, бұл уәкілетті органдарға келгендердің 83,3%-ы. Ағымдағы жылғы қарашада жұмысқа орналастырылған адамдардың саны 15,8 мың адам құрады, бұл өткен жылғы тиісті айға қарағанда 0,3 мың адамға (2%-ға) аз. Осы ай ішінде ауыл тұрғындарының 6,6 мың адамы жұмысқа орналастырылды немесе жұмыс сұрап келген ауыл тұрғындарының 104,4%-ы.

Ағымдағы жылғы тамызда кәсіби даярлауға немесе қайта даярлауға, біліктілігін арттыруға 1 мыңға жуық адам жіберілді, қоғамдық жұмыстарға – 5,4 мың адам қатысты, соның ішінде ауыл тұрғындары – тиісінше, 0,3 мың және 3,2 мың адам.

2008 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша түрлі себептерге байланысты 17 кәсіпорын өндірісті толық тоқтатты, 81 кәсіпорын – ішінара тоқтатты, 16 кәсіпорын – толық емес жұмыс уақыты режиміне толықтай көшті, 45 кәсіпорын – толық емес жұмыс уақыты режимінде ішінара жұмыс істеді. Ағымдағы жылғы қарашада демалысқа шығуға мәжбүр болған қызметкерлер саны 5,6 мың адамды (ағымдағы жылғы қазанда – 6,1 мың адам) құрады.

8.3 ЕҢБЕКАҚЫ ТӨЛЕУ

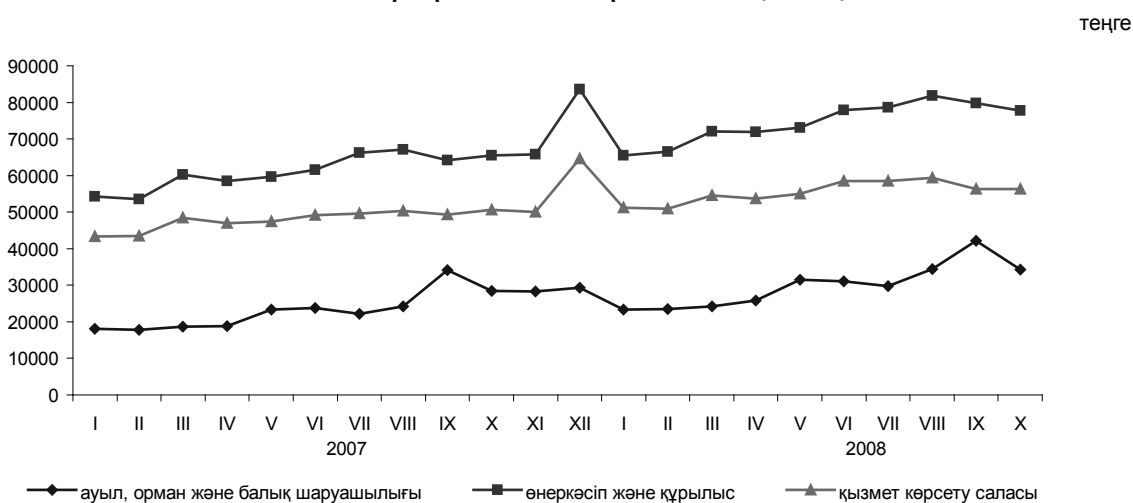
2008 жылғы қазанда бір қызметкердің орташа айлық атаулы жалақысы 61622 теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 13,9%-ға, 2008 жылғы қаңтар-қазанда, тиісінше – 59717 теңге және 17,5%-ға өсті. Нақты көріністе ағымдағы жылғы қазанда жалақы өзгерген жоқ, 2008 жылғы қаңтар-қазандағы кезеңде төмендеу 1,0% құрады.

Жалдамалы жұмыспен қамтылған қызметкерлер еңбекақысының артуы 2008 жылғы қазанда 2007 жылғы сәйкес аймен салыстырғанда экономикалық қызметтің барлық түрлерінде белгіленді. Еңбекақы төлеудің ең жоғарғы деңгейі экономиканың қаржы мен өндіріс салаларында сақталады. Қаржы құрылымындағы бір қызметкердің жалақысы 2008 жылғы қазанда 124,4 мың теңгені, кен өндіру өнеркәсібінде – 110,4 мың теңгені, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда – 96,8 мың теңгені, көлік пен байланыста – 87,4 мың теңгені, құрылыста – 85,0 мың теңгені құрады, бұл орташа республикалық деңгейден 1,4-2 есе асып түсті.

Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызмет көрсету саласындағы қызметкерлердің орташа жалақысы 35548 мың теңгені құрады, бұл республика бойынша орта есеппен 42,3%-ға аз, білім беру – тиісінше, 34436 теңге және 44,1%-ға. Ең төменгі жалақы ауыл шаруашылығы қызметкерлерінде – 34320 теңге сақталады, бұл ел бойынша көрсеткіштен орта есеппен 44,3%-ға аз.

Экономика секторлары бойынша орташа айлық жалақы

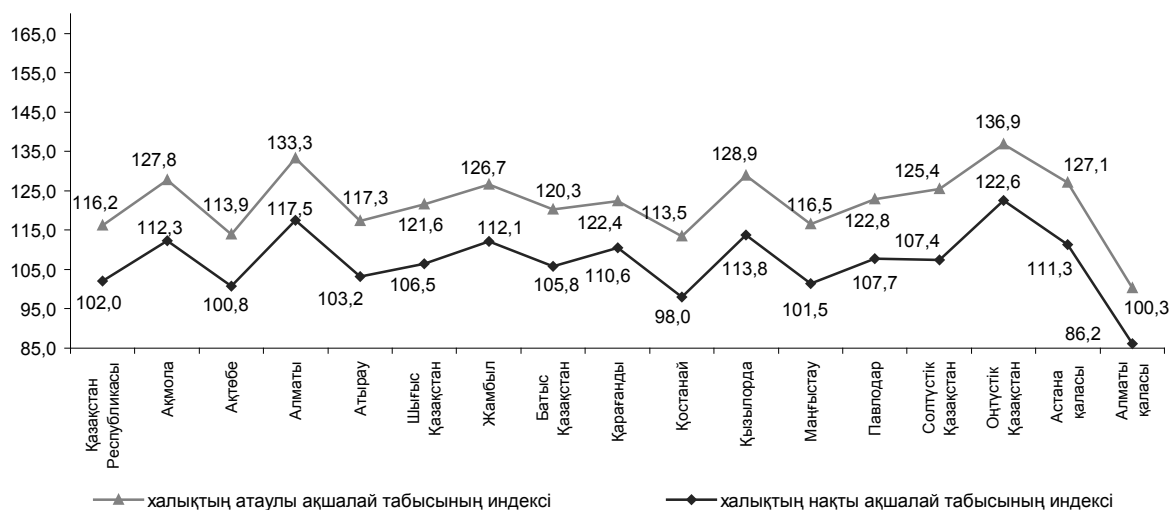
9. ХАЛЫҚ ТАБЫСЫ

АҚШАЛАЙ ТАБЫС

2008 жылғы қазанда халықтың жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 31 340 теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қазанмен салыстырғанда 16,2%-ға жоғары, нақты ақшалай табыс көрсетілген кезеңде 2,0%-ға артты.

2008 жылғы қазандағы халықтың атаулы және нақты ақшалай табысы (бағалау)

өткен жылғы тиісті айға пайызбен

10. ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ПРОЦЕСТЕР ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК САЛА

10.1 ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АХУАЛ

Ағымдағы жылғы 1 қарашаға еліміздегі халық саны ағымдағы деректер бойынша 15750,1 мың адамды құрады, оның ішінде қалалық - 8399,4 мың (53,3%) және ауылдық - 7350,7 мың (46,7%) адам. Жыл басымен салыстырғанда 178,6 мың адамға немесе 1,1%-ға өсті. Осы кезең ішінде халық санының өсуі Қостанай, Ақмола және Солтүстік Қазақстан облыстарынан басқа еліміздің барлық өңірлерінде байқалды.

Ағымдағы жылғы қаңтар-қазанда республика халқының табиғи өсімі 173758 адамды құрады (134043 адам - осы жерде және бұдан әрі жақшаларда 2007 жылғы қаңтар-қазандағы көрсеткіштер келтірілген). Ағымдағы жылғы 1 қарашада 1000 тұрғынға шаққандағы табиғи өсім 12,6 (2007 жылғы 1 қарашаға - 10,2 адам) адамды құрады.

Ағымдағы жылғы қаңтар-қазанда АХАЖ органдары 305357 (269227) тууды тіркеді, бұл 2007 жылғы қаңтар-қазанға қарағанда 36130 туғандарға артық. Туудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 22,5 (20,6) туғандарды құрады.

Ағымдағы жылғы қаңтар-қазанда еліміз бойынша тіркелген өлім саны 131599 (135184) адамды құрады. Өлімнің жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 9,9 (10,4) өлгендерді құрады.

Халық өлімі себептерінің негізгі топтарының арасында ең көп үлес салмағын қан айналымы жүйесі аурулары алады, олардың үлесіне барлық тіркелген өлім оқиғаларының 50,3%-ы (51,7%) тиесілі, жазатайым оқиғалардан, улану мен жарақаттану - 13,3% (14,4%), жаңа өскіндер - 11,7% (11,4%) құрады. Қан айналымы жүйесі ауруларынан өлгендердің жалпы санында жүректің ишемиялық ауруларынан өлгендер саны - 45,6% (44,8%), ми қан тамырларының зақымдануынан өлгендер саны - 24,5% (24,1%). 2007 жылғы қаңтар-қазанмен салыстырғанда кісі өлтіруден - 9,9%, өзін-өзі өлтіргендер - 3,6%, жол-көлік оқиғаларынан өлгендер саны - 23,6%-ға азайды.

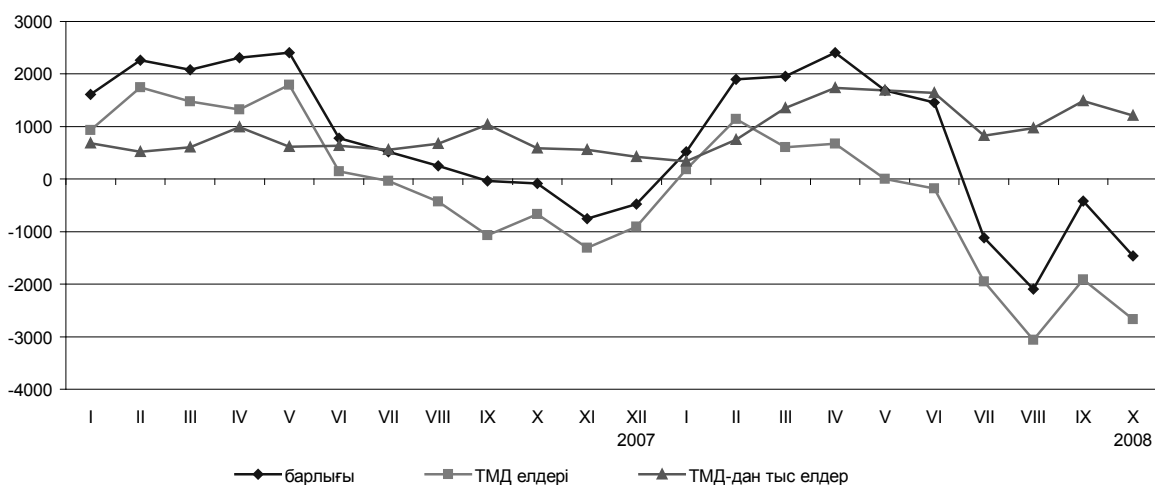
Ағымдағы жылғы қаңтар-қазанда елімізде 1 жасқа дейінгі 6156 (3847) бала өлімі тіркелді. Нәрестелер өлімінің коэффициенті 1000 туғанға шаққанда 19,8 (14,4) өлгендерді құрады. Нәрестелер өлімінің ең көп тараған себептері перинаталдық кезеңде пайда болатын жағдайлар, одан ағымдағы жылғы қаңтар-қазанда 3772 (1850) бала өлген немесе бір жасқа дейінгі өлгендердің жалпы санының 61,3%-ы (48,1%), туа біткен ауытқулардан - 965 (748) нәресте немесе 15,7% (19,4%).

Ағымдағы жылғы қаңтар-қазанда 2007 жылғы қаңтар-қазанмен салыстырғанда некелер мен ажырасулар саны азайды және тиісінше 113121 (121313) және 30150 (31072) құрады. 1000 тұрғынға шаққанда некелесудің жалпы коэффициенті 8,8 (9,4) құрады, ажырасудың жалпы коэффициенті - 2,3 (2,4) ажырасуды құрады.

Ағымдағы жылғы қаңтар-қазанда еліміздегі халық көші-қонының өсімі 4842 (12104) адамды құрады. Осы кезең ішінде республикаға 40668 (47596) адам келді, ал одан тысқары - 35826 (35492) адам кетті.

Халық көші-қоны айырымының өзгеруі

адам

Ағымдағы жылғы қаңтар-қазанда 2007 жылғы қаңтар-қазанмен салыстырғанда Қазақстанға келгендер саны 6928 адамға немесе 14,6%, Қазақстаннан кеткендер саны 334 адамға немесе 0,9%-ға азайды. Еліміздің негізгі көші-қон алмасуы Достастық мемлекеттерімен болуда. Республикаға келгендердің жалпы санында 65,7%-ы (80,5%) ТМД елдерінің тұрғындары. Республикadan ТМД елдеріне - жалпы кеткендер санының 94,6%-ы (93,2%) кетеді.

Қазақстанға келетін көшіп-қонушылардың негізгі бөлігі Шығыс Қазақстан, Маңғыстау, Оңтүстік Қазақстан және Алматы облыстарына қоныстанады, ал Қазақстаннан тысқары негізінен Солтүстік Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Қарағанды, Қостанай және Ақмола облыстарынан қоныс аударады.

Республикаға келгендердің көші-қон ағымы құрылымындағы этностық сипаты бойынша айтарлықтай бөлікті қазақтар алады - 76,8% (79,3%), орыстар - 13,0% (11,8%), украиндар - 1,3% (1,1%), немістер - 1,0% (1,1%) құрады. Республикadan тыс кеткен көшіп-қонушылардың жалпы санының үлесінде 70,1% (69,2%) орыстарға, 8,0% (7,9%) - украиндарға, 7,0% (7,3%) - немістерге, 5,1% (5,4%) - қазақтарға келеді.

Ел ішіндегі қоныс аударатын көшіп-қонушылар саны 286525 адамды құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-қазанға қарағанда 25643 адамға немесе 9,8%-ға көп. Халықтың өңіраралық көші-қонына 130641 (116012) адам қатысты немесе республикалық көші-қонға қатысушылардың жалпы санының 45,6%-ы (44,5%).

Өңіраралық қоныс аударуда халық көші-қонының оң айырмасы елдің 5 (6) өңірінде байқалды, оның ішінде шамасы бойынша ең көбі Астана және Алматы қалаларында - тиісінше 21537 (16418) және 13698 (14702) адам. Ағымдағы жылғы қаңтар-қазанда ең көп келгендер Алматы қаласында (32,5 мың адам), Астана қаласында (28,1 мың шамасында) және Алматы облысында (17,0 мың адам) тіркелген.

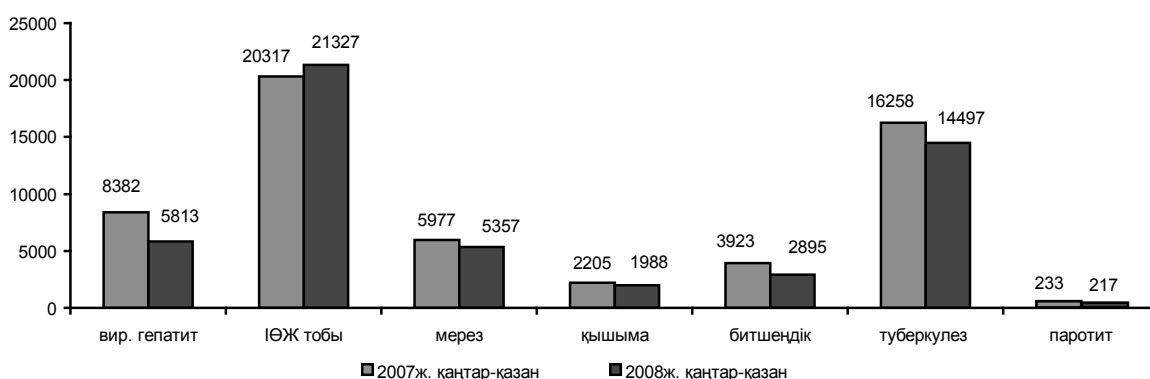
10.2 ХАЛЫҚТЫҢ АУРУ-СЫРҚАУЛЫҒЫ

Республикалық СЭС-тің деректері бойынша 2008 жылғы қаңтар-қазанда 2007 жылғы қаңтар-қазанмен салыстырғанда бактериялық дизентериямен (12,3%), алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (12,7%), ротавирус энтеритімен (21,8%), қызамықпен (30,7%) ауырғандар санының өскені байқалды. ЖҚТБ-мен ауырғандар саны 151 (өткен жылғы тиісті кезеңде – 150) оқиғаны құрады, 1978 АҚТҚ-жұқпасын тасымалдаушылар (1678) анықталды.

Ағымдағы жылғы қарастырылып отырған кезеңде тіркелген жұқпалы аурулардың арасында аса кең тарағаны жоғары тыныс жолдарының өткір жұқпасы (100 мың адамға шаққанда 7914,1 оқиға), ішектің өткір жұқпасы (163,5), тыныс органдарының туберкулезі (111,1), вирустық гепатит (44,6), мерез (41,1), битшендік (22,2) және қышыма (15,2) болды.

Ең көп таралған ауру-сырқауға шалдығу оқиғаларының тіркелген саны

бірлік

14 жасқа дейінгі балалар арасында 2008 жылғы қаңтар-қазанда эхинококкозбен (18,8%), ротавирус энтеритімен (20,6%), қызамықпен (24,4%), бактериялық дизентериямен (24,7%) ауырғандар саны көбейген. 60 АҚТҚ-жұқпасын тасымалдаушы (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 81) анықталды.

2008 жылғы қазанда 2007 жылғы қазанмен салыстырғанда мерезбен (7,8%), алғашқы рет анықталған созылмалы вирустық гепатитімен (111%), эхинококкозбен және бактериялық расталған шигиллезбен (1,3 есеге) ауырғандар саны көбейген. АҚТҚ-жұқпасын тасымалдаушылардың саны 196 оқиғаны (2007 жылғы қазанда – 198) құрады.

Ауылды жерлерде осы ай ішінде тыныс органдарының туберкулезімен (2,7%), бактериялық дизентериямен (9%), ротавирус энтеритімен (15%) сырқаттану оқиғаларының саны өсті. Анықталған АҚТҚ-жұқпасын тасымалдаушылардың саны 69 оқиғаны (2007 жылғы қазанда – 31) құрады.

10.3 ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚ

Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің деректері бойынша республика аумағында 2008 жылғы қаңтар-қазанда тіркелген қылмыстардың саны 2007 жылғы қаңтар-қазанмен салыстырғанда 1,0%-ға көбейіп, 107,1 мыңды құрады, соның ішінде 27,3%-ы әйелдерге (2007 жылдың 10 айында – 27,2%, осы және одан әрі өткен жылғы тиісті кезеңдегі деректер келтірілген), 4,4%-ы - кәмелетке толмағандарға (4,8%) келеді. Тұтастай республика бойынша халықтың 10 мың адамына шаққанда тіркелген қылмыстардың саны 82 оқиғаны (82) құрады.

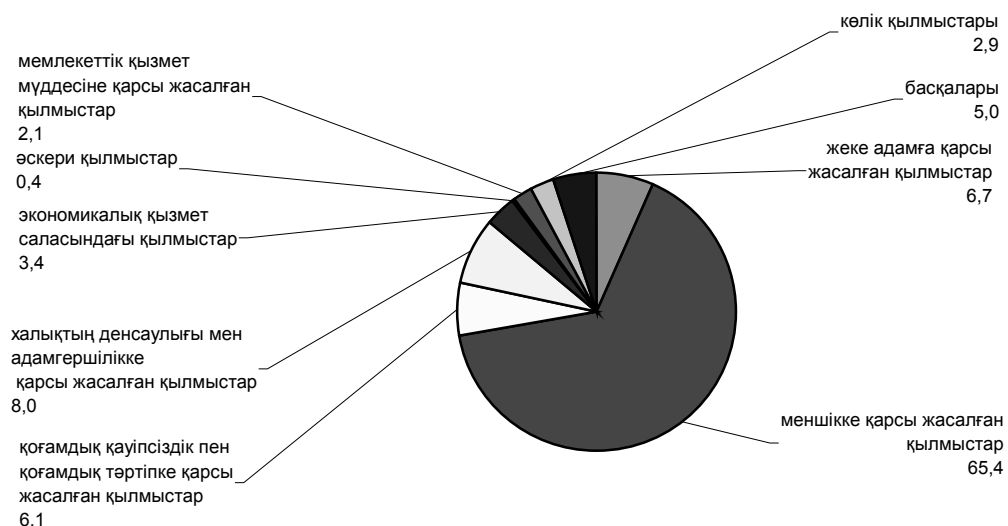
Қылмыстылық құрылымында ең жоғары үлес салмағы (65,4%) меншікке қарсы қылмыстарға (62,8%) келеді. Едәуір бөлігін бөтен адамның мүлкін ұрлауға (41,6%) тиесілі болып отыр, ол 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 5,2%-ға көбейген.

Халықтың денсаулығы мен адамгершілікке қарсы жасалған қылмыстар шамалы (4,6%) азайып, оның үлесі 8% құрады. Бұл топта ең жоғары үлес (7,7%) есірткіге байланысты жасалған қылмыстарға келеді, олардың саны 4,7%-ға азайған. Есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды өткізу мақсатында заңсыз әзірлеуге, сатып алуға, сақтауға, тасымалдау мен жіберуге, оларды тұтынуға бейімдеуге, есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды тұтыну үшін притондар ұйымдастыруға немесе ұстауға байланысты қылмыстар 4,4% азайып, 4217 оқиғаны құрады. Бұл санаттағы қылмыстардың ашылуы 90,5% (88,7%) құрады.

Қоғамдық тәртіп пен қоғамдық қауіпсіздікке қарсы қылмыстардың үлесі 6,1% (7,6%), жеке адамға қарсы қылмыстардың үлесі 6,7% (7,3%) құрады. Жеке адамға қарсы қылмыстар тобында қасақана кісі өлтіру және өлтіруге оқталулар саны 1,2% көбейіп, сонымен бірге денсаулыққа қасақана ауыр зиян келтіру, денсаулыққа қасақана орташа зиян келтіру оқиғаларының саны 12,5% және 5,8% тиісінше азайған.

2008 жылғы қаңтар-қазандағы қылмыстылық құрылымы

пайызбен

Көлік қылмыстарының саны 8,5%-ға азайып, 3157 оқиғаны құрады.

Мемлекеттік қызмет мүддесіне қарсы жасалған қылмыстар саны 18,2%-ға, әскери қылмыстар саны – 6,8%-ға көбейді. Тіркелген қылмыстардың ішінде әскери қызметкерлер жасаған қылмыстардың 33,7%-ы - билігін пайдаланып қиянат жасау, билікті асыра пайдалану немесе әрекетсіздік (32,4%), 25,9%-ы - өзара қарым-қатынастың жарғылық ережелерін бұзу (22,1%), 22,1% - бөлімді немесе қызмет орнын өз бетінше тастап кету (27,6%) құрайды.

Есепті кезеңде тергелген қылмыстар бойынша республикада тұтастай алғанда материалдық залалдың анықталған сомасы 147589,8 млн. теңге болды (62905,2 млн. теңге), оның 33%-ы - экономикалық қызмет саласындағы қылмыстарға (38,4%), 11,2%-ы - меншікке қарсы қылмыстарға (43,7%) келеді.

Республиканың құқық қорғау органдары қылмыс жасаған 64053 адамды анықтады (2007 жылғы қаңтар-қазандағыдан 1,8%-ға аз), қылмыстық жауапқа 48128 адам тартылған, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 5,7%-ға көп. Қылмысы әшкереленген адамдардың 11,6%-ы - әйелдер, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегі деңгейде, 9,6%-ы - кәмелетке толмағандар (10,3%), мемлекеттік қызметті атқарушылардың үлесіне 2,9% (3,4%) келеді. Бұрын қылмыс жасаған адамдардың үлес салмағы – 7% (7,6%) құрады.

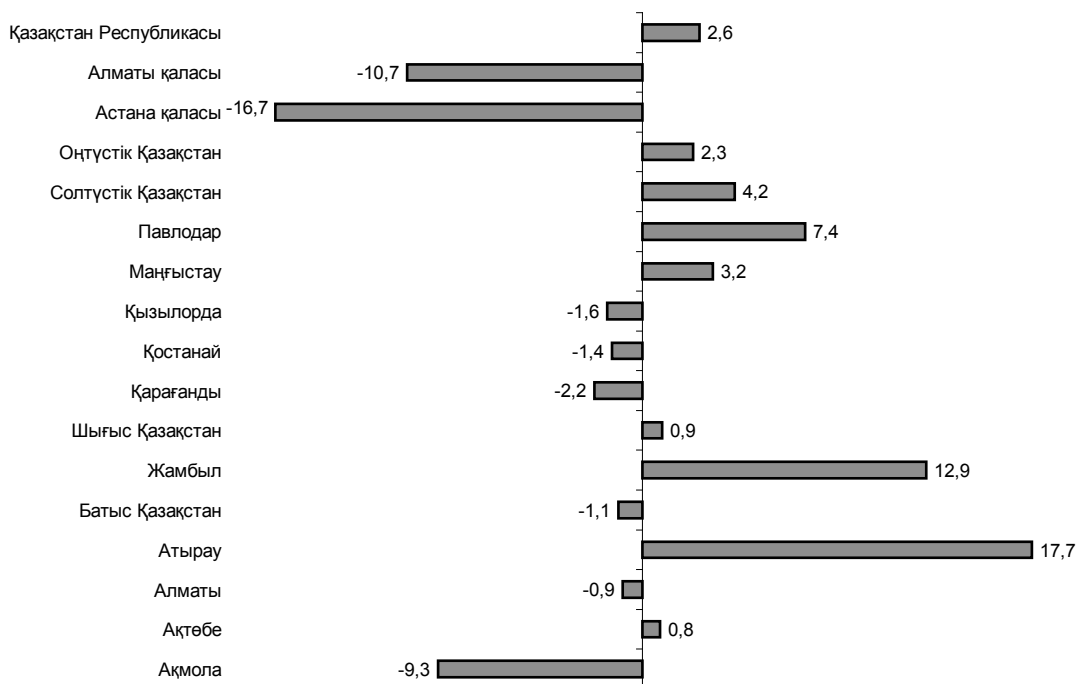
Қазақстан бойынша орташа алғанда әрбір он бірінші қылмыскер қылмысты - мас күйінде, әрбір үшіншісі - топ құрамында жасаған. Қылмыс жасап, анықталған адамдардың ең көп бөлігін жұмыссыздар - 73,9% (2007 жылғы 10 айда – 72,7%) құрады.

11. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӨҢІРЛЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ: САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ

Өнеркәсіп. 2008 жылғы қаңтар-қарашада 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда өнеркәсіп өндірісі көлемінің өсуі республиканың 8 өңірінде байқалды. Ең көп өсімге Атырау (17,7%), Жамбыл (12,9%) және Павлодар (7,4%) облыстары қол жеткізді. Мұның өзінде 5 өңір өнеркәсіп өндірісінің республикалық деңгейінен асып түсті. Өнеркәсіп өнімі өндірісінің жоғарғы төмендеуі Ақмола (9,3%), Қарағанды (2,2%) және Қызылорда (1,6%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында, тиісінше, 16,7% және 10,7%-ға байқалды.

2008 жылғы қаңтар-қарашада өнеркәсіп өнімі көлемінің өсуі (төмендеуі)

2007 жылғы қаңтар-қарашаға пайызбен

Шикі мұнай өндіру Атырау (20,6%) және Батыс Қазақстан (12,9%) облыстарында өсті. Ақтөбе мен Қызылорда облыстарында ол, тиісінше, 2,1% және 3,9%-ға төмендеді.

Газ конденсатын өндіру Маңғыстау облысында 1,7 есе, ал Батыс Қазақстан облысында оның өндірісі 1,9%-ға төмендеді.

Қостанай облысында темір-кенті шекемтастар өндірісі 12,9%-ға төмендеді.

Мыс кенін өндіру Павлодар (1,9 есе), Шығыс Қазақстан (63,1%) және Ақтөбе (16,9%) облыстарында өсті.

Болат қорыту Павлодар (27,9%), Қостанай (28,1%) облыстарында өсті, ал Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарында оның өндірісі, тиісінше, 4,9% мен 13,4%-ға төмендеді.

Өңделмеген мырыш өндіру Қарағанды 5,1% және Шығыс Қазақстан 1,8%-ға облыстарында өсті.

Тазартылған мысты қорыту Алматы қаласында 13,0%-ға төмендеді, ал Қарағанды облысында оны қорыту 2,0%-ға өсті.

Шығыс Қазақстан облысында жолаушыларға арналған жеңіл автомобильдер шығару 41,6%-ға төмендеді.

Электр энергиясын өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Жамбыл (51,8%), Солтүстік Қазақстан (19,5%), Алматы (13,6%) және Маңғыстау (11,7%) облыстарында, сондай-ақ Астана қаласында 8,3%-ға байқалды, елеулі төмендеуі Ақмола (22,0%) облысында тіркелді.

Сары май өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Солтүстік Қазақстан (6,0%), Қостанай (1,7%) және Павлодар (15,9%) облыстарында байқалды. Осы уақытта сары май өндіру көлемінің айтарлықтай кемуі Шығыс Қазақстан (33,9%) облысында және Алматы қаласында (24,4%) тіркелді.

Тазартылған күнбағыс майы өндірісінің өсуі Шығыс Қазақстан (20,6%) және Ақтөбе (4,5%-ға) облыстарында байқалды. Тазартылған күнбағыс майы өндірісінің төмендеуі Оңтүстік Қазақстан (55,4%) облысында және Алматы қаласында (39,4%) белгіленді.

Жеміс және көкөніс шырындарының өндірісі Қостанай (16,1%) және Оңтүстік Қазақстан (1,8%) облыстарында өсті. Оның өндірісінің төмендеуі Алматы (77,1%) облысында және Алматы қаласында (24,3%-ға) тіркелді.

Ауыл шаруашылығы. 2008 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша өткен жылғы сәйкес күнмен салыстырғанда тұтастай алғанда облыстар шаруашылықтарының барлық санаттарында ірі қара мал (2,8%), қой мен ешкі (5,0%), жылқы (6,0%) және түйелер (3,4%-ға) саны өсті.

2008 жылғы қаңтар-қарашада 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда ет өндіру көлемінің өсуі Астана мен Алматы қалаларынан басқа барлық облыстарда байқалды. Ет өндіру көлемінің ең жоғарғы өсіміне Алматы (7,9%), Солтүстік Қазақстан (6,6%) және Ақтөбе (6,2%) облыстары қол жеткізді. Оның өндірісінің төмендеуі Астана мен Алматы қалаларында, тиісінше, 36,1% және 31,5% байқалды.

2007 жылғы қаңтар-қарашамен салыстырғанда сүт өндірісінің өсуі Павлодар облысынан, Астана мен Алматы қалаларынан басқа республиканың барлық облыстарында байқалды. Сүт өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Қарағанды (7,0%), Ақтөбе (6,5%) және Оңтүстік Қазақстан (6,2%-ға) облыстарында тіркелді. Оның өндірісінің төмендеуі Павлодар облысында 0,9%, Астана мен Алматы қалаларында, тиісінше, 7,0% және 23,8% байқалды.

2008 жылғы қаңтар-қарашада 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда жұмыртқа өндірісінің өсуі Қазақстанның 12 өңірінде байқалды. Өсімнің жоғарғы қарқыны Алматы (42,2%), Қарағанды (25,0%) және Ақтөбе (10,3%) облыстарында болды. Оның елеулі төмендеуі Қызылорда (52,9%) облысында байқалды.

Инвестициялар. 2008 жылғы қаңтар-қарашада негізгі капиталға салынған инвестициялар (жете бағалау есебімен) 3299,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңдегіден 6,1%-ға көп.

Инвестицияның өсуі Павлодар мен Оңтүстік Қазақстан облыстарынан, Астана мен Алматы қалаларынан басқа республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Айтарлықтай өсім Жамбыл (1,9 есе), Қызылорда (1,7 есе), Ақмола (28,9%) және Қарағанды (23,7%) облыстарында тіркелді. Жоғарғы өсім қарқыны Маңғыстау, Батыс Қазақстан және Ақтөбе облыстарында байқалды. Инвестициялар көлемінің төмендеуі Оңтүстік Қазақстан (8,6%) мен Павлодар (0,1%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында, тиісінше, 10,5% және 9,9%-ға тіркелді.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру. 2008 жылғы қаңтар-қарашада тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемі өткен жылғы сәйкес кезеңдегі деңгейден республиканың 14 өңірінде асып түсті.

Аса белсенді тұрғын үй құрылысы Солтүстік Қазақстан (2 есе), Ақтөбе (31,6%), Алматы (17,1%) облыстарында және Астана қаласында (7,1%) жүргізіліп жатыр.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемінің төмендеуі Оңтүстік Қазақстан (43,2%), Павлодар (16,9%) облыстарында байқалды.

Бөлшек сауда тауар айналымы. 2008 жылғы қаңтар-қарашада бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 2255,3 млрд. теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) 3,3%-ға өсті.

2008 жылғы қаңтар-қарашада өңірлер бойынша бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің өсуі 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) республиканың 11 өңірінде байқалды. Сонымен, өсу Астана қаласында (14,6%), Қызылорда (21,5%), және Жамбыл (14,2%) облыстарында байқалды. Бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің төмендеуі Солтүстік Қазақстан (1,0%), Маңғыстау (10,1%), Ақтөбе (6,1%) және Батыс Қазақстан (1,9%) облыстарында, сондай-ақ Алматы қаласында (1,8%-ға) белгіленді.

Тұтыну бағаларының индексі. Тұтыну бағаларының индексі 2008 жылғы қарашада 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 109,2% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары 10,3%, азық-түлік емес тауарлар - 5,8% және ақылы қызметтер – 11,2%-ға өсті.

2008 жылғы қарашада 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда тұтыну тауарлары мен қызмет көрсетулер бағасының ең жоғарғы өсімі Шығыс Қазақстан (10,0%), Оңтүстік Қазақстан (9,5%), Павлодар (9,4%), Атырау (9,2%) және Қостанай (9,1%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (ерқайсысында 10,4%-дан) тіркелді.

2008 жылғы қарашада 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда азық-түлік тауарларына бағаның өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Бағаның айтарлықтай өсуі Шығыс Қазақстан (11,7%), Павлодар (11,0%), Солтүстік Қазақстан (10,7%) және Атырау (10,5%) облыстарында, сондай-ақ Астана және Алматы қалаларында – тиісінше, 12,8% және 10,5%-ға тіркелді.

Азық-түлік емес тауарлар бойынша 2008 жылғы қарашада 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда бағаның өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Азық-түлік емес тауарларға бағаның айтарлықтай өсуі Шығыс Қазақстан (6,7%), Солтүстік Қазақстан (6,3%) және Қызылорда (6,0%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше, 6,0% және 7,0%) байқалды.

2008 жылғы қарашада 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда республиканың барлық өңірлерінде халыққа көрсетілетін ақылы қызметтер бағалары мен тарифтерінің көтерілуі байқалды. Ең жоғарғы өсім Қостанай (14,9%), Павлодар (12,3%), Оңтүстік Қазақстан (12,0%), Батыс Қазақстан (11,9%) және Алматы (11,5%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында – тиісінше, 11,5% және 13,8%-ға тіркелді.

Халықтың ақшалай табысы. 2008 жылғы қазанда Қазақстанда халықтың жан басына шаққандағы орташа ақшалай табысы (бағалау бойынша) 31340 теңгені құрады. Атырау және Маңғыстау облыстары

республиканың аса жоғары табысты өңірлері болып табылады, олардың табысы орташа республикалық деңгейден, тиісінше, 2,0 және 1,7 есеге асып түсті. Астана және Алматы қалаларындағы халықтың орташа жан басына шаққандағы ақшалай табыстарының деңгейі орташа республикалық деңгейден (тиісінше, 2,1 және 1,8 есеге) асып түсті. Халықтың жан басына шаққандағы ең төменгі ақшалай табысы Оңтүстік Қазақстан, Жамбыл және Алматы облыстарында байқалды.

Еңбек рыногы. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша 2008 жылғы қазанның соңына жұмыссыздар ретінде тіркелген азаматтар саны 56,7 мың адамды құрады. Тіркелген жұмыссыздардың үлесі экономикалық тұрғыдан белсенді халық санына 0,7% құрады. Өңірлер бойынша бұл көрсеткіш 8 облыста асып түскен. Жұмыссыздардың ең жоғары үлесі Шығыс Қазақстан (1,1%) және Батыс Қазақстан (1,0%) облыстарына келеді. Астана мен Алматы қалаларында бұл көрсеткіш, тиісінше, 0,6% пен 0,4% құрады.

12. КОНЪЮНКТУРАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕР

12.1 ӨНЕРКӘСІП КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ІСКЕРЛІК БЕЛСЕНДІЛІГІН ЗЕРТТЕУ

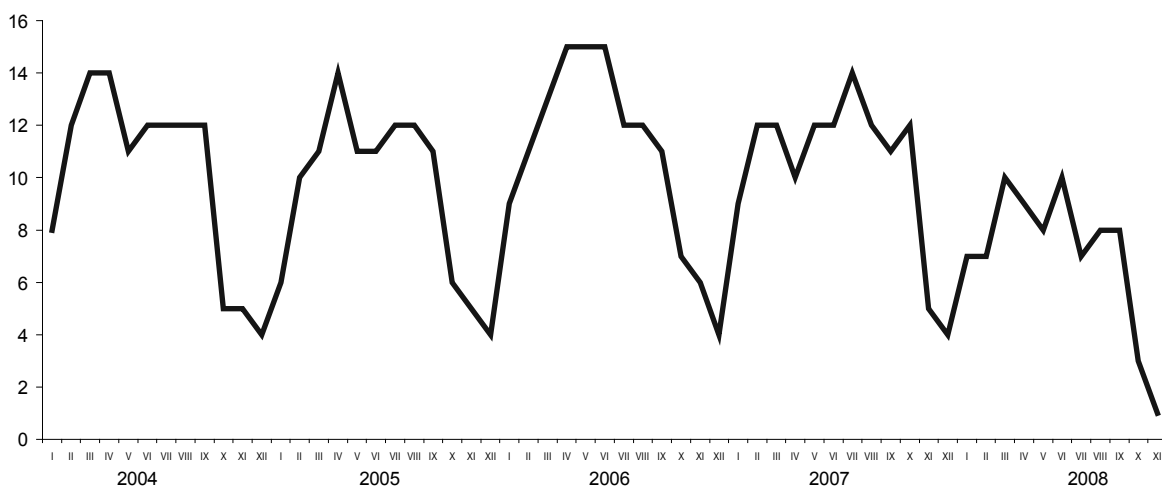
2008 жылғы қарашада 831 ірі және орта өнеркәсіп кәсіпорындары зерттелді, оның ішінде 101 - кен өндіру өнеркәсібі (сұралғандардың жалпы санының 12%-ы), 564 (68%) - өңдеу өнеркәсібі және 166 (20%) - электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу кәсіпорындары.

2008 жылғы қарашада сұралған кәсіпорындардың іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 2 пайыздық тармаққа азайып, (+1)% (маусымдық факторы есебімен) құрады.

Басшылар көпшілігінің бағалауы бойынша жақын арадағы 2-3 айда (2008 жылғы желтоқсан–2009 жылғы ақпан) олардың кәсіпорындарындағы іскерлік белсенділігінің шамалы жоғарылауы күтіледі, кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы қарашамен салыстырғанда 2 пайыздық тармаққа өсіп, (+3)% құрайды.

Өнеркәсіп кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдық факторысыз)

баланс, пайызбен

Кен өндіру және өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 5 пайыздық тармаққа азайып, тиісінше, (-2)% және (-5)% құрады.

Зерттелген электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы қазанмен салыстырғанда 2 пайыздық тармаққа азайып, (+26)% құрады.

12.2 САУДА КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ІСКЕРЛІК БЕЛСЕНДІЛІГІН ЗЕРТТЕУ

2008 жылғы қарашаның соңында 1375 сауда кәсіпорындарынан сауалдама алынған болатын, оның ішінде 506 – бөлшек сауда (сұралғандардың жалпы санының 37%-ы), 842 – көтерме сауда (61%) және 27 – сауда делдалдық кәсіпорындары (2%).

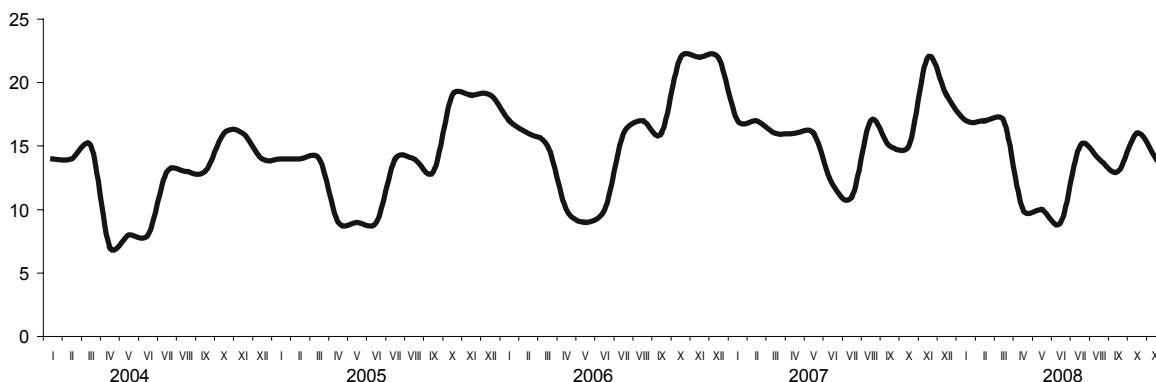
2008 жылғы қарашада сұралған кәсіпорындардың басшылары экономикалық жағдайы «жақсы» және «қанағаттанарлық» деп сипаттаған сауда кәсіпорындарының үлесі өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа азайып, 91% құрады.

Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы қарашада ағымдағы жылғы қазанмен салыстырғанда 2 пайыздық тармаққа азайып, (+14)% (маусымдық факторы есебімен) құрады.

Басшылар көпшілігінің бағалауы бойынша жақын арадағы 2-3 айда (2008 жылғы желтоқсан–2009 жылғы ақпан) іскерлік белсенділігіне қатысты зерттелген сауда кәсіпорындарының елеулі өзгерістер күтілмейді. Кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы қарашамен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа өсіп, (+15)% құрайды.

Сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні (маусымдық факторысыз)

баланс, пайызбен

2008 жылғы қарашада көтерме және бөлшек сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда, тиісінше, 1 пайыздық тармаққа азайып, әр салада (+9)% құрады.

Сауда делдалдығы саласында аталған индекс 0%-ға тең болды, бұл ағымдағы жылғы қазанда алынған көрсеткіштен 3 пайыздық тармаққа жоғары.

12.3 ТҰТЫНУШЫЛАРДЫ ЗЕРТТЕУ

2008 жылғы қарашада өңірлік статистика басқармаларының қызметкерлері түрлі топтардағы тұтынушыларды (қала мен ауыл халқы, фирмалар мен банктердің, мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың қызметкерлері, үй шаруасындағы әйелдер мен зейнеткерлер және басқаларын) – 1600 респонденттерді кезекті зерттеуден өткізді. Зерттеудің негізгі мақсаты – ел экономикасындағы және жеке үй шаруашылығындағы өзгерістер туралы тұтынушылардың жеке пікірлерін анықтау. Одан басқа, сауалдама үй шаруашылықтарында ұзақ пайдаланатын тауарларға деген тұтынушылар сұранысының үрдісін қадағалауға мүмкіндік береді.

«Тұтынушылардың сезіну индексі» 2008 жылғы қарашада өткен аймен салыстырғанда 5 пайыздық тармаққа азайып, (+5)% құрады.

«Экономикалық ахуал индексі» 3 пайыздық тармаққа азайып, (+1)% құрады.

«Сатып алу тілегінің индексі» өткен аймен салыстырғанда 4 пайыздық тармаққа азайып, (+6)% құрады.

Ағымдағы жылғы қарашада респонденттердің тек 24%-ы соңғы 12 ай ішінде еліміздегі экономикалық жағдайдың жақсарғанын атап өтті, сол мезгілде тұтынушылардың 23%-ы жағдайдың нашарлағанын хабарлады.

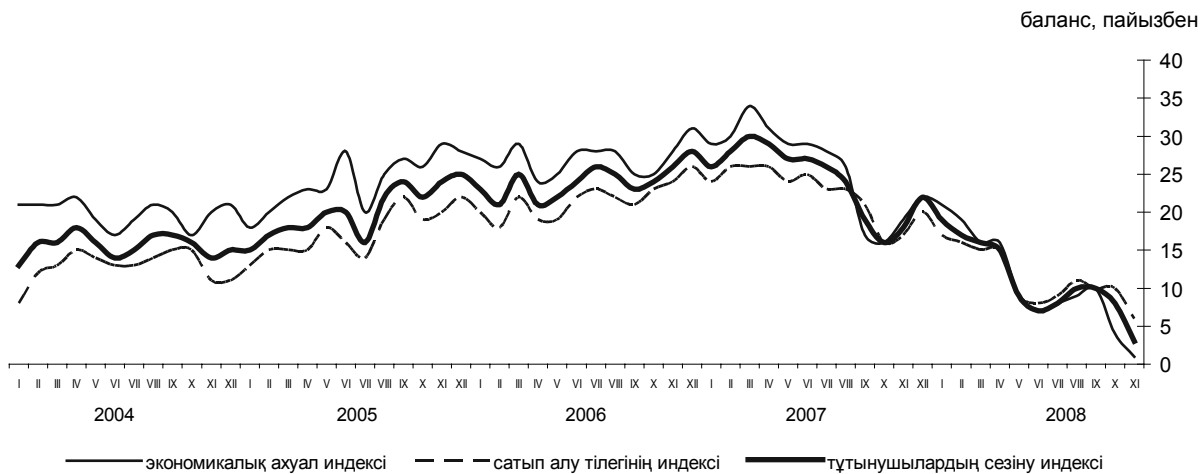
Респонденттердің төрттен бірі (25%) алдағы 12 айда елдегі жалпы экономикалық жағдайдың жақсаратынын күтеді, ал 24%-ы жағдайдың нашарлауы мүмкін деп есептейді.

Респонденттердің 27%-ынан астамы ағымдағы жылғы қарашада жеке үй шаруашылығындағы қаржы жағдайының жақсарғанын, тиісінше, өткен аймен салыстырғанда ұзақ пайдаланатын тауарларға сұраныстың өскені туралы хабарлады. Сонымен бірге, сұралғандардың 22%-ы өз үй шаруашылығындағы қаржы-экономикалық жағдайдың нашарлағанын айтады.

Респонденттердің 12%-ның пікірі бойынша еліміздегі жұмыссыздық деңгейіне қатысты ахуал алдымыздағы 12 айдың ішінде жақсарады десе, сол кездегі сұралғандардың 4%-ы оған қарама-қарсы пікірде болып отыр.

Алдымыздағы 12 айдың ішінде үй шаруашылығындағы ақшалай қорланым сомасының өсу мүмкіндігін сұралған тұтынушылардың 12%-ы атап өтсе, ал 20%-ы оның кемітінін айтты.

Тұтынушылар бағасы

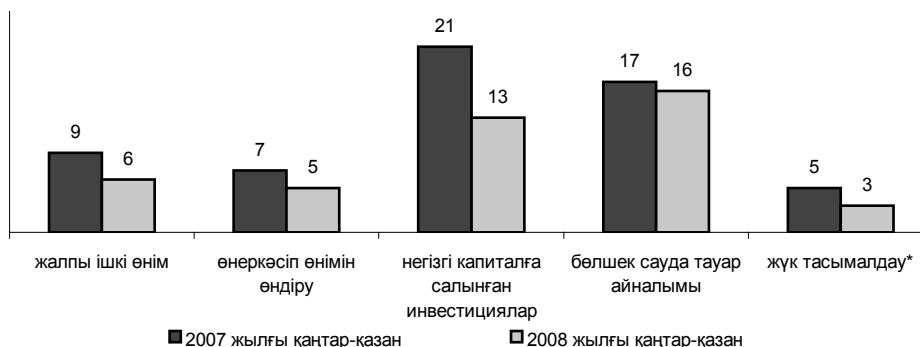
13. ТМД ЕЛДЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ

(ТМД Статкомитетінің деректері бойынша)

2008 жылғы қаңтар-қазанда, бағалау бойынша, жалпы ішкі өнім өткен жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 6%-ға (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 9%-ға) өсті.

Достастық елдері бойынша орта есеппен алғандағы негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер

өсім; өткен жылғы тиісті кезеңге пайызбен

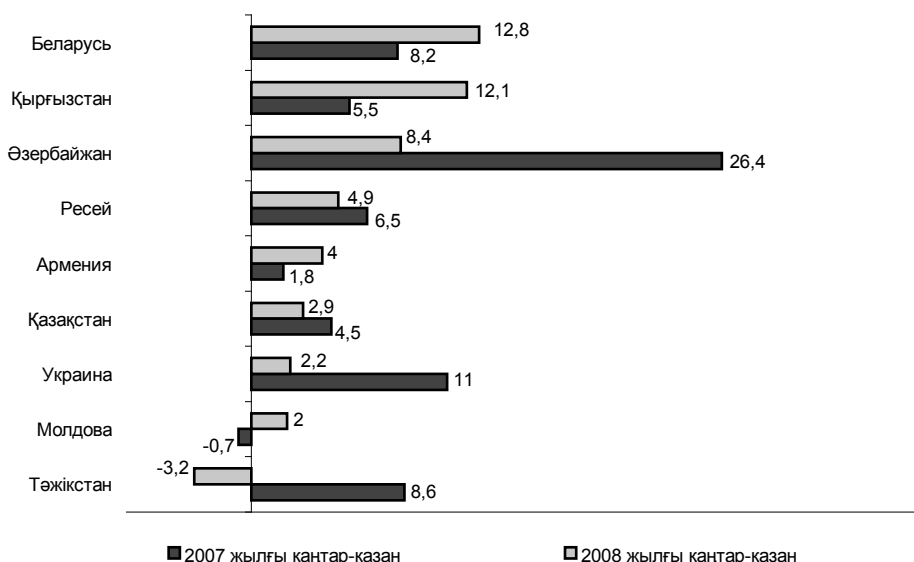

* Құбырларсыз.

2008 жылғы қаңтар-қазанда өнеркәсіп өндірісінің өсімі өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 5% (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 7%) құрады. Беларусь және Қырғызстан өнеркәсібі өте жоғары қарқынмен дамыды. Өнеркәсіп өндірісінің төмендеуі Тәжікстанда байқалды.

Достастық елдеріндегі өнеркәсіп өндірісі

тұрақты бағаларда; өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге пайызбен

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі 2008 жылғы қаңтар-қазанда 2007 жылғы қаңтар-қазанға қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 129% (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 111%) құрады. 2008 жылғы қазанда қыркүйек айымен салыстырғанда өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағалары Достастық елдері бойынша орта есеппен 6%-ға (2007 жылғы қазанда – 0,6%-ға) төмендеді.

Ауыл шаруашылығы. Өсімдік шаруашылығы. Ағымдағы жылдың 1 қарашасындағы жағдай бойынша Достастық елдерінде дәнді дақылдар мен дәнді бұршақты дақылдарды жинау іс жүзінде аяқталды.

Әзербайжанда, Беларусьте, Қырғызстанда, Молдовада, Ресейде және Украинада дәнді және дәнді бұршақты дақылдар (жүгеріні қоспағанда, бастапқы кіріске алынған салмағында) жинау өткен жылғыдан

көп; Қазақстанда және Тәжікстанда аз. Өзербайжанда астық өнімі – 2,3 миллион тонна (өткен жылғы тиісті күнге қарағанда 27%-ға көп), Беларусьте – 8,8 (28%-ға), Қырғызстанда – 1,1 (2%-ға), Молдовада – 1,2 (38%-ға), Ресейде – 83 (29%-ға) және Украинада – 43,6 миллион тонна (1,9 есеге көп); Қазақстанда - 17 миллион тонна (23%-ға аз), Тәжікстанда – 414 мың тоннаны (2%-ға аз) құрады.

Дөңді дақылдардың өнімділігі Өзербайжанда - 3% (жиналған алқаптың бір гектарынан 27,1 центнерді құрап), Беларусьте - 26% (38,7 центнер), Молдовада – 2,4 есе (32,6 центнер), Ресейде - 19% (25,6 центнер), Тәжікстанда - 1% (17,5 центнер) және Украинада – 1,7 есеге (33,9 центнер) өсті; Қазақстанда - 25%-ға (11 центнер), Қырғызстанда - 4% (бір гектардан 20 центнер) төмендеді.

Мал шаруашылығы. 2008 жылғы қаңтар-қазанда өткен жылғы осы кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша союға арналған мал мен құс (тірі салмағында) орта есеппен 5% (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 8%-ға), сүт өндірісі - 1% (0,2%), жұмыртқа өндірісі - 1% (4%-ға) өсті.

Инвестиция мен құрылыс. Достастық елдеріндегі негізгі капиталға (тұрақты бағаларда) салынған инвестициялар көлемі 2008 жылғы қаңтар-қазанда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 13%-ға (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 21%-ға) өсті.

2008 жылғы қаңтар-қазанда Достастық елдеріндегі пайдалануға берілген тұрғын үйлердің жалпы алаңы өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда 5%-ға (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 28%) көп болды.

Көлік. 2008 жылғы қаңтар-қазанда көлік кәсіпорындарының жүктерді тасымалдау көлемі (құбырларсыз) өткен жылғы қаңтар-қазанмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 3%-ға (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 5%), жүк айналымы - 5%-ға (7%-ға) өсті.

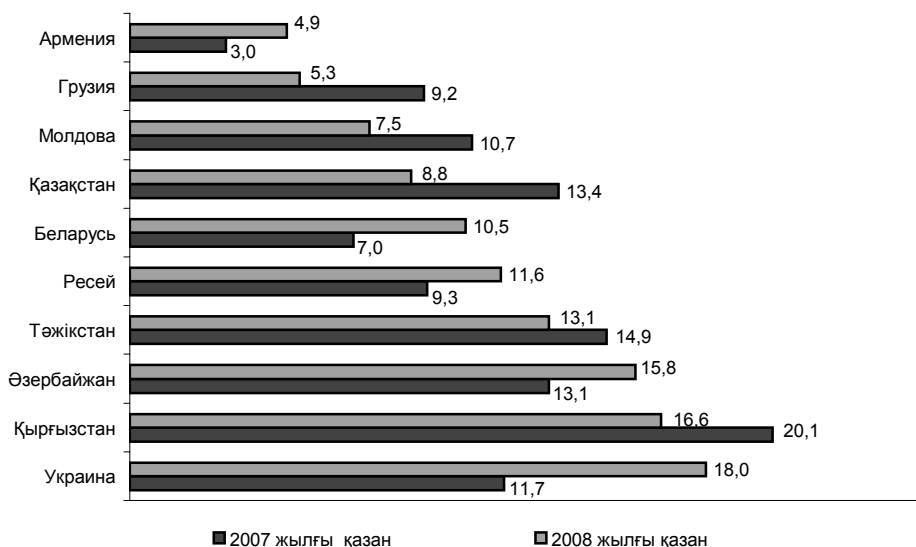
Көлік кәсіпорындарында жолаушылар айналымы (қалалық электр көлігі және жеңіл таксомоторлықтан басқа) 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 2%-ға өсті (2007 жылғы қаңтар-қазанда – 1%-ға төмендеген), жолаушылар 5%-ға (3%-ға) көп тасымалданған.

Тұтыну рыногы. 2008 жылғы қаңтар-қазанда 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлемі Достастық елдерінде орта есеппен 16%-ға өсті.

Тұтыну рыногындағы баға. 2008 жылғы қаңтар-қазанда Достастық елдері бірқатарының тұтыну рыноктарында инфляциялық процестердің бәсеңделуі байқалады.

Достастық елдеріндегі тұтыну бағаларының деңгейі

өсім; өткен жылғы желтоқсанға, пайызбен

2008 жылғы қазанда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда тұтыну бағаларының ең жоғары өсу қарқыны Украинада (18,0%), Қырғызстанда (16,6%), Өзербайжанда (15,8%), Тәжікстанда (13,1%) және Ресейде (11,6%) байқалды. Қазақстанда тұтыну бағаларының өсімі 8,8% құрады.

2008 жылғы қазанда азық-түлік тауарлары бағасының ең жоғарғы өсімі 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда Өзербайжанда (20,7%), Қырғызстанда (16,4%), Тәжікстанда (15,0%) және Ресейде (13,9%-ға) белгіленді. Қазақстанда азық-түлік тауарлары бағаларының өсімі 9,5% құрады.

2008 жылғы қазанда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда азық-түлік емес тауарлар бағаларының ең жоғарғы өсімі Қырғызстанда (12,3%) және Өзербайжанда (9,6%-ға) белгіленді. Қазақстанда азық-түлік емес тауарлар бағаларының өсімі 6,5% құрады.

2008 жылғы қазанда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда ақылы қызмет бағаларының ең жоғарғы өсуі Қырғызстанда (30,7%), Тәжікстанда (21,2%), Молдовада (14,8%), Ресейде (14,1%) және Беларусьте (13,7%-ға) белгіленді. Қазақстанда ақылы қызмет бағаларына өсім 10,1% құрады.

Қаржы. Қазан айының соңына қарай ағымдағы жылғы қыркүйек айының соңымен салыстырғанда АҚШ долларының бағамы әзірбайжан манатына – 0,3%, армян драмына – 1,0%, грузин лариіне – 1,1%, беларусь рубліне – 0,4%, қырғыз сомына – 4,2%, молдова лейіне – 0,2%, ресей рубліне – 5,1%, өзбек сумына – 1,2%, украина гривнасына – 18,5% өсті; қазақ теңгесіне мен түрікмен манатына өзгерген жоқ. Тәжікстанда АҚШ доллары бағамының төмендеуі бір айда 0,2% құрады.

2008 жылғы қазанның соңында Достастықтың барлық елдерінде (Украинадан басқа) бірыңғай еуропалық валютаға қарағанда ұлттық валюталардың нығаюы белгіленді. Ағымдағы жылғы қыркүйектің соңымен салыстырғанда еуро бағамы Әзербайжанда және Өзбекстанда – 12,1%, Арменияда – 10,4%, Беларусьте – 7,8%, Грузияда – 7,1%, Қазақстанда – 8,5%, Қырғызстанда – 10,1%, Молдова және Тәжікстанда – 11,3%, Ресейде – 3,6%-ға төмендеді.

Сыртқы сауда. 2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте тауарлармен сыртқы сауда операцияларының жалпы көлемі 2007 жылғы тиісті кезеңге қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 56%, оның ішінде экспорт – 63%, импорт – 47%-ға өсті.

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте Достастық елдері бойынша тауарлармен өзара сауданың құндық көлемі өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 45%, оның ішінде экспорт – 49%, импорт – 42%-ға өсті.

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте сауда балансының оң мәнді айырмасы Әзербайжанда, Қазақстанда және Ресейде сақталды.

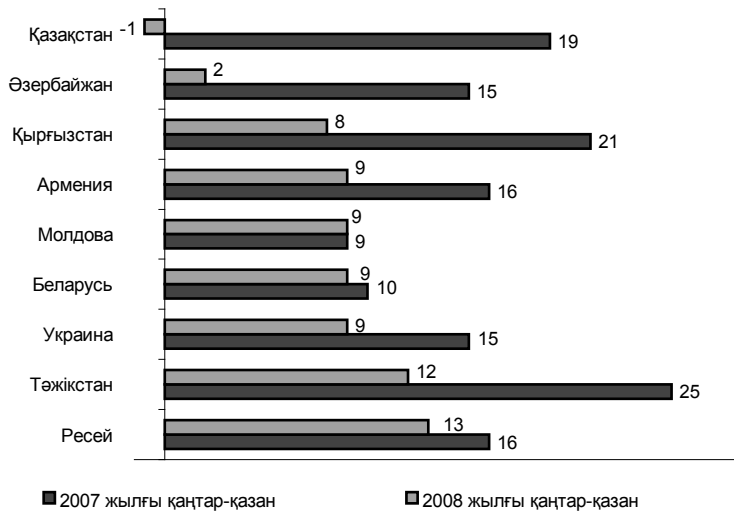
2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте Достастық елдерінің әлемнің басқа елдерімен жасалған сауда операцияларының құндық көлемі өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 60%, оның ішінде экспорт – 66%, импорт – 49%-ға өсті.

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте әлемнің басқа елдерімен жасалған сауда балансының оң мәнді айырмасы Әзербайжанда, Беларусьте, Қазақстанда және Ресейде өсті.

Жалақы. 2008 жылғы қаңтар-қазанда есептелген орташа айлық атаулы жалақы Әзербайжанда орта есеппен 260 манатты, Арменияда – 89,2 мың драмды, Беларусьте – 867 мың беларусь рублін, Қазақстанда – 60 мың теңгені, Қырғызстанда – 5182 сомды, Молдовада – 2475 лейді, Ресейде – 16785 рубльді, Тәжікстанда – 221 сомониді, Украинада – 1787 гривнаны құрады.

Достастық елдеріндегі нақты жалақының деңгейі

есім, өткен жылғы тиісті кезеңге пайызбен

Достастық елдерінің ұлттық (орталық) банктері белгілеген валюталардың ресми бағамдарынан алатын болсақ, орташа жалақы Әзербайжанда 2008 жылғы қазанда, бағалау бойынша, 355 АҚШ долларына, 2007 жылғы қазанда – 244 долларға, Арменияда – тиісінше, 306 және 244, Беларусьте – 452 және 343, Қазақстанда – 514 және 448, Қырғызстанда – 150 және 117, Молдовада – 253 және 191, Ресейде – 671 және 562, Тәжікстанда – 78 және 53, Украинада – 333 және 292 АҚШ долларына сәйкес болды.

Еңбек рыногы. 2008 жылғы қазан айының соңына Достастық елдерінің жұмыспен қамту қызметтерінде жұмыс іздеп жүрген 2,5 миллионға жуық адам тіркелген.

2008 жылғы қазанның ішінде жұмыспен қамтылмаған азаматтардың жалпы санынан Әзербайжанда – 68%, Армения мен Беларусьте – 53%, Қазақстанда – 89%, Қырғызстанда – 57%, Молдовада – 60%, Ресейде – 72%, Тәжікстанда (қыркүйекте) – 41% және Украинада – 63% азамат жұмысқа орналасты.

1. КРАТКИЕ ИТОГИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЯНВАРЕ-НОЯБРЕ 2008 ГОДА

Реальный сектор экономики. Объем промышленного производства в январе-ноябре 2008г. составил в действующих ценах 9635 млрд. тенге, что на 2,6% больше, чем в январе-ноябре 2007г. В горнодобывающей промышленности объем производства по сравнению с аналогичным периодом 2007г. возрос на 5,1%, в производстве и распределении электроэнергии, газа и воды - на 7,6%, в обрабатывающей промышленности уменьшился на 1,3%.

Объем валовой продукции сельского хозяйства в январе-ноябре 2008г. составил в текущих ценах 1218,6 млрд. тенге и по сравнению с январем-ноябрем 2007г. уменьшился на 7,1%.

Общий объем грузооборота (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортными организациями и предпринимателями, занимающимися коммерческими перевозками) в январе-ноябре 2008г. составил 338842,1 млн. ткм и по сравнению с соответствующим периодом 2007г. возрос на 6,6%.

Объем розничного товарооборота (без оборота общественного питания) за отчетный период составил 2255,3 млрд. тенге и увеличился по сравнению с январем-ноябрем 2007г. на 3,3%.

Объем инвестиций в основной капитал в январе-ноябре 2008г. составил 3299,2 млрд. тенге, что на 6,1% больше, чем в январе-ноябре 2007г.

По состоянию на 1 декабря 2008г. в республике зарегистрировано 282757 юридических лиц, в том числе с численностью до 50 человек – 267519. Действующих юридических лиц – 193234. Среди действующих юридических лиц малые предприятия составляют – 178944, из них субъектов малого бизнеса – 130719.

Внешняя торговля. Внешнеторговый оборот Казахстана (данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли) в январе-октябре 2008г. составил 93679,5 млн. долларов США и по сравнению с январем-октябрем 2007г. увеличился на 44,7%, в том числе экспорт – 62374,2 млн. долларов США (увеличился на 64,6%), импорт – 31305,3 млн. долларов США (увеличился на 16,7%).

Цены. Индекс потребительских цен в ноябре 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. составил 109,2%. Цены на продовольственные товары возросли на 10,3%, непродовольственные товары – на 5,8%, платные услуги – на 11,2%. Цены предприятий-производителей промышленной продукции в ноябре 2008г. снизились по сравнению с декабрем 2007г. на 3,7%.

Финансы. Доходы в Государственный бюджет Республики Казахстан, по оперативным данным Министерства финансов Республики Казахстан, на 1 ноября 2008г. составили 2846,8 млрд. тенге, затраты – 2737,8 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом 2007г. доходы увеличились на 24,2%, затраты на 28,0%.

По данным Национально Банка Республики Казахстан, кредитные вложения банков второго уровня в отрасли экономики на конец октября 2008г. составили 7286,1 млрд. тенге. В общем объеме кредитных вложений доля долгосрочных кредитов составила 80,1%, доля кредитов в иностранной валюте – 43,7%. Объем депозитов в банковской системе на конец октября 2008г. составил 4869,1 млрд. тенге, что на 34,2% больше, чем в соответствующем периоде 2007г., депозиты населения – 1455,7 млрд. тенге, и на 5,2% соответственно.

Рынок труда. Численность безработных в ноябре 2008г., по экспертной оценке, составила 558,9 тыс. человек, уровень безработицы 6,7% к численности экономически активного населения, в том числе численность лиц, зарегистрированных в органах занятости в качестве безработных, на конец ноября т.г. составила 56,7 тыс. человек, их доля в численности экономически активного населения 0,7%.

Доходы населения. В октябре 2008г., по оценке, среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 31340 тенге и увеличились по сравнению с октябрём 2007г. на 16,2%, реальные денежные доходы - на 2,0%.

Среднемесячная номинальная заработная плата, начисленная работникам в октябре 2008г., составила 61622 тенге и возросла по сравнению с октябрём 2007г. на 13,9%.

Основные социально-экономические индикаторы

А	Б Единица измерения	1 Январь-ноябрь 2008г.	2 Ноябрь 2008г.	В % к соответствующему периоду предыдущего года		5 Ноябрь 2008г. в % к октябрю 2008г.
				3 январь-ноябрь 2008г.	4 ноябрь 2008г.	
Экономические показатели						
Краткосрочный экономический индикатор ¹⁾	в %			102,6	100,6	
Объем промышленной продукции (товаров, услуг)	млрд. тенге	9 635,0	624,9	102,6	99,7	99,8
Объем валовой продукции сельского хозяйства	млрд. тенге	1 218,6	88,5	92,9	103,1	92,6
Объем строительных работ	млрд. тенге	1 607,2	141,8	102,3	95,5	65,6
Инвестиции в основной капитал	млрд. тенге	3 299,2	330,1	106,1	94,1	86,1
Грузооборот всех видов транспорта	млн. ткм	338 842,1	32 567,8	106,6	103,5	97,1
Объем услуг связи	млрд. тенге	374,5	36,4	111,4	102,5	103,5
Розничный товарооборот по всем каналам реализации	млрд. тенге	2 255,3	245,9	103,3	103,5	102,2
Внешнеторговый оборот ²⁾³⁾	млн. долл. США	93 679,5	9 507,9	144,7	131,7	94,8
в том числе:						
экспорт		62 374,2	6 255,0	164,6	152,3	95,8
импорт		31 305,3	3 252,9	116,7	104,5	92,8
Индекс потребительских цен	в %			117,9	109,2 ⁴⁾	100,4
Индекс цен производителей промышленной продукции	в %			143,0	96,3 ⁴⁾	81,4
Численность безработных (оценка)	тыс. человек		558,9		96,5	101,0
Среднедушевой денежный доход (оценка) ²⁾	тенге	300 496	31 340	122,7 ⁵⁾	116,2 ⁵⁾	99,8
Реальный денежный доход (оценка) ²⁾	в %			103,4	102,0	99,2
Среднемесячная заработная плата одного работника ²⁾ :						
номинальная	тенге	59 717	61 622	117,5	113,9	98,6
реальная	в %			99,0	100,0	98,0
Финансовые показатели⁶⁾						
Денежная масса М3	млрд. тенге		5 685,1		130,6	96,6
Наличные деньги в обращении	млрд. тенге		815,9		112,6	101,1
Депозиты в банковской системе	млрд. тенге		4 869,1		134,2	95,9
в т.ч. депозиты населения	млрд. тенге		1 455,7		105,2	95,6
Кредитование БУ отраслей экономики и населения	млрд. тенге		7 286,1		101,0	100,0
в т.ч. долгосрочные кредитные вложения	млрд. тенге		5 833,5		103,0	100,7

¹⁾ Рассчитывается по реальному темпу роста шести отраслей (сельское хозяйство, промышленность, строительство, торговля, транспорт, связь).

²⁾ Графа 1 – январь-октябрь 2008г.; графа 2 октябрь 2008г.; графа 3 – январь-октябрь 2008г. в % к январю-октябрю 2007г.; графа 4 – октябрь 2008г. к октябрю 2007г.; графа 5 – октябрь 2008г. в % сентябрю 2008г.

³⁾ Данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли.

⁴⁾ К декабрю 2007г.

⁵⁾ В % к уточненным данным за январь-октябрь и октябрь 2007г.

⁶⁾ По данным Национального банка Республики Казахстан, на конец октября 2008г.

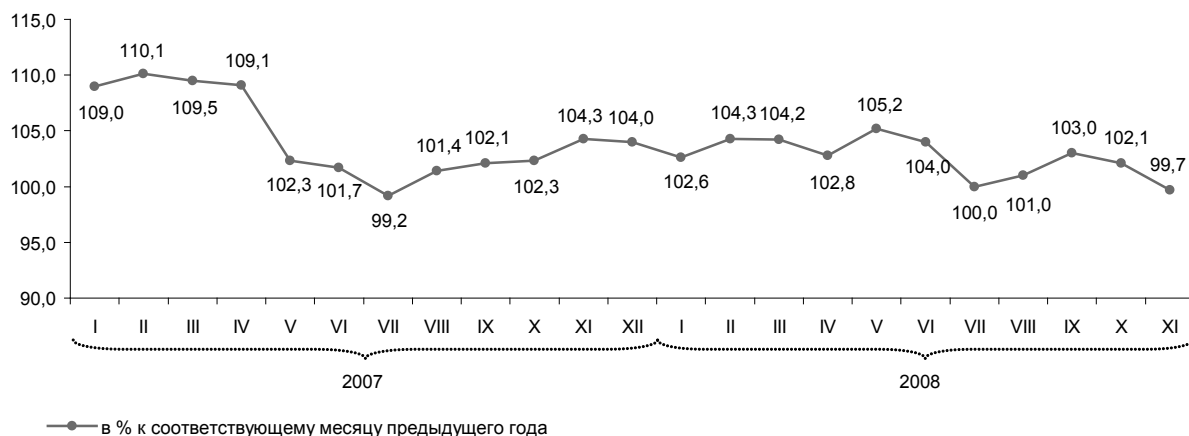
Примечание: Объем промышленной продукции приведен по структуре предприятий соответствующих лет. Розничный товарооборот по всем каналам реализации не учитывает услуги общественного питания.

2. ПРОИЗВОДСТВО ТОВАРОВ И УСЛУГ

2.1 ПРОМЫШЛЕННОЕ ПРОИЗВОДСТВО

В январе-ноябре т.г. к аналогичному уровню прошлого года прирост промышленного производства составил 2,6% (в 2005г. – 5%, 2006г. – 7,5%, 2007г. – 4,9%). Продукции было произведено на 9635 млрд. тенге. Рост объемов производства наблюдался в восьми регионах республики.

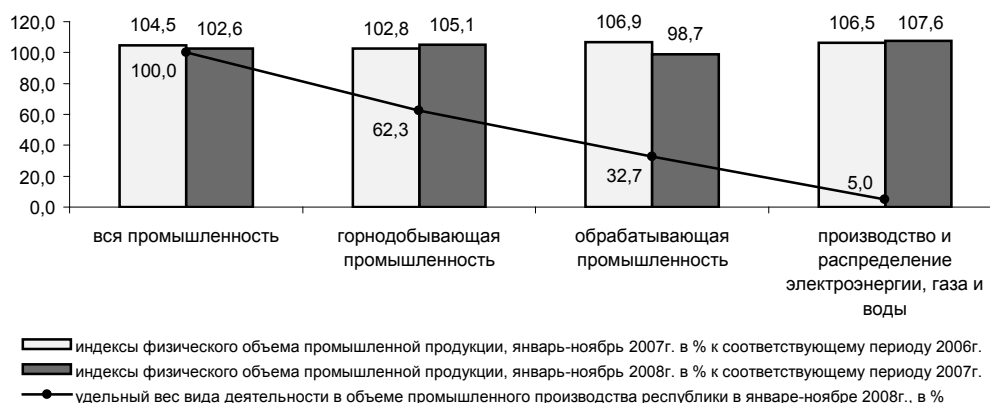
Индексы физического объема промышленной продукции

Увеличение промышленного производства в отчетном периоде обусловлено ростом в горнодобывающей промышленности и производстве, распределении электроэнергии, газа и воды.

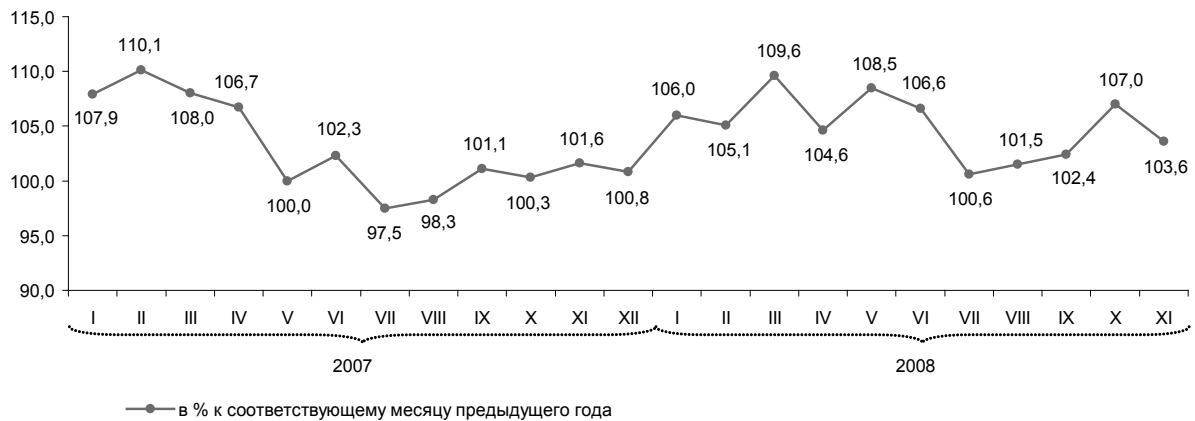
Наибольшее влияние на формирование результатов в целом по промышленности оказала горнодобывающая промышленность. Удельный вес данной отрасли составляет более 60% общего объема производства.

Индексы физического объема промышленной продукции и отраслевая структура промышленности

В **горнодобывающей промышленности** произвели продукции на 6003 млрд. тенге. Это на 5,1% выше аналогичного периода прошлого года. Возросла добыча нефти в основном за счет предприятий Атырауской области. Также увеличилось производство природного газа и угля. Снижился выпуск газового конденсата в Западно-Казахстанской области, свинцово-цинковой руды – в Восточно-Казахстанской области, окатышей железорудных – в Костанайской области.

Индексы физического объема горнодобывающей промышленности

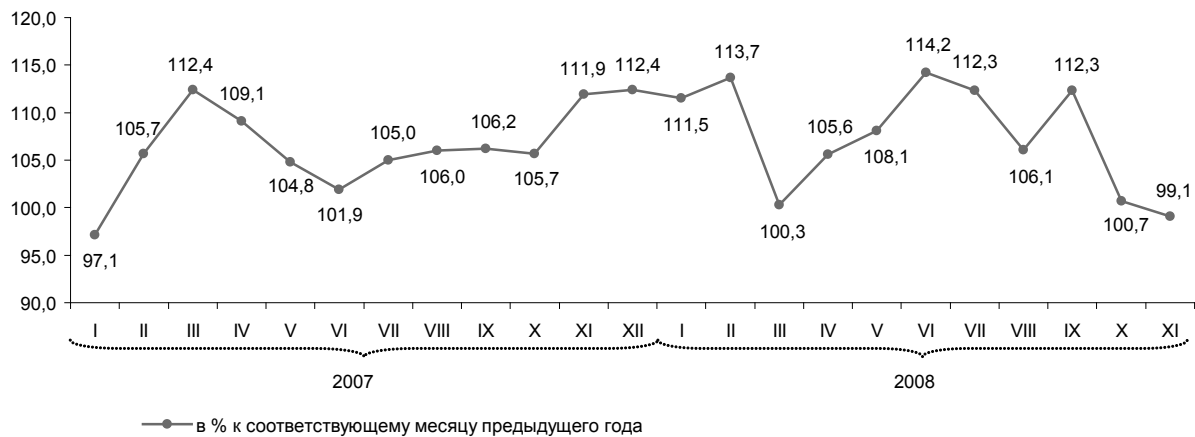

Прирост производства и распределения электроэнергии, газа и воды составил 7,6% по сравнению с тем же периодом прошлого года. Увеличились объемы сбора, очистки и распределения воды (111,7%), производства и распределения электроэнергии (107,9%) и газообразного топлива (101,7%), снабжения паром и горячей водой (105,3%).

Электроэнергии произвели 72,6 млрд. кВт.ч, что выше аналогичного уровня 2007г. на 5,7%. Выпуск увеличен в десяти регионах республики.

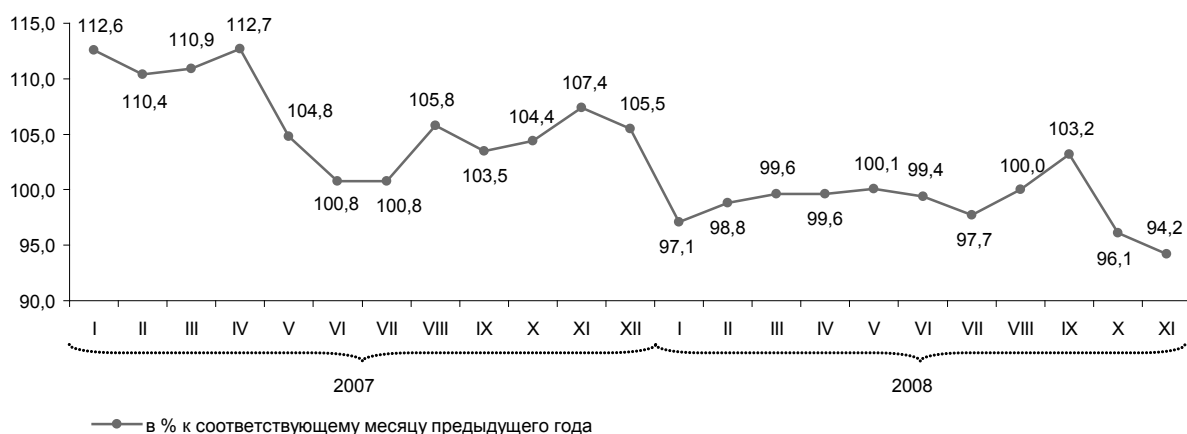
Выработка теплоэнергии составила 80 млн. Гкал. Индекс физического объема к январю-ноябрю прошлого года составил 99,6%.

Индексы физического объема производства и распределения электроэнергии, газа и воды

В обрабатывающей промышленности в истекшем периоде производство уменьшилось на 1,3% и составило 3153 млрд. тенге. Снижился выпуск строительных материалов, черных металлов, транспортных средств и оборудования.

Индексы физического объема обрабатывающей промышленности

Пищевых продуктов, включая напитки, произвели на 642 млрд. тенге. Прирост к уровню января-ноября прошлого года составил 1,5%. Возросло производство мяса, колбасных изделий, муки, крупы, хлеба, сахара и макаронных изделий. Меньше выпустили соков, масла подсолнечного, хлопкового рафинированного и сливочного, молока, сыра, творога, алкогольных напитков.

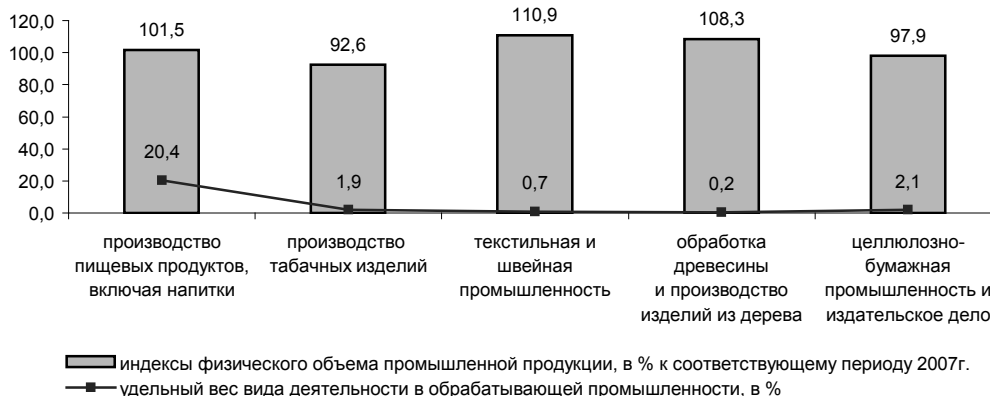
В **текстильной и швейной промышленности** в отчетном периоде производство возросло на 10,9%. Увеличился выпуск хлопкового волокна, свитеров, джемперов и пуловеров, рабочей одежды, постельного белья. Снизилось производство ковров и ковровых изделий, шляп и головных уборов (г. Алматы).

Увеличились объемы производства **кожи, изделий из кожи и обуви** в 1,7 раза за счет роста выпуска обуви и кожи из шкур овечьих, козьих, свиных и крупного рогатого скота.

Производство **древесины и изделий из дерева** возросло на 8,3% за счет роста выпуска шпал, окон и дверей, паркета, деревянной тары. Меньше произвели лесоматериалов и древесноволокнистых плит.

Объем продукции **целлюлозно-бумажной промышленности и издательского дела** к уровню прошлого года составил 97,9%. Снизилось производство обоев, коробок, ящиков, сумок, книг, брошюр и школьных тетрадей.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности

Кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов в отчетном периоде произвели на 217 млрд. тенге, что выше уровня прошлого года на 4,6%. Увеличился выпуск керосина, газойлей, мазута. Снизилось производство бензина в Павлодарской и Южно-Казахстанской областях.

В **химической промышленности** производство возросло на 12,4% за счет увеличения выпуска фосфора, серной и фосфорной кислоты, фосфорных удобрений, трифосфата и бихромата натрия. Сократился выпуск азотных удобрений (Мангистауская область), хромового дубителя (Актюбинская область).

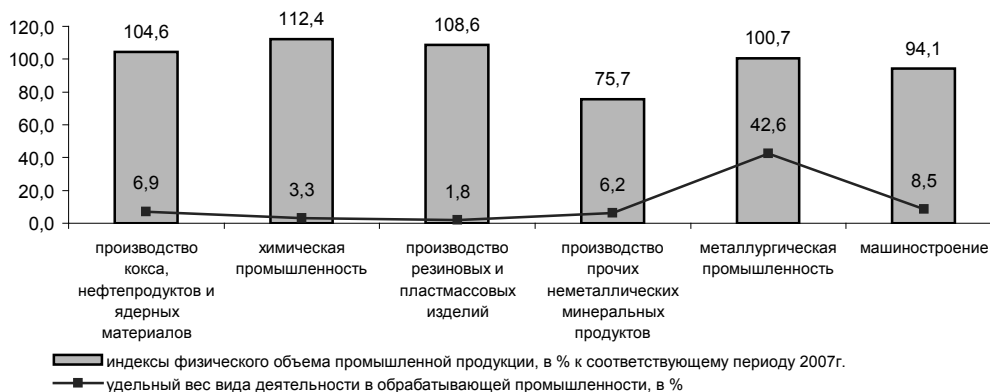
Объем производства **резиновых и пластмассовых изделий** увеличился на 8,6%. Больше произвели труб, трубок, рукавов, шлангов из резины и из пластмасс, резиновой ленты.

С начала 2008г. наблюдалось заметное снижение производства **прочих неметаллических минеральных продуктов**. В отчетном периоде индекс физического объема составил 75,7%, а объем –

197 млрд. тенге. В связи с уменьшением спроса снизился выпуск строительных материалов: цемента, извести, бетона, плит, плиток, силикатных и шлаковых кирпичей, строительных конструкций из бетона (Восточно-Казахстанская область, г. Астана и Алматы).

На долю **металлургической промышленности** приходится около 45% объема обрабатывающей промышленности. В истекшем периоде произведено продукции черной металлургии на 648 млрд. тенге, цветной – на 624 млрд. тенге. В **черной металлургии** индекс физического объема составил 91,5% из-за снижения выпуска чугуна, стали и плоского проката в Карагандинской области. Производство **цветных металлов** увеличилось на 5%. Возросло производство рафинированной меди, необработанных алюминия и цинка, медной проволоки.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности

В **машиностроении** произведено продукции на 268 млрд. тенге, что ниже уровня прошлого года на 5,9%.

Производство **машин и оборудования** выросло на 4,9%. Больше произвели подшипников, жаток, насосов, тракторов, нефтегазоперерабатывающего оборудования. Вместе с тем, сократился выпуск нефтепромыслового оборудования (Северо-Казахстанская область), машин для горнодобывающей промышленности и автоматических стиральных машин (г. Алматы).

Выпуск **электрооборудования, электронного и оптического оборудования** по сравнению с прошлым годом возрос на 3,7%. Увеличилось производство трансформаторов, изолированных проводов и кабелей, распределительных щитов, телевизоров. Снизился выпуск вычислительных цифровых машин, аккумуляторов, конденсаторов.

Транспортных средств и оборудования выпустили на 92 млрд. тенге. Индекс физического объема составил 79%. Меньше произвели грузовых автомобилей в Акмолинской области, легковых – в Восточно-Казахстанской области.

2.2 СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

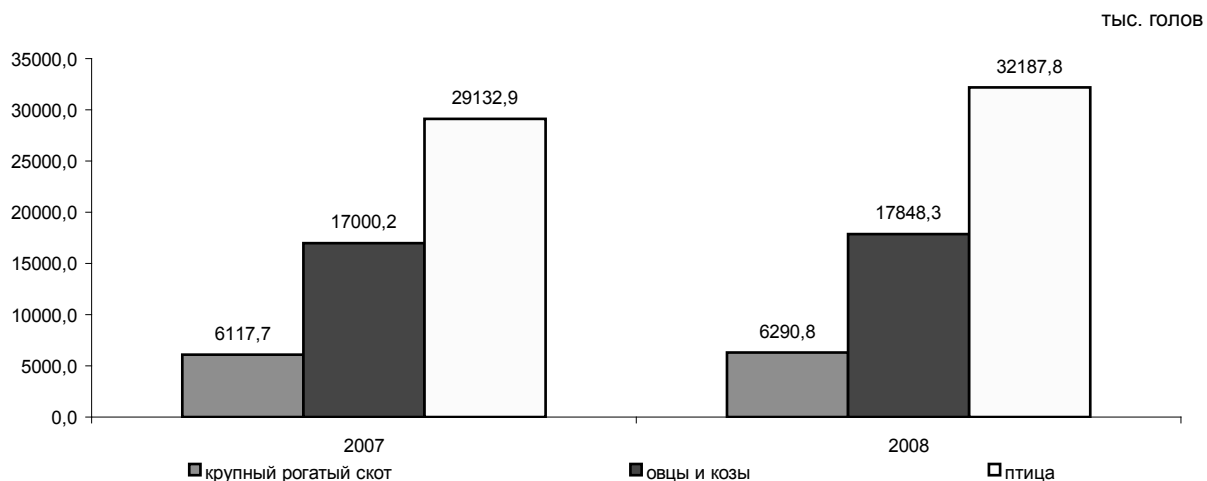
Производство продукции сельского хозяйства

Объем валовой продукции сельского хозяйства за январь-ноябрь 2008г. в целом по республике, по оценке, составил 1218,6 млрд. тенге в текущих ценах, что меньше аналогичного периода 2007г. на 7,1%.

Животноводство

По состоянию на 1 декабря 2008г. по сравнению с аналогичной датой прошлого года отмечен рост поголовья крупного рогатого скота на 2,8%, овец и коз – на 5%, свиней – на 1%, лошадей – на 6%, верблюдов – на 3,4%, птицы – на 10,5%.

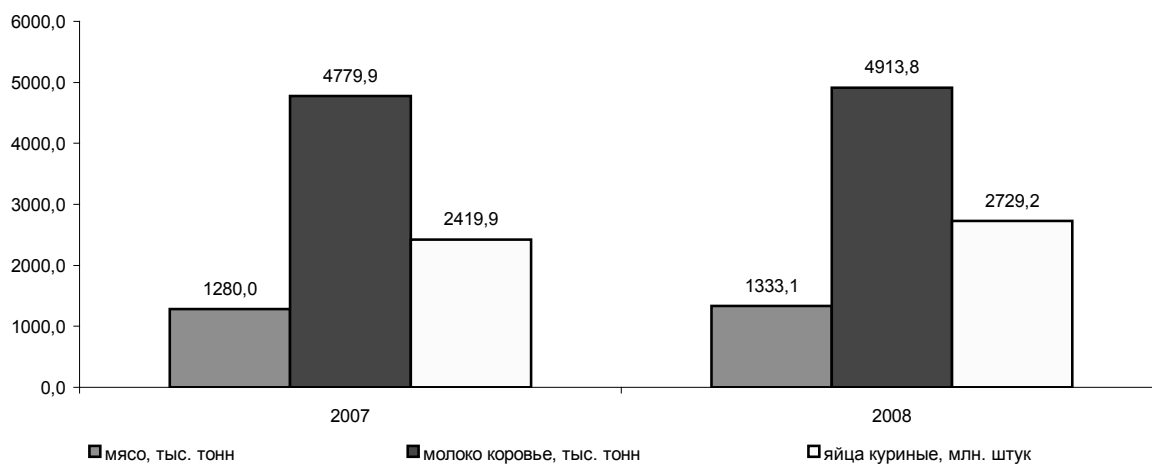
Численность сельскохозяйственных животных и птицы на 1 декабря 2007-2008гг.

Продуктивность скота и птицы по сравнению с январем-ноябрем 2007г. возросла. Средний удой молока на одну корову дойного стада возрос на 2,8%, средний выход яиц на 1 курицу-несушку - на 4,3%.

Рост поголовья и продуктивности скота и птицы положительно отразился на объемах производства животноводческой продукции. Объем реализации на убой всех видов скота и птицы в живом весе увеличился на 4,1%, производство коровьего молока возросло на 2,8%, яиц куриных – на 12,8%.

Производство основных видов продукции животноводства

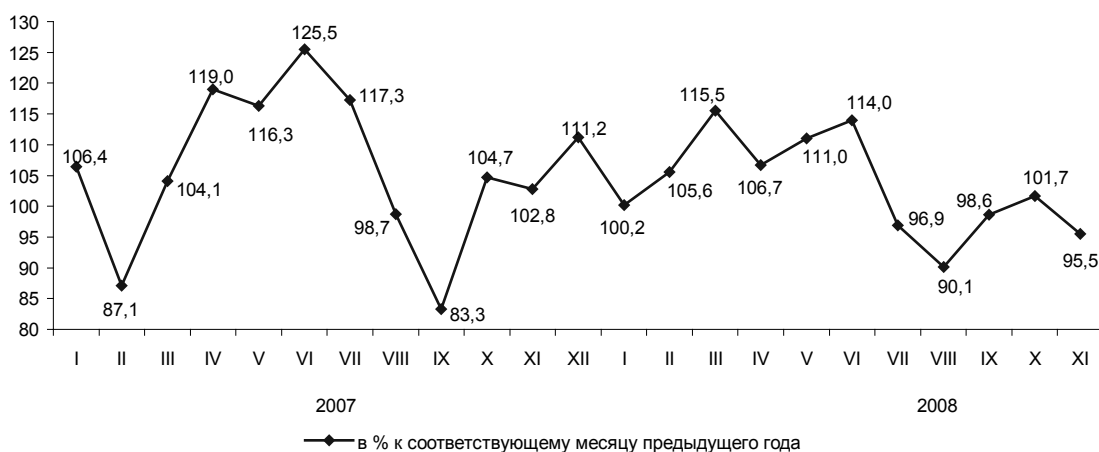
2.3 СТРОИТЕЛЬСТВО

Строительная деятельность

В январе-ноябре 2008г. объем строительных работ (услуг), с учетом оценки, составил 1607,2 млрд. тенге, что на 2,3% больше уровня января-ноября 2007г.

Наибольший удельный вес в республиканском объеме занимали строительные работы, выполненные частными строительными организациями – 74,5%. Иностранцами подрядчиками выполнено 24,8%, государственными – 0,7%.

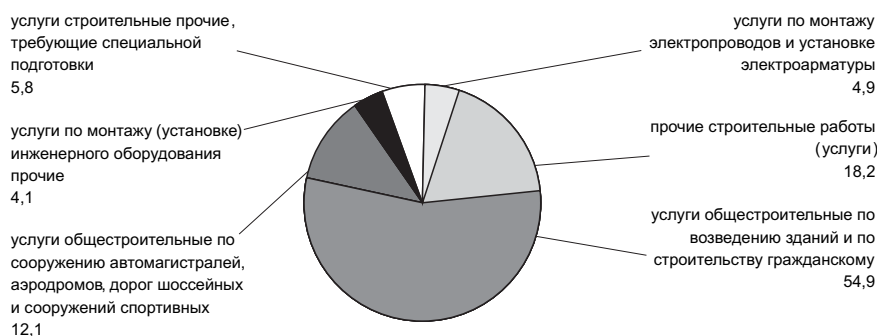
Индексы физического объема строительных работ

В структуре выполненных работ наибольшую долю (54,9% от общего объема) составили работы по возведению зданий и гражданскому строительству (в январе-ноябре 2007г. – 35,2%).

Структура выполненных строительных работ по видам

в процентах

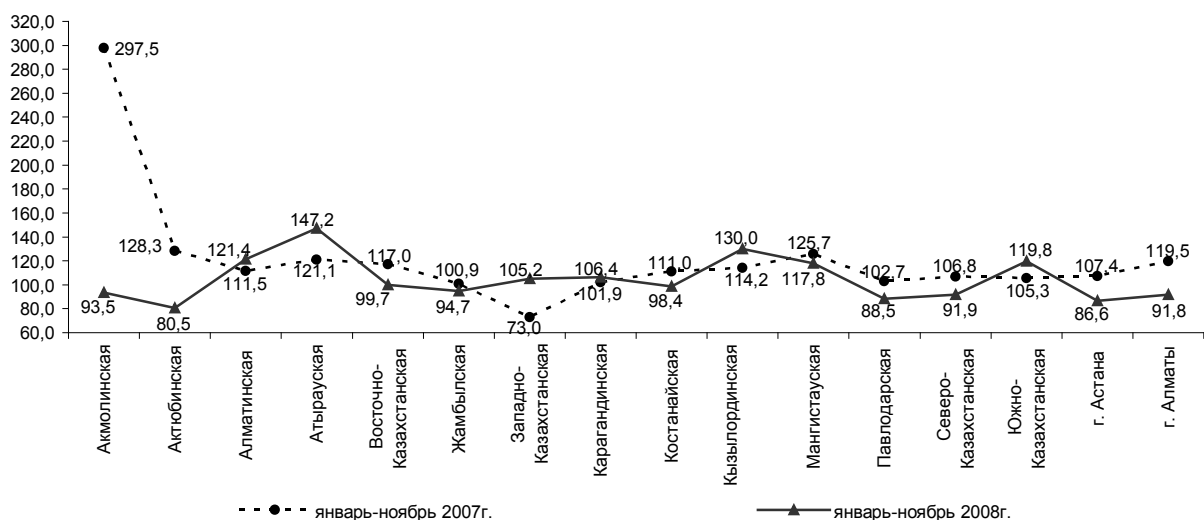
Увеличение объема строительных работ по сравнению с январем-ноябром 2007г. наблюдалось в 7 регионах республики. При этом наибольший рост отмечен в Атырауской (в 1,5 раза) и Кызылординской (в 1,3 раза) областях.

В девяти регионах республики снизились объемы строительных работ, из них значительно – в Актыбинской области (на 19,5%).

В общереспубликанском объеме более 57% строительных работ занимают три региона г. Астана, Алматы и Атырауская область.

Индексы физического объема строительных работ

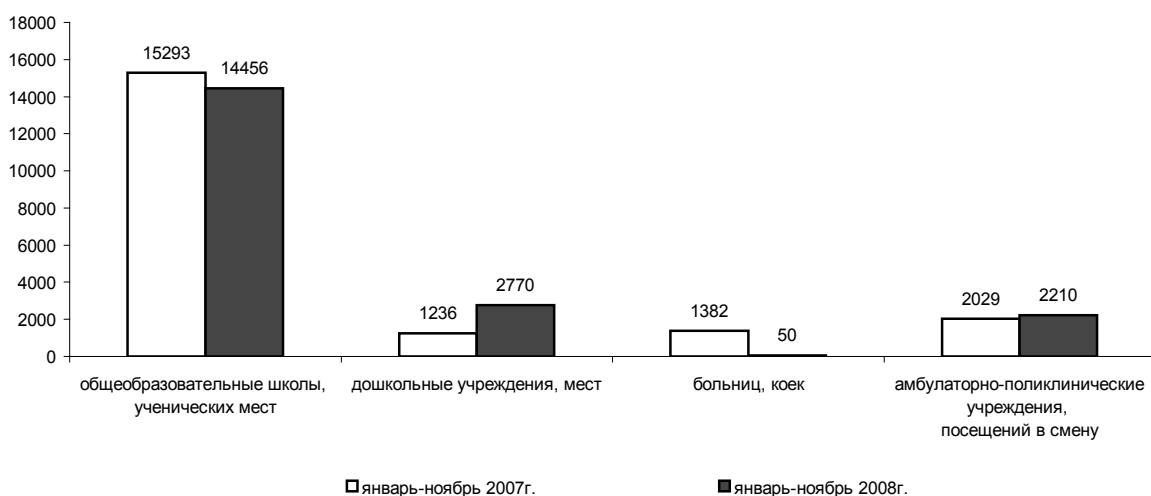
в процентах к соответствующему периоду предыдущего года

В январе-ноябре 2008г. было построено 28314 здания, из которых 24847 жилого и 3467 нежилого назначения. По количеству введенных объектов нежилого назначения наибольшее число приходилось на торговые объекты – 1469.

В сфере образования и здравоохранения введено 99 объектов, в том числе 32 - общеобразовательных школ, 17 – дошкольных учреждений, 49 – амбулаторно-поликлинических учреждений и 1 - больницы.

Ввод в эксплуатацию объектов образования и здравоохранения

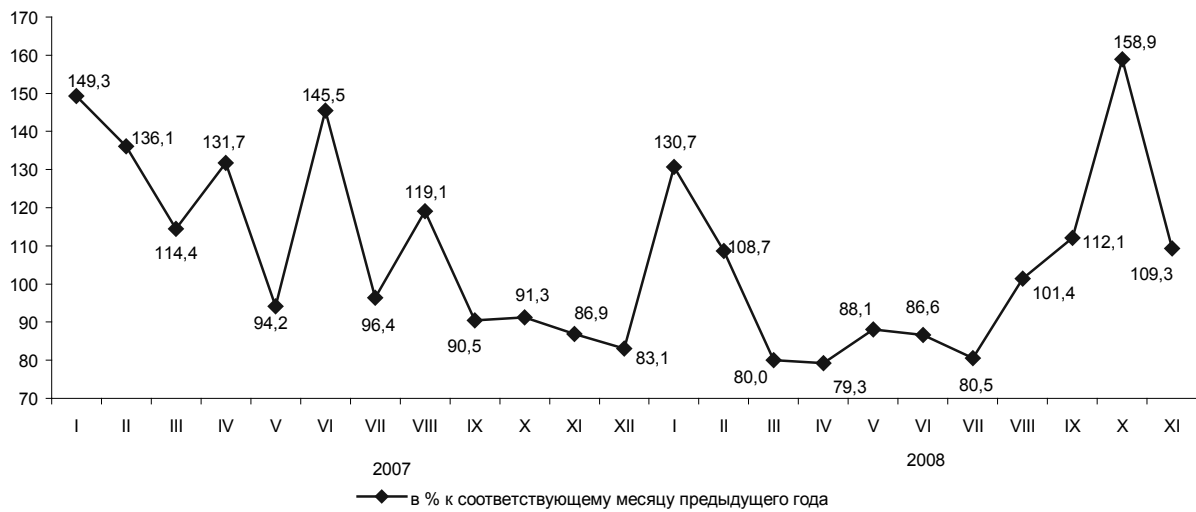

Жилищное строительство

В январе-ноябре 2008г. на жилищное строительство было направлено 407,6 млрд. тенге инвестиций, что на 10,9% меньше, чем в соответствующем периоде 2007г. В общем объеме инвестиций в основной капитал доля средств освоенных в жилищном строительстве составила 12,4%.

Предприятиями и организациями всех форм собственности и населением введено в эксплуатацию 5827 тыс. кв. метров общей площади жилых зданий, что на 2,4% выше уровня января-ноября 2007г. Преобладающим остается ввод в эксплуатацию жилых зданий частными предприятиями, организациями и населением (89% от общего объема введенного жилья). На долю индивидуальных застройщиков приходилось 54,5%. Государственными организациями введено в эксплуатацию 7,9% от общего объема жилья, иностранными предприятиями – 3,1%.

Индексы физического объема ввода в эксплуатацию жилых зданий

Увеличение объемов введенных жилых зданий наблюдалось в 14 регионах республики. Значительный рост был отмечен в Северо-Казахстанской (в 2 раза) и Актыбинской (в 1,3 раза) областях.

Стоимость строительства жилых домов. Средняя фактическая стоимость строительства 1 кв. метра общей площади жилых домов в январе-ноябре 2008г. составила 59 тыс. тенге. Стоимость строительства 1 кв. метра жилья в многоквартирных домах составила 85,5 тыс. тенге, а в индивидуальных домах – 37 тыс. тенге.

2.4 ТРАНСПОРТ

За январь-ноябрь 2008г. **грузооборот** в республике (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 338842,1 млн. ткм, что на 6,6% больше грузооборота января-ноября 2007г.

Грузооборот **железнодорожного транспорта** за январь-ноябрь 2008г. составил 197836,8 млн. ткм, что на 9,3% выше января-ноября 2007г. за счет увеличения перевозок внутри республики на дальние расстояния.

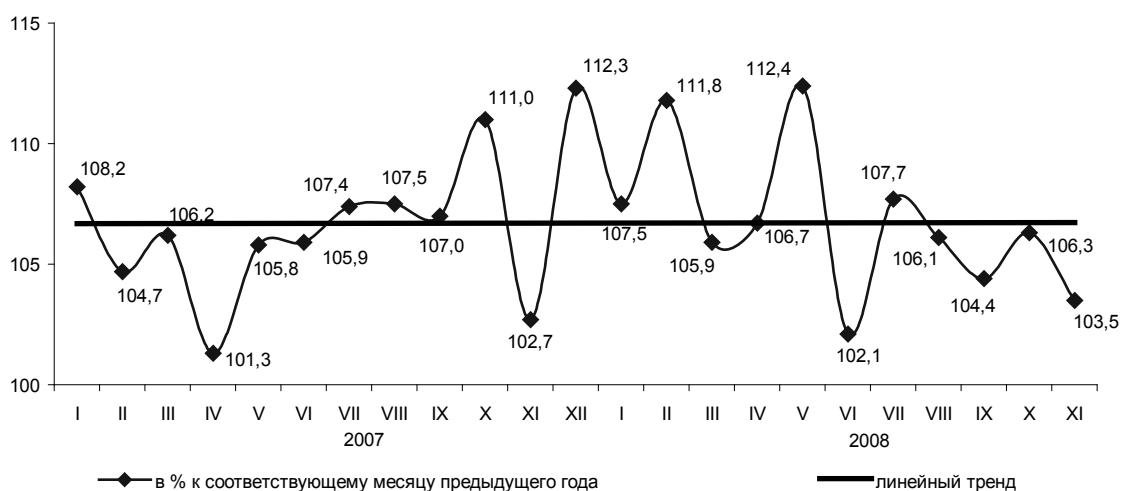
Грузооборот **автотранспорта** за январь-ноябрь 2008г. (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 57533,3 млн. ткм, что на 2,9% больше января-ноября 2007г.

Грузооборот **магистральных трубопроводов** в январе-ноябре 2008г. составил 82607,6 млн. ткм, что на 2,6% выше января-ноября 2007г. Из общего объема грузооборота транспортировка нефти составила 40487,3 млн. ткм (увеличение на 4,1% к январю-ноябрю 2007г. за счет увеличения поставок в Китай и по Каспийскому трубопроводному консорциуму), газа – 42120,2 млн. ткм (увеличение на 1,1%).

С начала навигации грузооборот **речного транспорта** составил 55253,2 тыс. ткм, что на 5,8% выше, чем за соответствующий период прошлого года.

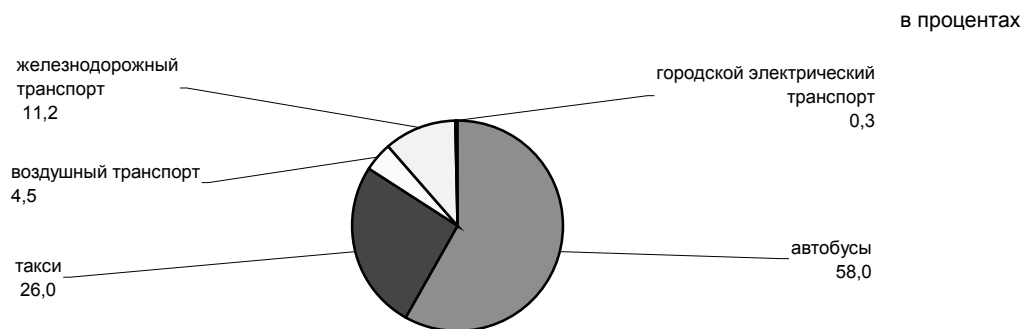
Грузооборот **воздушного транспорта** за январь-ноябрь 2008г. составил 63868,6 тыс. ткм или снизился на 17,0% к январю-ноябрю 2007г.

Динамика грузооборота

Пассажирооборот в январе-ноябре 2008г. по сравнению с январем-ноябрем 2007г. увеличился на 1,9% и составил 115150,9 млн. пкм, в том числе автобусов - на 1,7%, такси - на 4,8%, воздушного транспорта - на 5,7%, что связано с увеличением экономической активности населения. Одновременно отмечается снижение пассажирооборота железнодорожного транспорта - на 4,0%, троллейбусов - на 28,9%, трамваев - на 14,7%.

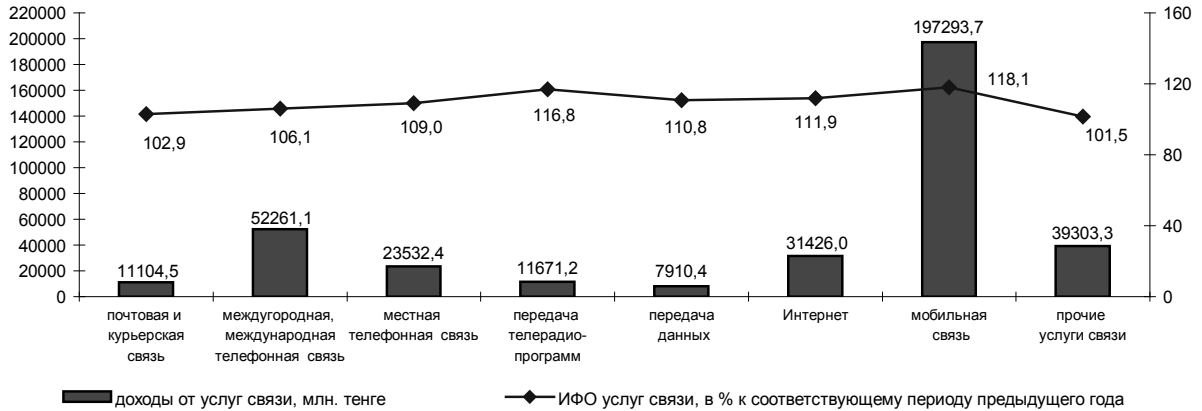
Структура пассажирооборота

2.5 СВЯЗЬ

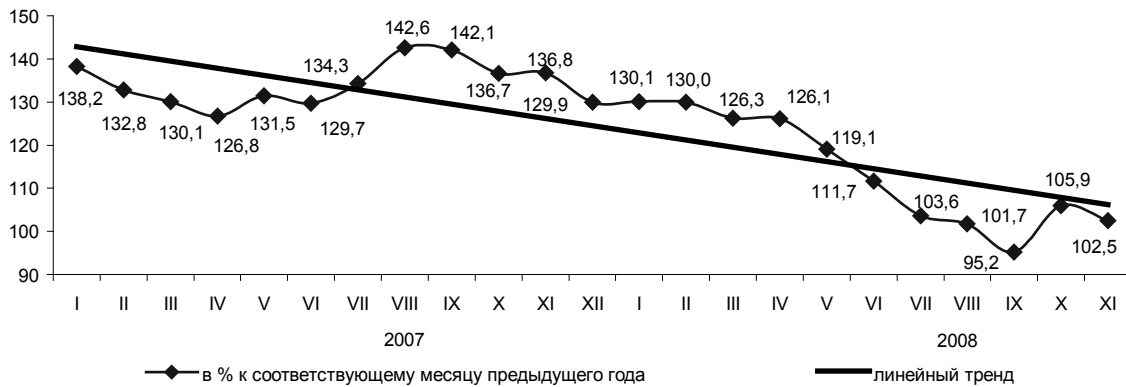
Предприятиями связи республики за январь-ноябрь 2008г., по оперативным данным, оказано услуг на сумму 374,5 млрд. тенге, из них населению – на 150,6 млрд. тенге, что соответственно, в сопоставимых ценах на 11,4% и 11,9% больше, чем в январе-ноябре 2007г.

Доходы от услуг связи в январе-ноябре 2008г.

На развитие рынка телекоммуникаций республики оказывают влияние такие сегменты рынка, как мобильная связь, междугородная телефонная связь, Интернет.

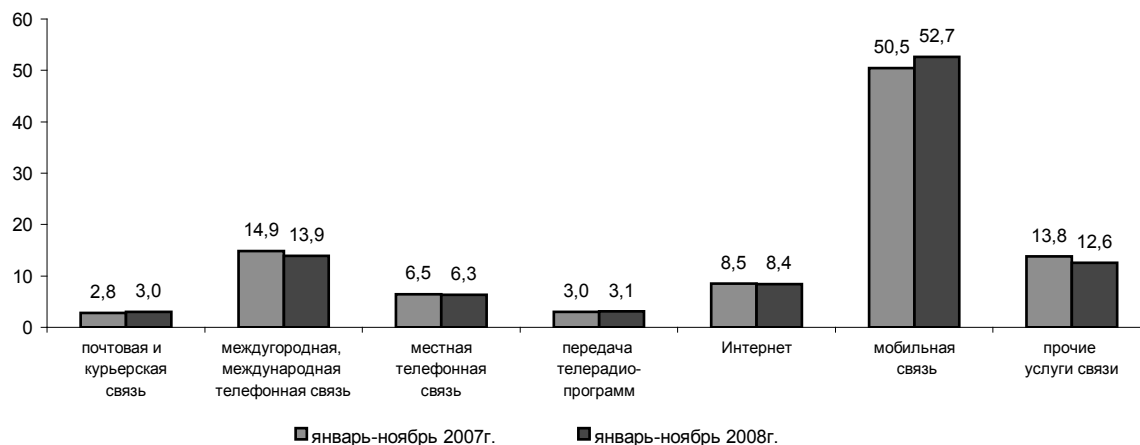
Динамика услуг связи

В структуре доходов от услуг связи за январь-ноябрь 2008г. наибольшую долю занимает мобильная связь – 52,7%. В сравнении с январем-ноябрем 2007г. объем услуг мобильной связи увеличился на 18,1%.

Структура доходов от услуг связи

в процентах

В общем объеме доходов предприятий связи доходы от реализации услуг связи населению составили 40,2%. В объеме доходов от услуг связи населению за январь-ноябрь 2008г. 57,8% составили доходы от услуг мобильной связи, 17,8% - от услуг междугородной, международной связи, 10,5% - от услуг местной телефонной связи, 13,9% - от услуг прочих видов связи.

Доходы от услуг связи населению в январе-ноябре 2008г.

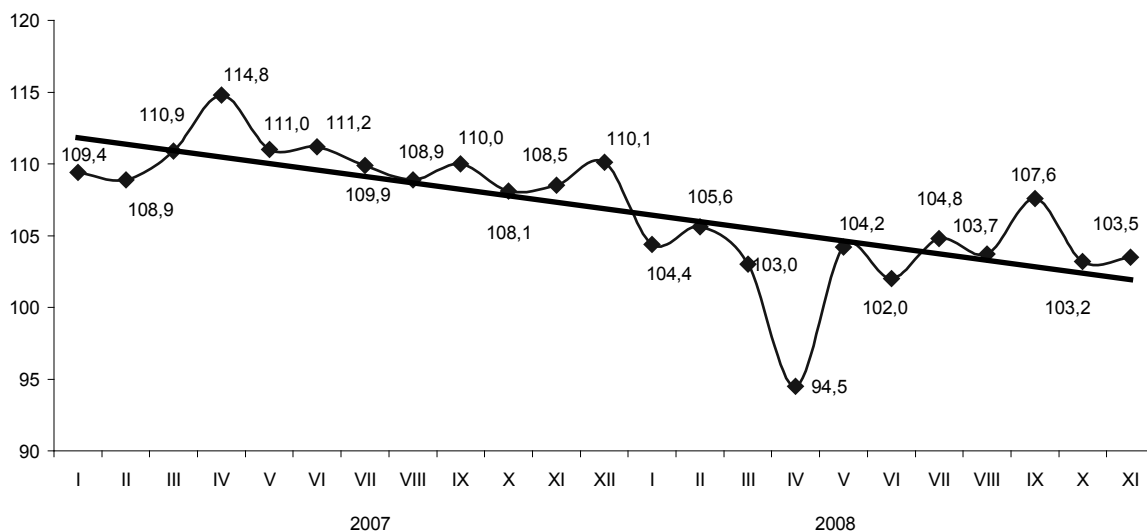

2.6 ТОРГОВЛЯ И ПРОЧИЕ УСЛУГИ

В январе-ноябре 2008г. объем розничного товарооборота составил 2255,3 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 3,3%. В ноябре 2008г. реализация товаров составила 245,9 млрд. тенге, что в постоянных ценах выше уровня ноября 2007г. на 3,5%, по сравнению с октябрём 2008г. увеличение составило 2,2%.

Динамика розничного товарооборота

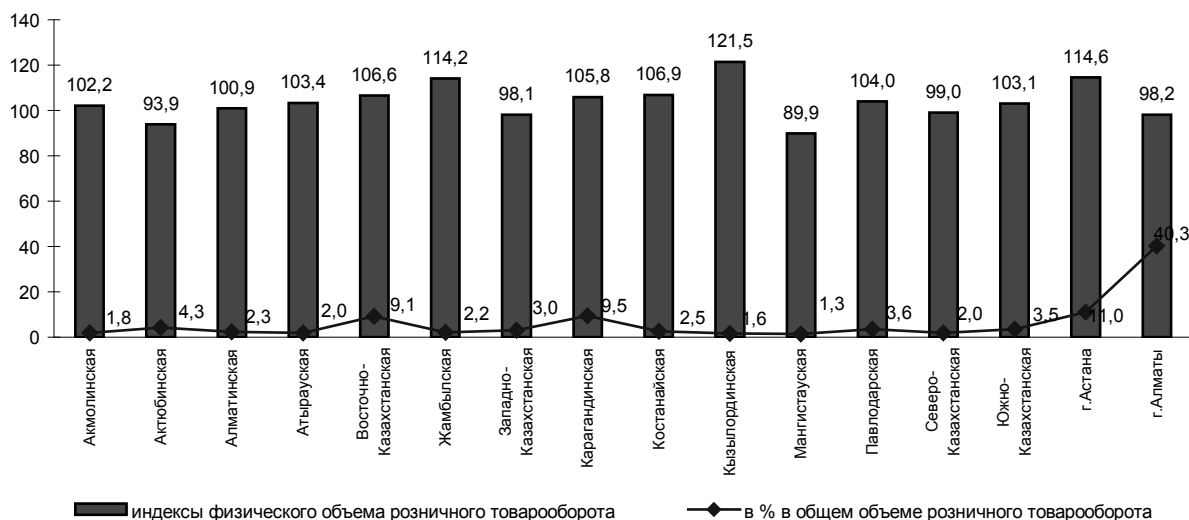
в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

В январе-ноябре 2008г. продажа потребительских товаров на душу населения в республике составила в среднем 144 тыс. тенге, что на 20,5 тыс. тенге выше аналогичного периода 2007г.

Индексы физического объема розничного товарооборота за январь-ноябрь 2008г.

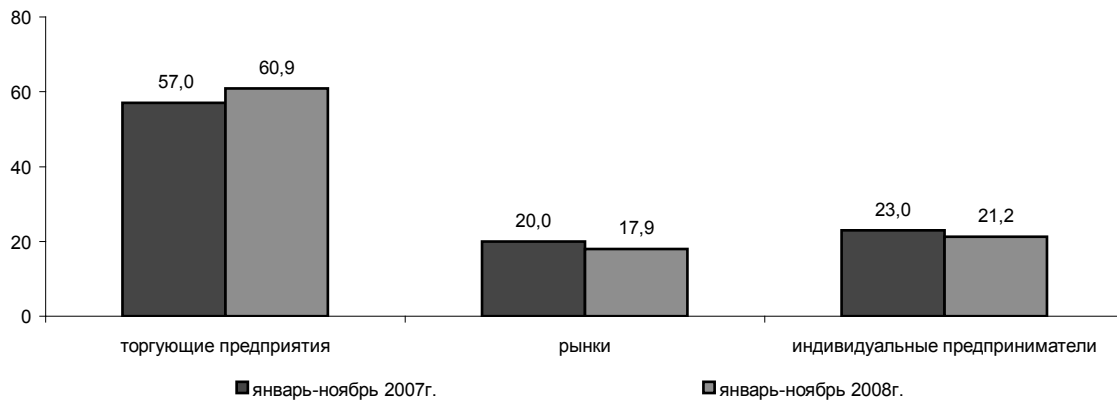
в процентах к соответствующему периоду предыдущего года

В формировании объема розничного товарооборота значительная доля принадлежит негосударственному сектору. С начала года оборот по реализации товаров предприятиями с частной формой собственности, индивидуальными предпринимателями и на рынках получен в сумме 2181,6 млрд. тенге (96,7%), предприятиями других государств, их юридическими лицами и гражданами – 73,2 млрд. тенге (3,2%).

Структура розничного товарооборота по каналам реализации

в процентах к общему объему

Следует отметить, что сохраняется тенденция формирования розничного товарооборота в основном за счет продажи товаров торговыми предприятиями и индивидуальными предпринимателями, осуществляющими деятельность в стационарной торговой сети. Их доля в структуре формирования оборота розничной торговли в январе-ноябре 2008г. составила 82,1%. Одновременно продолжает снижаться доля продаж на рынках с 20% в январе-ноябре 2007г., до 17,9% в соответствующем периоде 2008г.

Оптовый товарооборот республики за январь-ноябрь текущего года составил 5687,4 млрд. тенге, что соответствует уровню прошлого года в сопоставимых ценах. При этом, практически весь объем полученного товарооборота приходится на негосударственный сектор. Преобладающую долю в оптовом товарообороте продолжают занимать непродовольственные товары и товары производственно-технического назначения.

Объем услуг общественного питания за январь-ноябрь 2008г. составил 94,7 млрд. тенге или на 1,1% больше, чем за соответствующий период 2007г. При этом, 16,4% от общего объема услуг общественного питания предоставляется индивидуальными предпринимателями.

За анализируемый период объем услуг по техническому обслуживанию и ремонту автомобилей, мотоциклов и ремонту бытовых изделий и предметов личного пользования составил 18,7 млрд. тенге. Значительная часть (58,4%) данных услуг предоставляется в сфере малого предпринимательства (малыми предприятиями и индивидуальными предпринимателями).

3. МОНИТОРИНГ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Выпуск продукции (товаров и услуг) активными субъектами малого предпринимательства за январь-ноябрь 2008г. снизился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 6,2% и составил 2065,5 млрд. тенге.

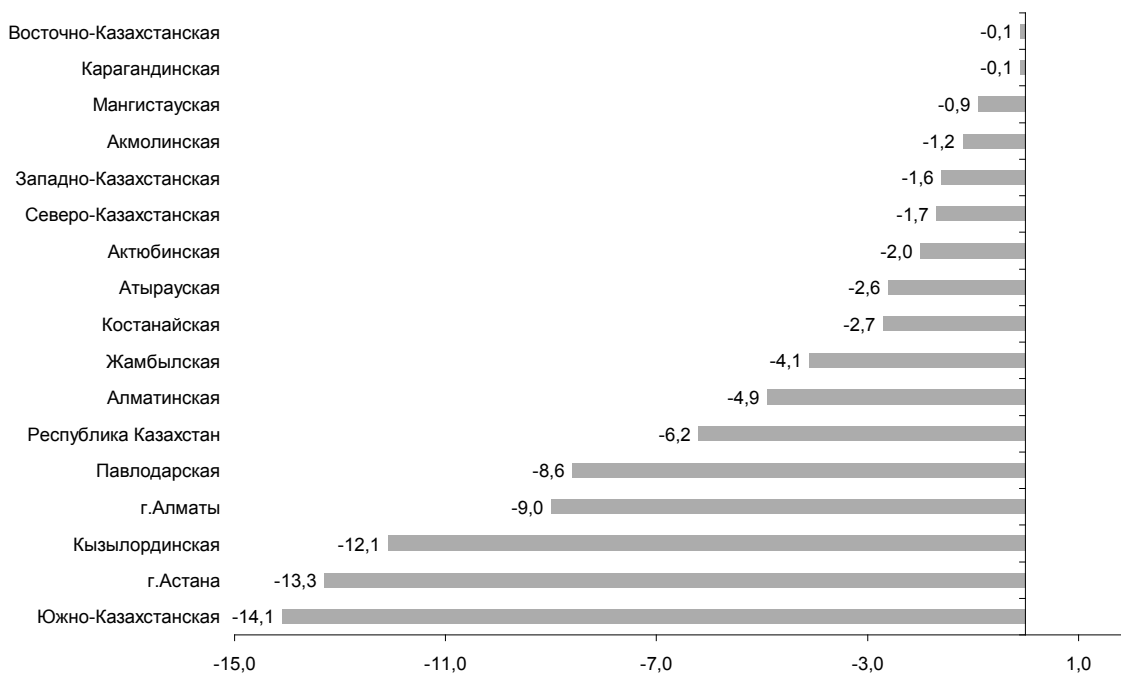
в % к соответствующему периоду прошлого года

	Количество активных субъектов малого предпринимательства	Численность занятых	Выпуск продукции (товаров и услуг)
Республика Казахстан	98,9	98,0	93,8
Акмолинская	99,8	99,6	98,8
Актюбинская	89,5	83,5	98,0
Алматинская	99,8	100,7	95,1
Атырауская	98,7	101,0	97,4
Восточно-Казахстанская	102,3	102,9	99,9
Жамбылская	102,8	102,4	95,9
Западно-Казахстанская	101,1	101,6	98,4
Карагандинская	103,7	101,2	99,9
Костанайская	102,6	99,0	97,3
Кызылординская	101,9	99,5	87,9
Мангистауская	97,6	98,8	99,1
Павлодарская	98,5	98,6	91,4
Северо-Казахстанская	98,1	99,4	98,3
Южно-Казахстанская	92,7	89,1	85,9
г. Астана	100,1	93,7	86,7
г. Алматы	99,8	100,7	91,0

Значительное снижение выпуска продукции наблюдалось в Южно-Казахстанской, Кызылординской, Павлодарской областях, в г.Астана.

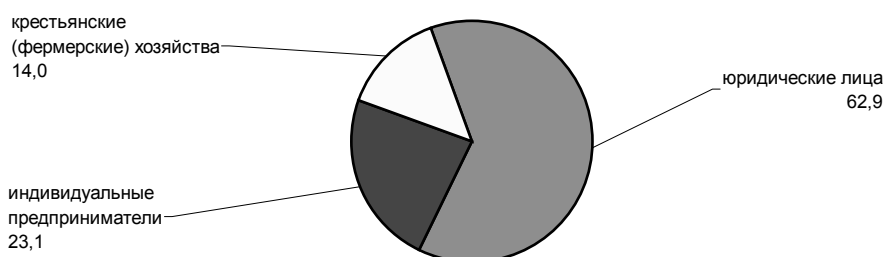
Снижение выпуска продукции субъектами малого предпринимательства

в процентах

Структура выпуска продукции (товаров и услуг) субъектами малого предпринимательства

в процентах

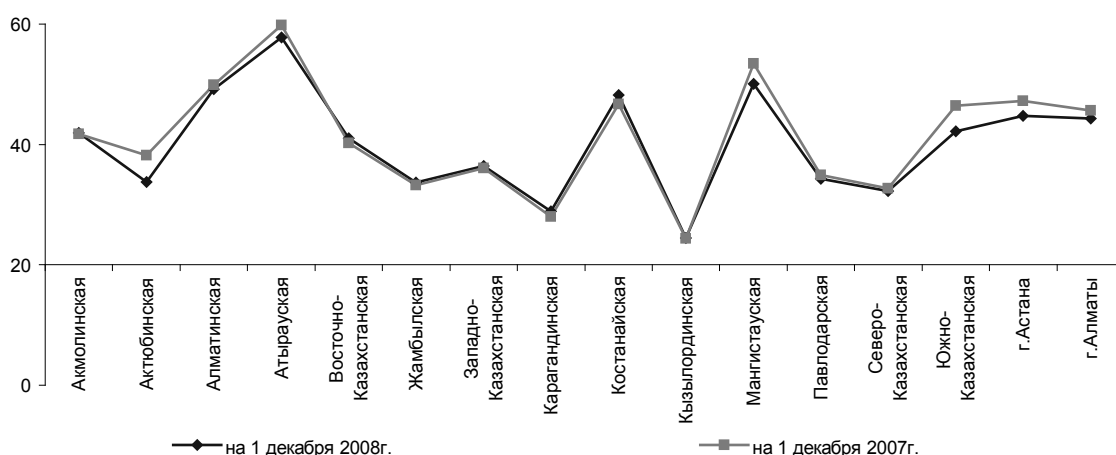

Количество субъектов малого предпринимательства на 1 декабря 2008г., активно работающих на рынке, по сравнению с соответствующим периодом прошлого года снизилось на 1,1% и составило 635388 единиц, в том числе - 59219 юридических лиц, 407988 - индивидуальных предпринимателя и 168181 крестьянских (фермерских) хозяйств.

В большинстве регионов республики наблюдалось снижение числа активных субъектов малого предпринимательства на 1000 жителей. Снизилось их число в Актюбинской (на 4,4 единицы), Южно-Казахстанской (на 4,2 единицы), Мангистауской (на 3,3 единицы), г.Астане (на 2,4 единицы).

Распределение регионов по количеству активных субъектов малого предпринимательства на 1000 жителей

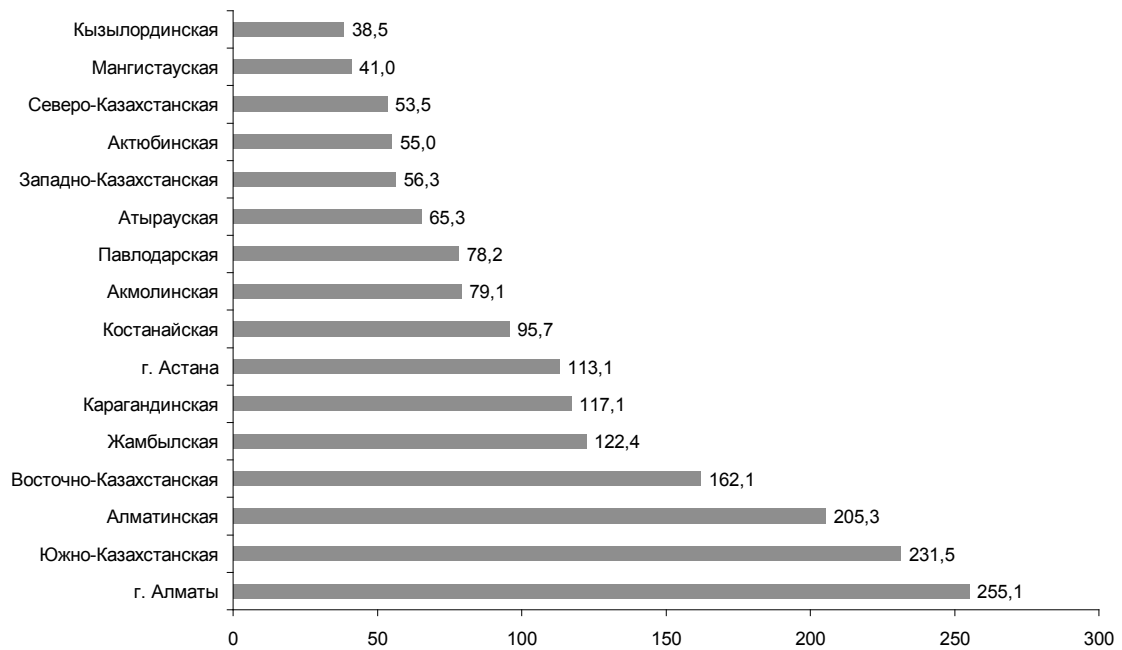
единиц

Численность занятых в малом предпринимательстве снизилась на 2% и составила 1769,3 тыс. человек.

Численность занятых в малом предпринимательстве

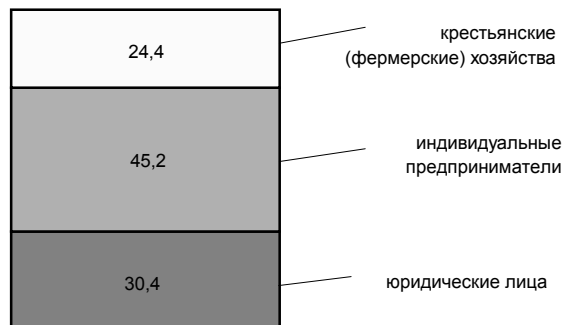
тыс. человек

Рост численности занятых в малом предпринимательстве на 1 декабря 2008г. по сравнению с аналогичным показателем прошлого года отмечен в Восточно-Казахстанской (на 2,9%), Жамбылской (на 2,4%), Западно-Казахстанской (на 1,6%), Карагандинской (на 1,2%), Атырауской (на 1%), Алматинской (на 0,7%) областях, в г.Алматы (на 0,7%). Значительно снизилась численность занятых в Актюбинской (на 16,5%) и Южно-Казахстанской (на 10,9%) областях.

Структура численности занятых в малом предпринимательстве

в процентах

4. ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ

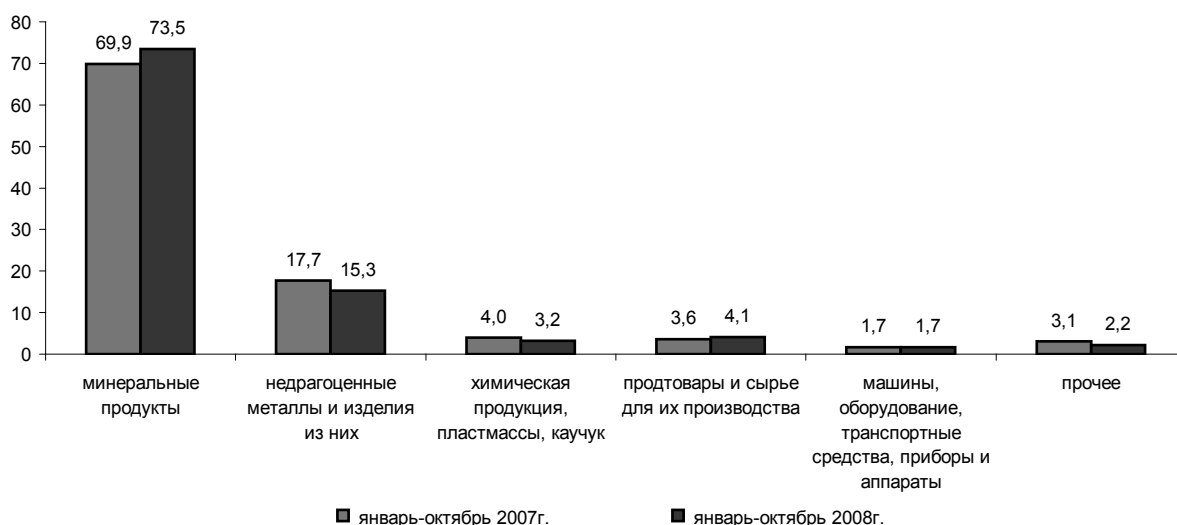
(Информация Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан)

4.1 ВНЕШНЕТОРГОВЫЙ ОБОРОТ

Внешнеторговый оборот Республики Казахстан, по данным таможенной статистики, без учета неорганизованной торговли, в январе-октябре 2008г. составил 93679,5 млн. долларов США и по сравнению с январем-октябрем 2007г. увеличился на 44,7%, в том числе экспорт – 62374,2 млн. долларов США, увеличился на 64,6%, импорт (с учетом расходов на транспортировку и страхование) – 31305,3 млн. долларов США, увеличился на 16,7%.

Товарная структура экспорта

в процентах к итогу

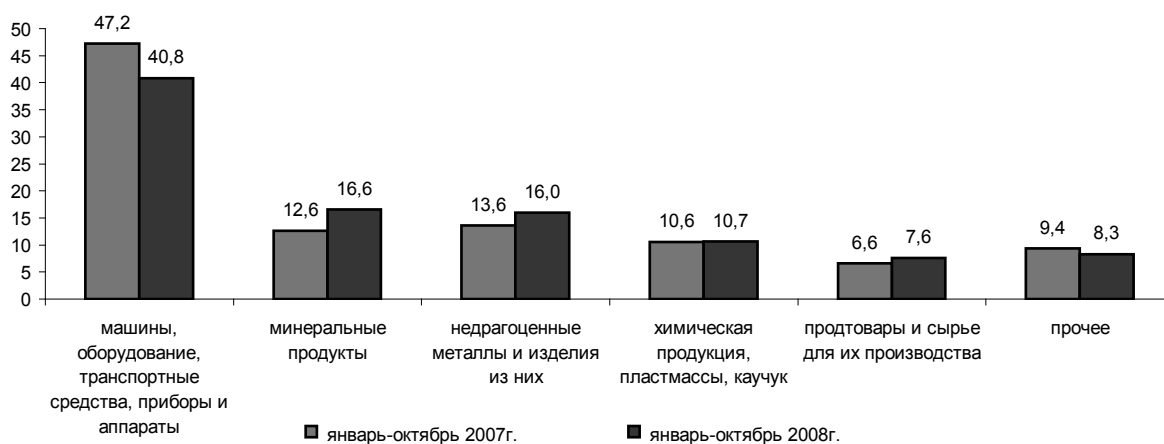

Основными покупателями казахстанской продукции являются Италия (17,2%), Швейцария (16,0%), Китай (10,3%), Российская Федерация (8,9%), Франция (7,5%), Нидерланды (6,4%), Израиль (3,2%), Иран, Украина (по 2,9%), Турция (2,6%).

Доля стран СНГ в общем объеме экспорта за анализируемый период составила 15,6% (в январе-октябре 2007г. – 16,6%).

Товарная структура импорта

в процентах к итогу

В общем объеме импорта инвестиционные товары в январе-октябре 2008г. составили 14786,5 млн. долларов США или 47,2% (в январе-октябре 2007г. – 12323,8 млн. долларов США или 45,9%).

В январе-октябре 2008г. на страны СНГ приходилось 46,5% всех импортных поставок (в январе-октябре 2007г. – 44,3%). Основными поставщиками импортной продукции являются Российская Федерация (37,1% от общего объема импорта), Китай (11,1%), Германия (6,9%), США, Украина (по 5,0%), Италия (3,4%), Япония (2,6%), Турция (2,5%), Франция (2,4%), Норвегия (2,1%).

4.2 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ГОСУДАРСТВАМИ СНГ

В январе-октябре 2008г. внешнеторговый оборот со странами СНГ составил 24281,3 млн. долларов США и по сравнению с январем-октябрем 2007г. увеличился на 33,6%, в том числе экспорт – 9717,2 млн. долларов США, увеличился на 54,2%, импорт – 14564,1 млн. долларов США, на 22,6%.

Доля государств СНГ в общем товарообороте составила 25,9% (в январе-октябре 2007г. – 28,1%).

Удельный вес минеральных продуктов в общем объеме экспорта в государства СНГ в январе-октябре 2008г. составил 53% (в январе-октябре 2007г. – 49%), продовольственных товаров – 12% (12%), химической продукции – 10% (16%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из стран СНГ в январе-октябре 2008г. составила 22% (в январе-октябре 2007г. – 26%), минеральных продуктов – 34% (26%), металлургической продукции – 17% (18%), химических товаров – 9% (9%).

Страны СНГ являются основными поставщиками минеральных продуктов, химической и металлургической продукции: доля импорта из этих стран по минеральным ресурсам в январе-октябре 2008г. составила 95% (в январе-октябре 2007г. – 93%), металлургической продукции – 50% (58%), продовольственным товарам – 62% (62%), химическим товарам – 37% (39%) от общего импорта указанных товаров.

4.3 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ДРУГИМИ СТРАНАМИ МИРА

В январе-октябре 2008г. внешнеторговый оборот с другими странами мира составил 69398,2 млн. долларов США и по сравнению с аналогичным периодом 2007г. увеличился на 49,1%, в том числе экспорт – 52657,0 млн. долларов США, увеличился на 66,7%, импорт – 16741,2 млн. долларов США, на 12,0%.

Удельный вес минерального сырья в общем объеме экспорта в другие страны мира в январе-октябре 2008г. составил 77% (в январе-октябре 2007г. – 74%), продукции металлургической промышленности – 14% (18%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из других стран мира в январе-октябре 2008г. составила 57% (в январе-октябре 2007г. – 64%), продовольственных товаров – 5% (4%), химической продукции – 13% (12%), продукции металлургической промышленности – 15% (10%).

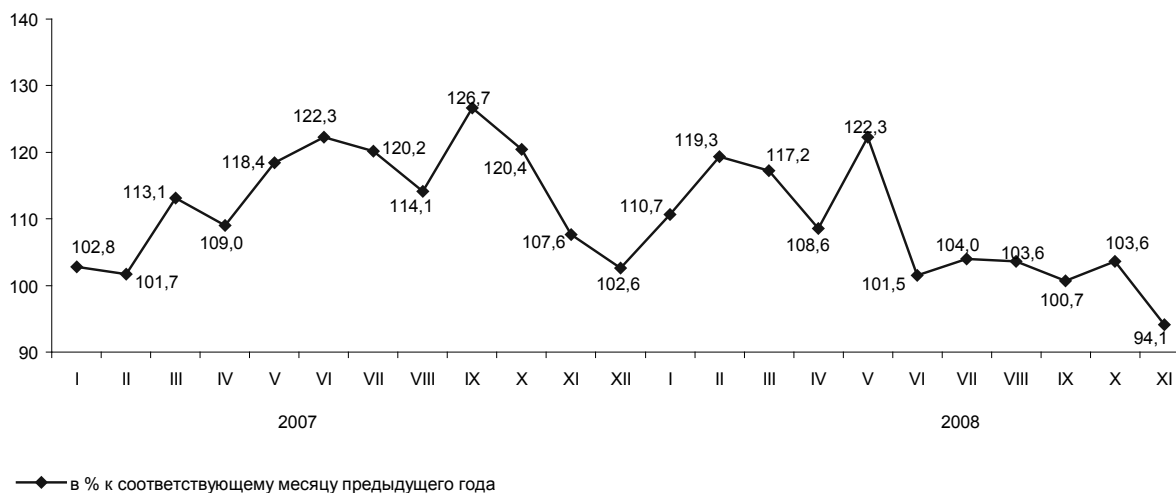
Другие страны мира играют большую роль в обеспечении потребностей страны по ряду важнейших товаров: доля импорта из этих стран по продукции машиностроения в январе-октябре 2008г. составила 74% (в январе-октябре 2007г. – 76%), фармацевтическим товарам – 89% (87%), одежде – 86% (79%), продовольственным товарам – 38% (38%) от общего импорта указанных товаров.

5. ИНВЕСТИЦИИ

ИНВЕСТИЦИИ В ОСНОВНОЙ КАПИТАЛ

В январе-ноябре 2008г. объем инвестиций в основной капитал с учетом оценки составил 3299,2 млрд. тенге, что на 6,1% больше, чем в соответствующем периоде 2007г.

Индексы физического объема инвестиций в основной капитал

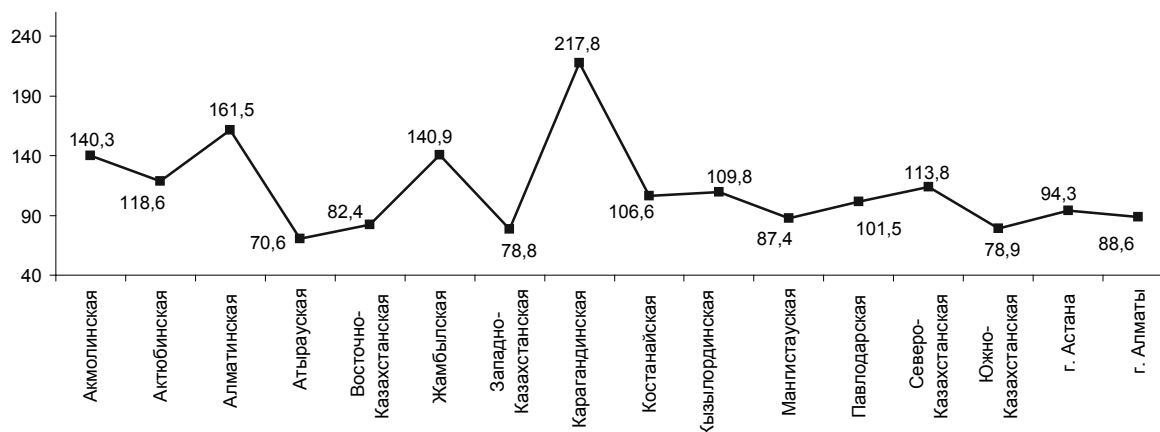

Увеличение инвестиций в основной капитал по сравнению с соответствующим периодом прошлого года отмечено в 12 регионах республики. При этом наибольший рост вложений наблюдался в Жамбылской области (в 1,9 раза) на строительство завода по производству цемента. За счет увеличения средств в обустройство месторождений нефти и строительства нефтепровода возрос объем инвестиций в Кызылординской области (в 1,7 раза).

В четырех регионах снизились объемы инвестиций в основной капитал, из них значительно - в г. Астана (на 10,5%).

Темпы освоения инвестиций в основной капитал

в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

Наиболее активными инвесторами выступали хозяйствующие субъекты частной формы собственности. Ими освоено 53,5% всех инвестиций в основной капитал. Удельный вес предприятий и организаций других государств, осуществляющих деятельность на территории Республики Казахстан составил 27,1%. На долю государственного сектора пришлось 19,4% вложений.

В технологической структуре инвестиций 51,5% составили работы по строительству и капитальному ремонту зданий и сооружений, 28,1% - машины, оборудование, инструмент, инвентарь, 20,4% - прочие капитальные работы и затраты.

Структура инвестиций в основной капитал по направлениям использования

в процентах

Из отраслей промышленности наиболее приоритетной для вложений отраслью остается добыча сырой нефти и природного газа, предоставление услуг в этих областях – 21,9% от общего объема инвестиций в основной капитал.

По сравнению с январем-ноябрем 2007г. значительно увеличились инвестиционные вложения в образование (в 1,8 раза), гостиницы и рестораны (на 66,5%), производство и распределение электроэнергии, газа и воды (на 50,5%).

Структура инвестиций в основной капитал по источникам финансирования

в процентах к общему объему инвестиций

Собственные средства инвесторов освоены в основном в горнодобывающей промышленности (35,2% инвестиций из указанного источника). Большая часть (63%) бюджетных средств были направлены на развитие отраслей «Транспорт и связь», «Производство и распределение электроэнергии, газа и воды» и «Образование».

Около половины иностранных инвестиций (43,4%) направлены на развитие горнодобывающей промышленности. Наиболее привлекательна для иностранных инвесторов Атырауская область, где за отчетный период освоено 60,3% всех иностранных инвестиций.

6. ЦЕНЫ

6.1 ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЕ ЦЕНЫ

Инфляция в ноябре т.г. составила 0,4%, что на 0,2 процентных пункта меньше, чем в октябре. Цены и тарифы на платные услуги возросли на 1%, продовольственные товары – на 0,7%, обеспечив в общем приросте цен 0,2% и 0,3%, соответственно. Снижение цен на непродовольственные товары на 0,7% внесло отрицательный «вклад» (0,1%) в инфляцию.

На рынке продовольственных товаров за прошедший месяц т.г. прирост цен на яйца составил 4,7%, молочную продукцию – 2,4% (в октябре – 5% и 2,3%, соответственно). Цены на молоко свежее выросли на 3,8%, кисломолочную продукцию – на 2,7%, творог – на 2,2%.

Наращение темпов прироста цен наблюдалось на фрукты и овощи с 0,4% в октябре т.г. до 2,2% в ноябре. Свежие овощи подорожали на 3,4%, фрукты – на 1,6%, картофель – на 1,5%.

В ноябре т.г. увеличение цен зарегистрировано на мясо и мясные изделия на 0,5% (в октябре – на 0,4%). Их повышение отмечено на колбасные изделия на 1,5%, свинину – на 1,1%, конину – на 0,7%, говядину – на 0,3%, снижение – на баранину на 0,7%.

Уровень цен на рыбу и морепродукты за прошедший месяц стал выше на 1,2%, а на свежую и мороженую – на 1,3%, консервированную – на 1,2%.

В ноябре т.г. цены на хлебобулочные и крупяные изделия выросли на 0,2%, в октябре – на 0,5%. Булочные и мучные изделия подорожали на 1,2%, крупы и макаронные изделия – по 0,4%, рис – на 0,3%. Цены на хлеб не изменились, а на муку – снизились на 0,7%.

Уменьшение цен зафиксировано на масла и жиры на 1,4% за счет удешевления подсолнечного масла на 3,3%. Цены на масло животное выросли на 1,7%, маргарин – на 0,5%.

В группе непродовольственных товаров цены на бензин снизились на 16,3% (в октябре т.г. – на 2,7%), дизельное топливо – на 11,9% (на 4,9%). Прирост цен на моющие средства составил 1,9%, медикаменты, одежду и обувь – по 1%, предметы домашнего обихода и личной гигиены – по 0,9%.

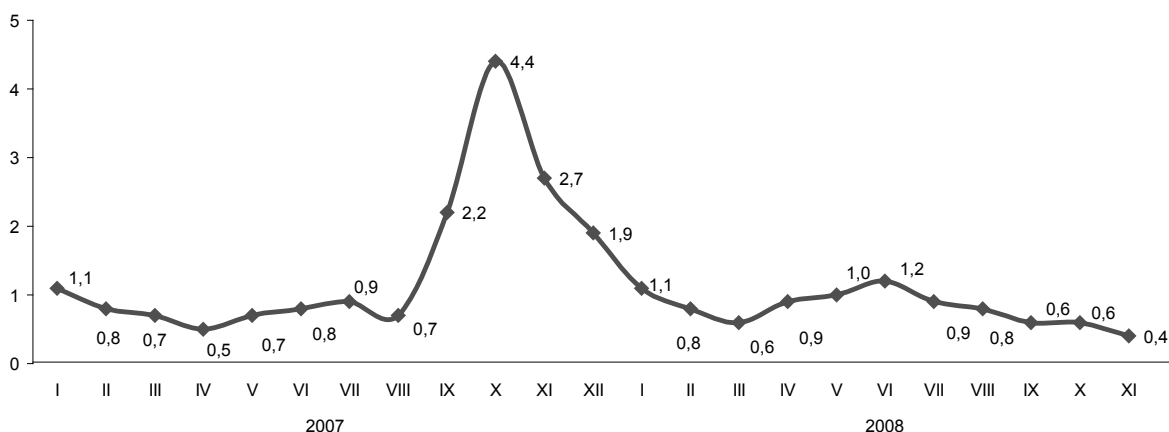
В сфере платных услуг в ноябре т.г. жилищно-коммунальные услуги подорожали на 1,5%, что на 0,3 процентных пункта больше, чем в предыдущем месяце. Тарифы на электроэнергию возросли на 2%, водоснабжение – на 1,9%, центральное отопление – на 1,4%, содержание жилья – на 1,1%, газ, транспортируемый по распределительным сетям – на 0,5%, сжиженный – на 1,6%.

В прошедшем месяце оплата за услуги пассажирского транспорта увеличилась на 0,3% (в октябре т.г. – уменьшилась на 1,2%). Проезд на автомобильном транспорте подорожал на 0,7%, воздушном – на 1,6%, а на железнодорожном – подешевел на 1,7%.

Уровень цен на услуги парикмахерских за прошедший месяц вырос на 1,2%, ресторанов и гостиниц – на 1%, образования и медицинских учреждений – по 0,9%, культуры и отдыха – на 0,8%.

Инфляция

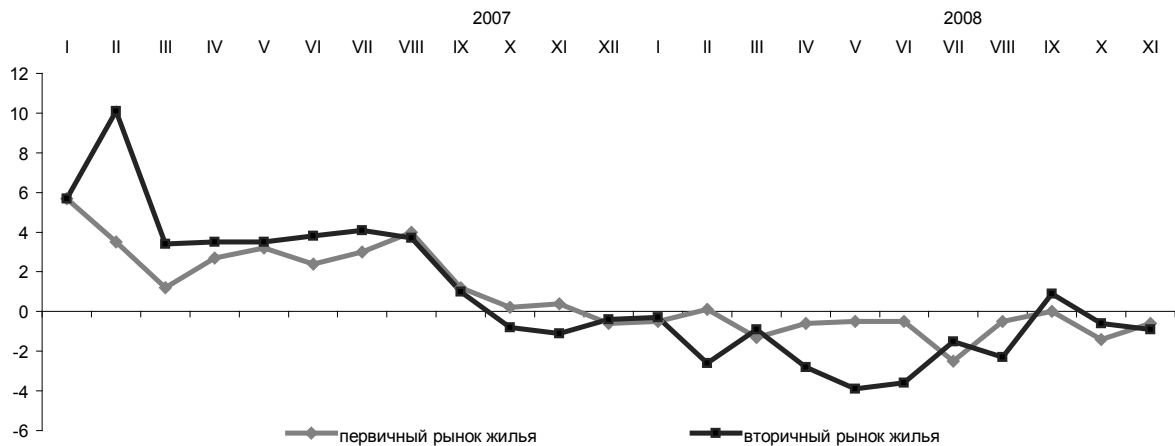
в процентах к предыдущему месяцу, прирост

В ноябре 2008г. в среднем по республике цена продажи одного квадратного метра нового жилья составила 148,5 тыс. тенге и по сравнению с предыдущим месяцем уменьшилась на 0,6%, перепродажи благоустроенного жилья, соответственно, 110,8 тыс. тенге и на 0,9%.

Изменение цен на рынке жилья

в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение -

Базовая инфляция, рассчитанная без учета влияния роста цен на фрукты и овощи, бензин, уголь в ноябре т.г. составила 0,7%.

Инфляция

в процентах, прирост

	Ноябрь 2008г. к				Январь-ноябрь 2008г. к январю-ноябрю 2007г.
	октябрю 2008г.	декабрю 2005г.	декабрю 2007г.	ноябрю 2007г.	
Инфляция	0,4	40,6	9,2	11,3	17,9
Базовая инфляция	0,7	39,5	9,6	11,6	17,6
Изменение цен и тарифов для групп населения с наименьшими денежными доходами	0,5	48,8	11,1	13,4	22,3
Изменение цен и тарифов для групп населения с наибольшими денежными доходами	0,5	37,3	8,8	10,9	16,2

Величина прожиточного минимума в среднем на душу населения, рассчитанная исходя из минимальных норм потребления основных продуктов питания, в ноябре 2008г. относительно декабря 2007г. увеличилась на 13,4%, предыдущего месяца уменьшилась на 8,7% и составила 12206 тенге (продукты питания – 7324 тенге, непродовольственные товары и платные услуги – 4882 тенге). В ее структуре доля расходов на приобретение мяса и рыбы в ноябре 2008г. занимала 19,4%, молочных, масложировых изделий и яиц – 16,8%, фруктов и овощей – 11,8%, хлебопродуктов – 9,9%, сахара, чая и специй – 2,1%.

6.2 ЦЕНЫ В РЕАЛЬНОМ СЕКТОРЕ ЭКОНОМИКИ

Индекс цен предприятий-производителей промышленной продукции с учетом услуг производственного характера в ноябре т.г. относительно октября составил 81,4%, декабря 2007г. – 96,3%. Произведенная продукция за месяц подешевела на 19,5%, услуги производственного характера – подорожали на 1%. Из групп продукции, классифицированной по конечному назначению, цены на продукцию промежуточного потребления снизились на 21,3%, на средства производства – увеличились на 1,5%, а на потребительские товары – остались без изменения.

Индекс цен предприятий-производителей промышленной продукции

в процентах, прирост +, снижение-

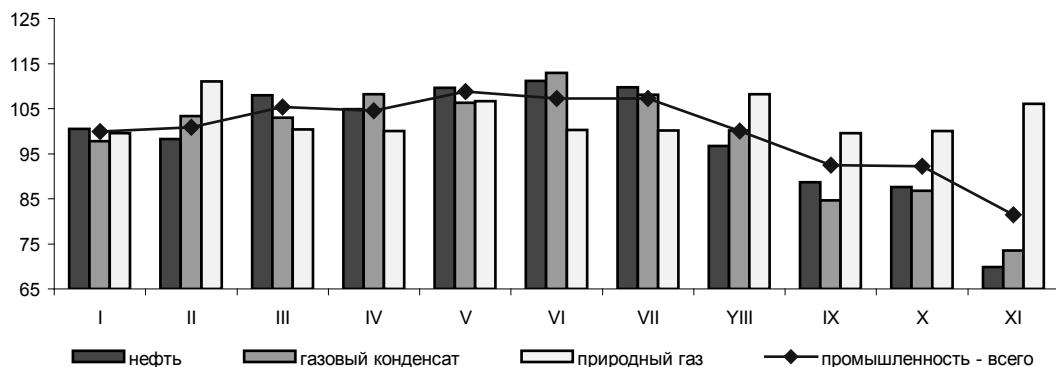
	Ноябрь 2008г. к				Январь-ноябрь 2008г. к январю-ноябрю 2007г.
	октябрю 2008г.	ноябрю 2007г.	декабрю 2007г.	декабрю 2005г.	
Промышленная продукция, включая услуги производственного характера	-18,6	0,3	-3,7	45,6	43,0
Произведенная продукция	-19,5	-0,3	-4,3	46,9	45,2
Средства производства	1,5	29,9	23,6	62,2	33,6
Продукция промежуточного потребления	-21,3	-1,9	-6,1	47,7	47,9
Потребительские товары	0,0	13,4	12,0	37,1	17,9
Услуги производственного характера	1,0	9,4	8,8	27,9	8,6

Базовый индекс цен производителей промышленной продукции (без учета изменения цен на нефть и металлы) в ноябре т.г. против октября составил 91,3%, декабря 2007г. – 109%.

В горнодобывающей промышленности в прошедшем месяце цены снизились на 25,7%. Ухудшение внешнеэкономической конъюнктуры вызвало удешевление нефти в республике на 30,1%, газового конденсата – на 26,5%. Это внесло отрицательный «вклад» в общее снижение цен в промышленности на 15,3%. Цены на металлические руды уменьшились на 6,1%, на природный газ, напротив, увеличились на 6,1%, электроэнергию – на 1%, нефтепродукты – на 0,6%, уголь – на 0,3%. Топливо-энергетические ресурсы в целом за месяц подешевели на 25,7% (в октябре – на 10,8%).

Индекс цен предприятий-производителей на энергоресурсы в 2008г.

в процентах к предыдущему месяцу

В обрабатывающей промышленности в ноябре т.г. отмечено падение цен на 7,4% из-за их снижения в металлургической промышленности на 15,6%. Под влиянием изменения цен на мировых рынках заметно подешевела медь на 29,9%, цинк – на 20%, алюминий необработанный – на 13,6%, ферросплавы – на 12,7% и прокат черных металлов – на 9,2%. Цены на текстильные и швейные изделия стали выше на 1,6%, древесину – на 0,3%, а на обувь из-за сохраняющейся конкуренции импортируемых аналогов – ниже на 0,2%.

Продукты питания, произведенные в республике, в минувшем месяце подешевели на 0,3%, масло растительное – на 7,5%, мука пшеничная – на 3,1%, крупы – на 1,2%, рыба – на 1,1%. Изменение цен у аграриев способствовало их повышению на мясо птицы на 1,8%, скота – на 1,6% и молочных продуктов – на 1,3%. Сахар подорожал на 9,2%, кондитерские изделия – на 1,3%, чай – на 0,4%, а на коньяк и водку цены сохранились на прежнем уровне.

Из наблюдаемых услуг производственного характера в истекшем месяце повышение тарифов зафиксировано при ремонте машин и оборудования на 4,1%, снабжении паром и горячей водой – на 2,2% при неизменном их уровне на услуги по распределению газообразного топлива по трубопроводам, печатанию книг и газет.

Индекс цен на производственные ресурсы, приобретенные промышленными предприятиями для технологического процесса, в ноябре т.г. относительно октября составил 98,7%. Цены на сырье и материалы, закупленные в республике, снизились на 1,6%, дальнем зарубежье – на 4,8%, в странах Содружества – повысились на 0,5%.

Цены на товары, поставленные за рубеж, в октябре 2008г. по сравнению с сентябрем стали ниже на 7,5%, с декабрем 2007г. – выше на 27,8%. Из групп экспортируемой продукции, классифицированной по конечному назначению, в октябре т.г. относительно сентября готовые товары подорожали на 4,9%, сырье – подешевело на 9%, полуфабрикаты – на 4,7%.

Из минерального сырья снижение цен экспортных поставок зафиксировано на нефтепродукты на 13,2%, нефть – на 11,8% и газовый конденсат – на 7,6%, их повышение – на природный газ на 15%, уголь – на 5,7%, хромовые руды – на 1,9%. Черные металлы стали дешевле на 5,8%, цветные – на 1,5%. Цены на сельскохозяйственную продукцию, вывезенную из республики, увеличились на 6%, на молочные продукты – на 15%, пшеницу – на 7,5%, овес – на 6,4%, ячмень – на 4,9%, на хлопок – уменьшились на 5,1%, табак – на 2% и шерсть – на 0,3%.

Индекс цен на продукцию, поставленную в Казахстан, в октябре т.г. относительно сентября составил 98,4%, декабря 2007г. – 118,4%, из ближнего зарубежья – соответственно, 97,6% и 119,8%, дальнего – 99,5% и 116,7%. Из импортируемых продовольственных товаров падение цен зафиксировано на растительное масло на 13,5%, рис – на 9,8%, кофе – на 9,7%, алкогольные и безалкогольные напитки – на 7,6%, их прирост – на овощи на 9%, чай – на 4,3%, мясо птицы – на 3,7%, рыбу – на 3,3%, маргарин – на 2,3%. Лекарственные средства за это время стали дешевле на 13,6%, кожа – на 7,4%, обувь – на 4,3%, текстильные изделия – на 2,6%, бумага и картон – на 1,8%.

Индекс цен реализации на продукцию сельского хозяйства в ноябре т.г. составил 101,5%, что на 1,3 процентных пунктов меньше, чем в предыдущем месяце. Цены на продукцию животноводства повысились на 2,6% (в октябре т.г. на 3,8%), на продукцию растениеводства - на 0,8% (на 2,1%).

Изменение цен на продукцию сельского хозяйства

в процентах, прирост +, снижение-

	Ноябрь 2008г. к				Январь-ноябрь 2008г. к январю-ноябрю 2007г.
	октябрю 2008г.	ноябрю 2007г.	декабрю 2007г.	декабрю 2005г.	
Продукция сельского хозяйства	1,5	23,9	19,5	82,1	41,8
Продукция растениеводства	0,8	26,4	22,4	108,1	55,7
Продукция животноводства	2,6	20,7	15,8	49,6	23,1

Цены на зерновые культуры в ноябре т.г. выросли на 0,9%, рожь - на 7,9%, рис - на 3,9%, гречиху - на 1,7%, кукурузу - на 1,1%, пшеницу и ячмень - по 0,7%, просо - на 0,4%, а овес подешевел на 0,6%.

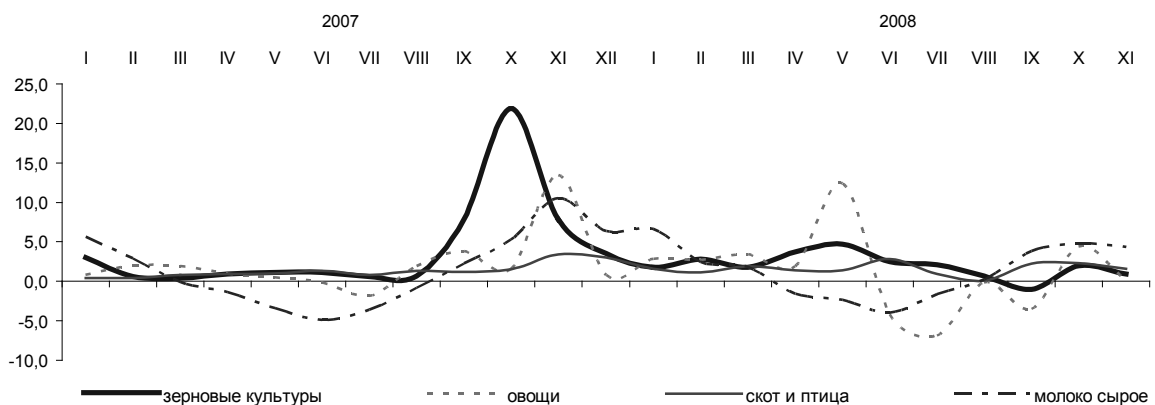
На бобы соевые цены выросли на 11,5%, цветы - на 7,1%, горох - на 5,4%, табак - на 5%, сахарную свеклу - на 2,8%, картофель - на 2,2%.

Овощная продукция по сравнению с предыдущим месяцем подорожала на 0,2%. Цены на огурцы увеличились на 18%, лук - на 6%, свеклу - на 4,4%, помидоры - на 1,3%, а на капусту - уменьшились на 3,1%, морковь - на 1,1%. Хлопок стал дешевле на 4,7%, семена сафлора - на 2,9%, подсолнечника - на 0,7%.

Цены реализации на яйца за месяц повысились на 5,1%, молоко сырое коровье - на 4,3%. Мясо птицы стало дороже на 3,9%, крупного рогатого скота - на 1,1%, овец - на 0,7%, свиней и лошадей - по 0,4%. Цены на мед увеличились на 2,9%, а на шерсть остались без изменения.

Изменение цен на отдельные виды продукции сельского хозяйства

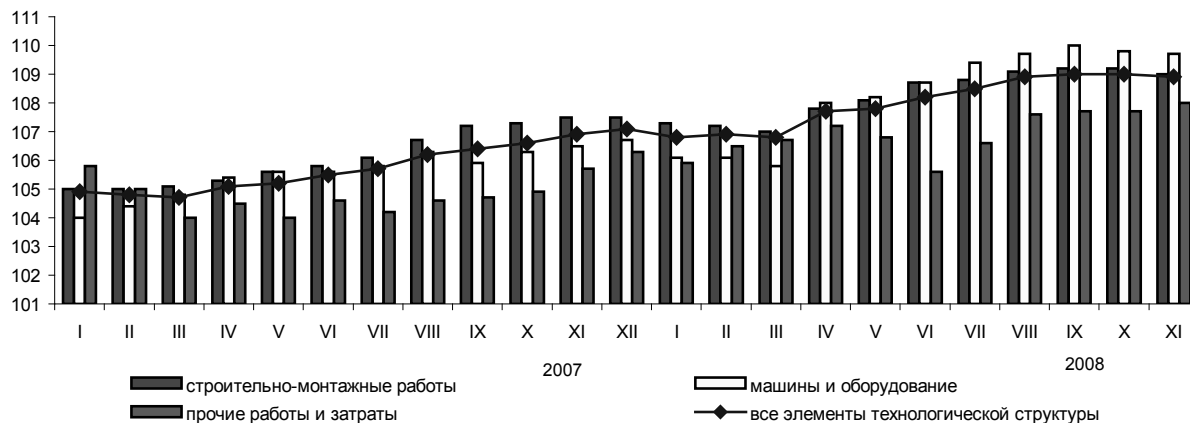
в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение-

Индекс цен в строительстве в ноябре т.г. по сравнению с октябрём составил 100,5%, декабрём 2007г. – 108,5%, на строительные-монтажные работы - соответственно, 100,3% и 108,6%, технологическое оборудование – 100,4% и 109%.

Индекс цен в строительстве

в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

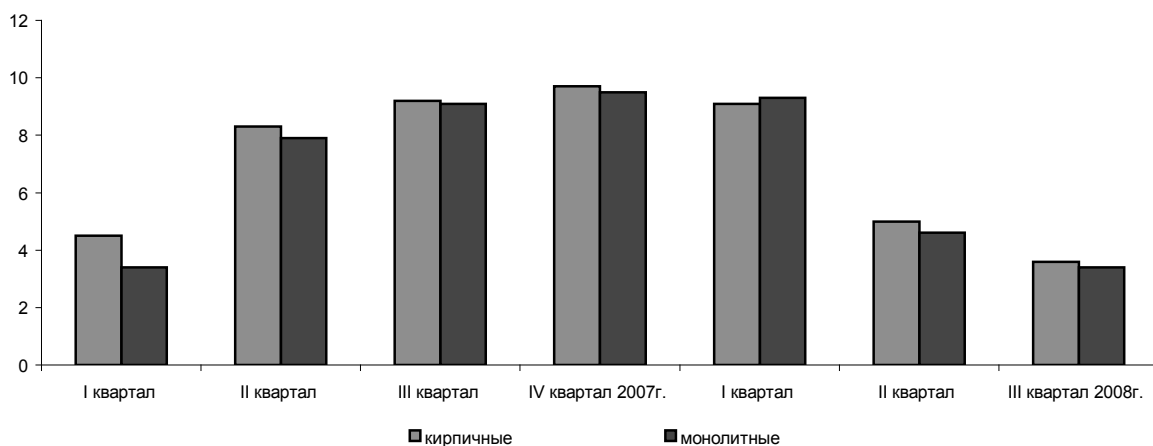

Цены на материалы, детали и конструкции, приобретенные строительными организациями, в ноябре т.г. относительно октября снизились на 0,3%. Портландцемент подешевел на 2,9%, гипс – на 2,4%, металлы и изделия из стали – по 1,7%, бетон – на 1,5%, трубы – на 0,4%, кирпич – на 0,2%, а окна и двери деревянные, стекло листовое подорожали на 2,3-2,4%, древесина – на 1,4%, краски и лаки, битум – на 1-1,1%, осветительные устройства – на 0,8%, песок и гравий – на 0,3%.

В третьем квартале т.г. по сравнению с соответствующим кварталом предыдущего года услуги по возведению жилых домов стали дороже на 3,6%, производственных зданий промышленного назначения – на 2%, административных зданий и школ – по 3,9%, по сооружению автомобильных дорог – на 5,3%.

Изменение цен на строительные работы по возведению жилых домов свыше 5 этажей

в процентах к соответствующему кварталу предыдущего года, прирост +, снижение –

Работы по подготовке участка к строительству подорожали на 2,5%, общестроительные – на 3,3%, завершающего цикла – на 3%, монтажу оборудования – на 4,8%. Цена за выполненные работы по оштукатуриванию поверхностей в третьем квартале т.г. по сравнению с тем же периодом прошлого года повысилась на 2-5%, кирпичной кладке - на 4-5%, санитарно-технические – на 6-7%, облицовке стен и полов керамическими плитками, экскаваторные и земляные – по 2-3%.

Индекс тарифов на перевозку грузов всеми видами транспорта в ноябре т.г. по сравнению с октябрём составил 100%, декабрём 2007г. – 110,5%.

Тарифы на услуги трубопроводного транспорта повысились на 0,1%, а на железнодорожном, автодорожном, воздушном и водном транспорте не изменились.

7. ФИНАНСОВАЯ СИСТЕМА

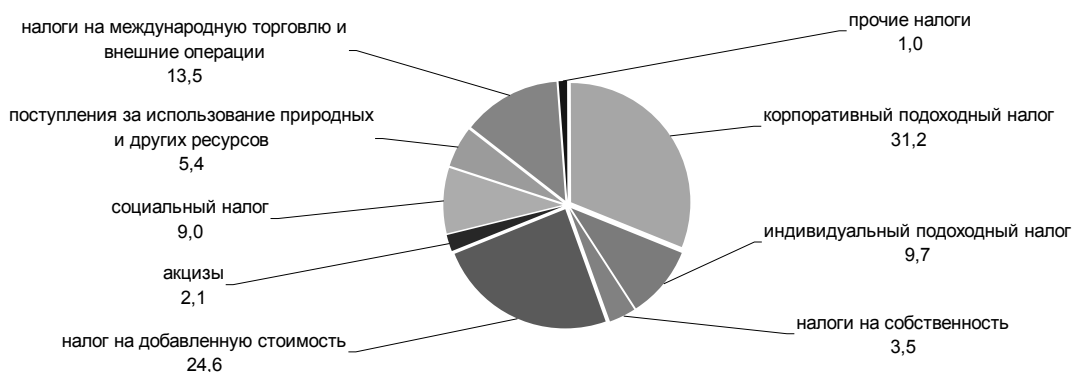
7.1 ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ФИНАНСЫ

Государственный бюджет. По оперативным данным Министерства финансов Республики Казахстан по состоянию на 1 ноября 2008г. доходы государственного бюджета составили 2846,8 млрд. тенге, или 82,6% по отношению к исполняемому бюджету. Исполнение бюджета по затратам составило 2737,8 млрд. тенге или 78,6% к сводному плану на отчетный период. По сравнению с соответствующим периодом 2007г. доходы увеличились на 24,2%, а затраты на 28%. Дефицит бюджета (с учетом чистого бюджетного кредитования и сальдо по операциям с финансовыми активами) сформировался на уровне 167 млрд. тенге.

В структуре доходов государственного бюджета значительную долю занимают налоговые поступления (79,8%). Основными бюджетными источниками остаются корпоративный подоходный налог, налог на добавленную стоимость и социальный налог.

Структура налоговых поступлений государственного бюджета
(по состоянию на 1 ноября 2008г.)

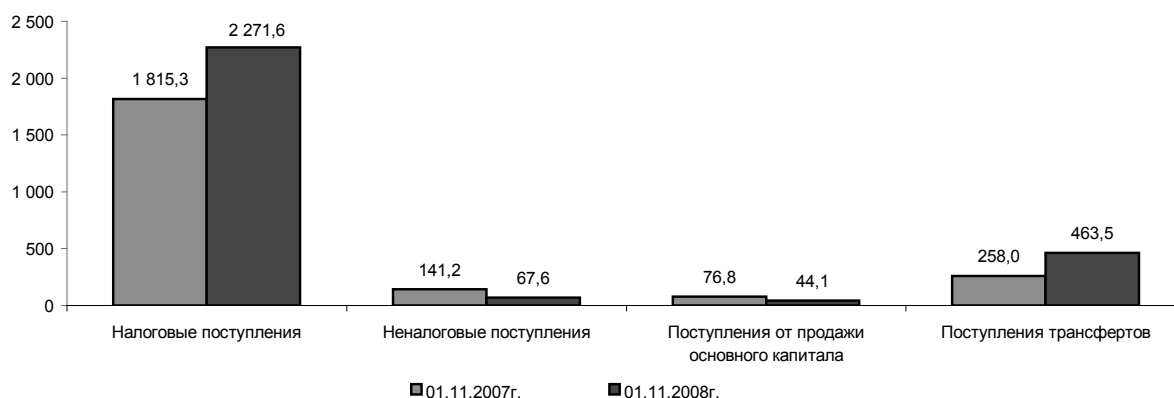
в процентах

В январе-октябре 2008г. в структуре доходов государственного бюджета неналоговые поступления составили 2,4%, поступления от продажи основного капитала – 1,5%, поступления трансфертов – 16,3%.

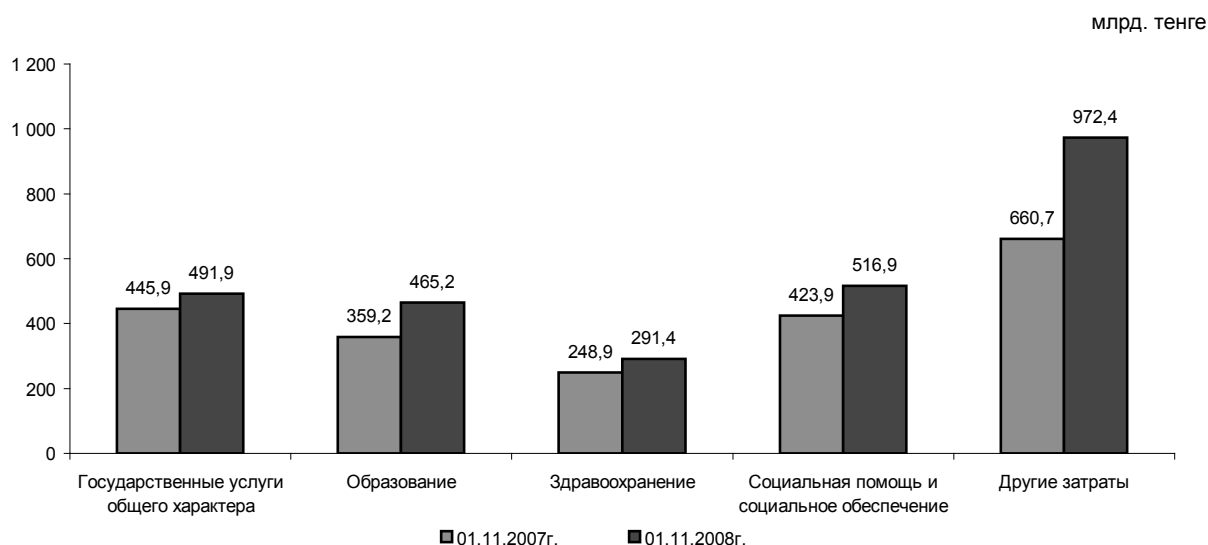
Доходы государственного бюджета

млрд. тенге

Затраты на социальную помощь и социальное обеспечение за январь-октябрь 2008г. по сравнению с соответствующим периодом прошлого года увеличились на 21,9%, на государственные услуги общего характера – 10,3%, на образование – 29,5% и на здравоохранение – 17,1%.

Затраты государственного бюджета

По состоянию на 1 ноября 2008г. доходы Республиканского бюджета составили 2258,4 млрд. тенге. Затрат произведено на сумму 2223,8 млрд. тенге. Дефицит бюджета определен на уровне 203,5 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом прошлого года доходы возросли на 26%, а затраты на 31,4%.

В республиканском бюджете 73,2% доходов составляют налоги, 2,5% – неналоговые поступления, 0,3% – поступления от продажи основного капитала и 24% – поступления трансфертов.

В затратах республиканского бюджета на социальную помощь и социальное обеспечение приходится 21,2%, на государственные услуги общего характера – 17,2%, на транспорт и коммуникации – 9,9%, на образование – 6,9%, на здравоохранение – 4,1%, и на культуру, спорт, туризм и информационное пространство – 2,9%.

Доходы местных бюджетов составили 1540,1 млрд. тенге, затраты – 1460,7 млрд. тенге. По сравнению с аналогичным периодом 2007г. доходы возросли на 26,8%, а затраты – на 25,7%. Профицит бюджета сложился на уровне 32,1 млрд. тенге.

7.2 ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНАЯ СИСТЕМА

По данным Национального Банка Республики Казахстан на конец октября 2008г. денежная база (резервные деньги) определена в сумме 1570,2 млрд. тенге (на конец октября 2007г. – 1502,6 млрд. тенге) и по сравнению с сентябрем текущего года уменьшилась на 10,5%. В составе денежной базы наличные деньги вне Национального Банка Казахстана (НБК) составили 936 млрд. тенге, депозиты банков второго уровня и других организаций в НБК – 634,2 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 842,2 млрд. тенге и 660,4 млрд. тенге соответственно).

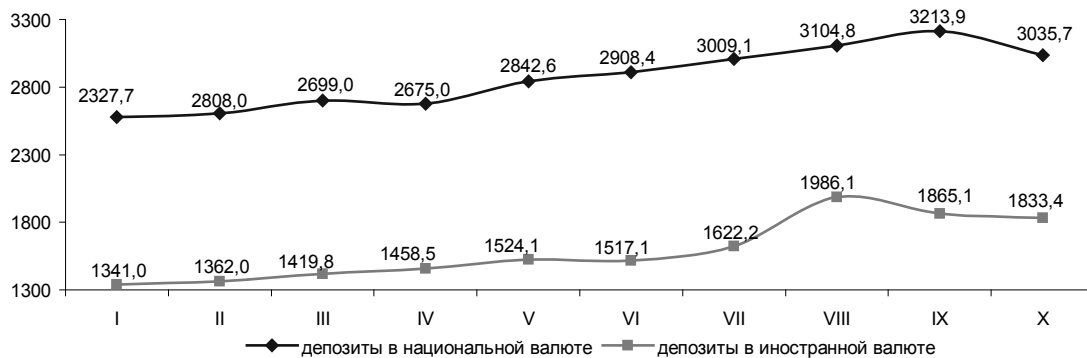
Наличные деньги в обращении (M0) на конец октября 2008г. по сравнению с сентябрем 2008г. увеличились на 1,1% и составили 815,9 млрд. тенге.

Денежная масса (M3) на конец октября т.г. по сравнению с предыдущим месяцем уменьшилась на 3,4% и составила 5685,1 млрд. тенге (4351,8 млрд. тенге – на конец октября 2007г.).

Общий объем депозитов резидентов в банках второго уровня на конец октября 2008г. определен в сумме 4869,1 млрд. тенге (3627,1 млрд. тенге – на конец октября 2007г.). Депозиты в национальной валюте по сравнению с предыдущим месяцем уменьшились на 5,5% до 3035,7 млрд. тенге, в иностранной – на 1,7% до 1833,4 млрд. тенге. В октябре 2008г. депозиты физических лиц определены в сумме 1455,7 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 1383,7 млрд. тенге), что составляет 29,9% от общей суммы депозитов.

Депозиты в национальной и иностранной валюте в 2008г.

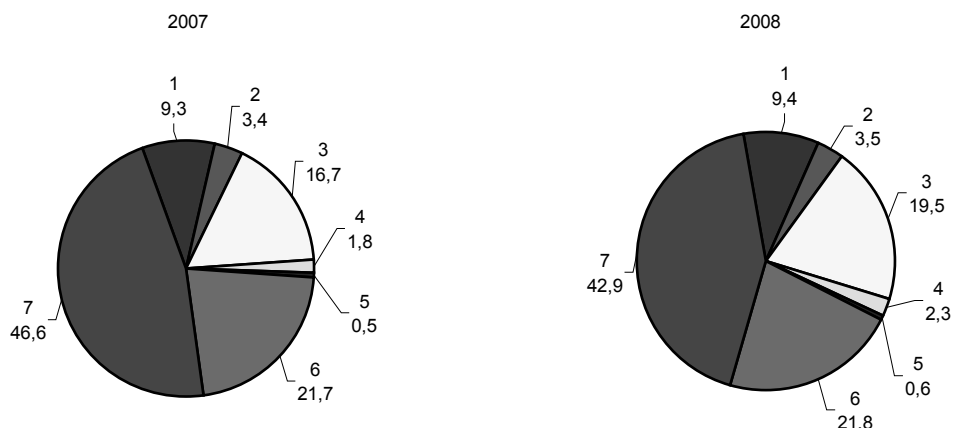
млрд. тенге, на конец периода

На конец октября т.г. кредиты банков второго уровня составили 7286,1 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 7213,6 млрд. тенге). Сумма кредитов небанковским юридическим лицам за названный период составила 4880,4 млрд. тенге, физическим лицам – 2405,7 млрд. тенге.

Отраслевая структура кредитов банков второго уровня в октябре 2007 и 2008г.

в процентах на конец периода

1 – промышленность; 2 – сельское хозяйство; 3 – строительство; 4 – транспорт; 5 – связь; 6 – торговля; 7 – прочие

Сумма долгосрочных кредитов (свыше одного года) на конец октября 2008г. составила 5833,5 млрд. тенге (5664,2 млрд. тенге – на конец октября 2007г.) и по сравнению с предыдущим месяцем увеличилась

на 0,7%. В структуре кредитов они занимают наибольшую долю – 80,1% (в соответствующем периоде 2007г. – 78,5%).

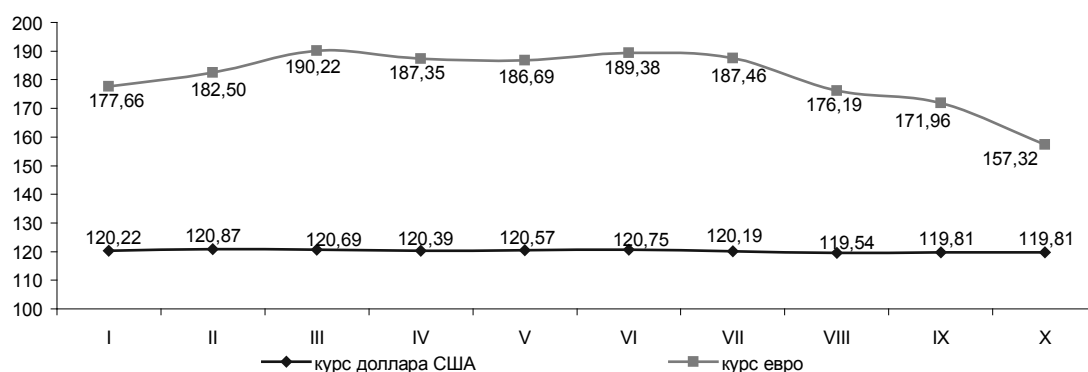
По объектам кредитования наибольшую долю занимают кредиты, выделенные на приобретение оборотных средств – 26,4% (1920,4 млрд. тенге), наименьшую – на приобретение ценных бумаг – 0,5% (38,3 млрд. тенге). Кредиты, представленные на потребительские цели граждан, занимают 15,4% (1121,7 млрд. тенге), новое строительство и реконструкцию – 13,2% (965,1 млрд. тенге), на приобретение основных фондов – 11,5% (838,9 млрд. тенге), на строительство и приобретение жилья гражданами – 11% (798,4 млрд. тенге), прочие цели – 22% (1603,3 млрд. тенге).

На конец октября 2008г. кредиты банков второго уровня субъектам малого предпринимательства составили 1475,1 млрд. тенге, что на 0,5% больше, чем в предыдущем месяце. Это составляет 20,2% от общей суммы выданных кредитов (20,8% в соответствующем периоде 2007г.).

По данным Национального Банка Республики Казахстан в октябре т.г. объемы продаж иностранной валюты обменными пунктами превысили объемы ее покупки: евро в – 2,4 раза, доллара США – в 2,6 раза, российского рубля – в 1,3 раза. Объемы продаж иностранной валюты по сравнению с предыдущим месяцем увеличился по евро на 40,9%, по доллару США – на 16,6%, российскому рублю – на 8,6%.

Официальные обменные курсы доллара США и евро в 2008г.

на конец периода, тенге за единицу валюты

Официальная ставка рефинансирования Национального Банка Республики Казахстан с 1 июля 2008г. установлена на уровне 10,5% годовых.

8. РЫНОК ТРУДА И ОПЛАТА ТРУДА

8.1 ЗАНЯТОСТЬ ПО НАЙМУ

Численность наемных работников в ноябре 2008г. (по оценке) составила 5,1 млн. человек, что больше, чем в соответствующем периоде прошлого года на 33,3 тыс. человек (на 0,6%). Из их числа в государственных и негосударственных организациях работали 4,1 млн. человек (80,9%), у физических лиц – 0,6 млн. человек (11,4%), в крестьянских (фермерских) хозяйствах – 0,4 млн. человек (7,7%).

На крупных и средних предприятиях в октябре 2008г. были заняты 3 млн. человек, или 58,8% от общего числа наемных работников. Это на 81,6 тыс. человек (на 2,8%) больше, чем в соответствующем месяце прошлого года.

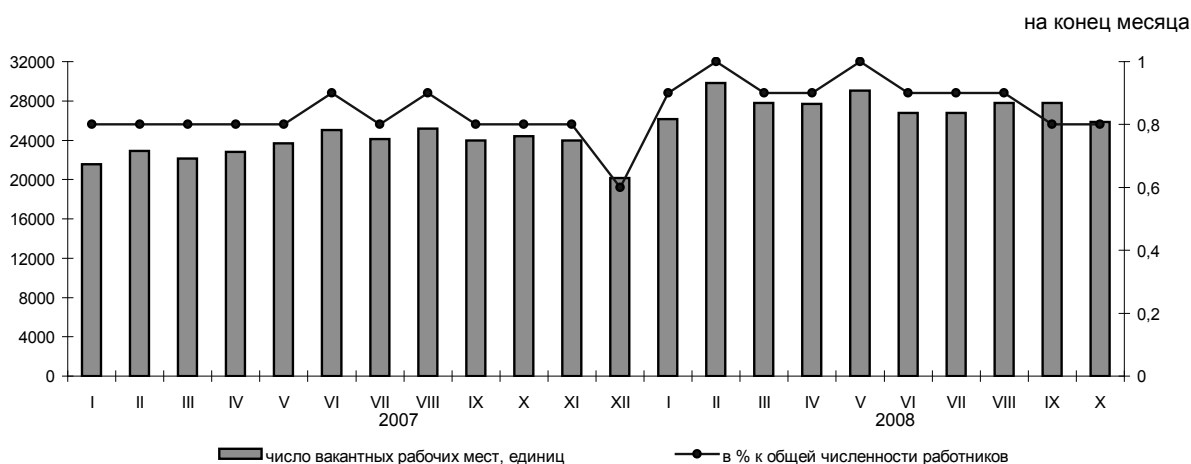
Приток рабочей силы в октябре 2008г. по сравнению с аналогичным месяцем предыдущего года, отмечен в образовании – на 21,9 тыс. человек (на 3,9%), здравоохранении и предоставлении социальных услуг – на 15,1 тыс. человек (на 5,3%), торговле – на 13,9 тыс. человек (на 13,7%), на транспорте и в связи – на 11,1 тыс. человек (на 4,2%), операций с недвижимым имуществом – на 9,7 тыс. человек (на 5,1%), промышленности – на 9,7 тыс. человек (на 1,3%), сфере предоставления коммунальных, социальных и персональных услуг – на 8,4 тыс. человек (на 12,7%), государственном управлении – на 5,6 тыс. человек (на 2,5%), финансовой деятельности – на 2,6 тыс. человек (на 3,9%).

На конец октября 2008г. на крупных и средних предприятиях были не заполнены 25,9 тыс. вакантных мест (0,9% к списочной численности). Это на 1,5 тыс. единиц (на 6,0%) больше, чем в октябре 2007г. Значительное число вакансий сохраняется в учреждениях государственного управления – 6589 единиц (25,5% от их общего числа), и на предприятиях промышленности – 5023 единицы (19,4%). За названный период вакансии в здравоохранении и предоставлении социальных услуг составили – 3338 единицы (12,9%), сфере по осуществлению операций с недвижимостью – 3148 единиц (12,2%), на транспорте и в связи – 2270 единиц (8,8%), финансовой деятельности – 1504 единицы (5,8%), торговле – 1059 единиц (4,1%), в сфере предоставления коммунальных, социальных и персональных услуг – 1013 единиц (3,9%).

В октябре 2008г. по сравнению с сентябрем увеличение числа вакантных мест зафиксировано в торговле – на 245 единиц (на 30,1%), в сфере предоставления коммунальных, социальных и персональных услуг – на 93 единицы (на 10,1%), государственном управлении – на 49 единиц (на 0,7%), строительства – на 13 единиц (на 1,7%), в сфере операций с недвижимым имуществом – на 9 единиц (на 0,3%).

Уменьшение числа вакансий за указанный период наблюдается в промышленности – на 1533 единицы (на 23,4%), транспорт и связь – на 208 единиц (8,4%), здравоохранении и предоставлении социальных услуг – на 208 единиц (5,8%), образовании – на 196 единиц (на 19,3%), в строительстве – на 167 единиц (10%).

Число вакантных мест на крупных и средних предприятиях

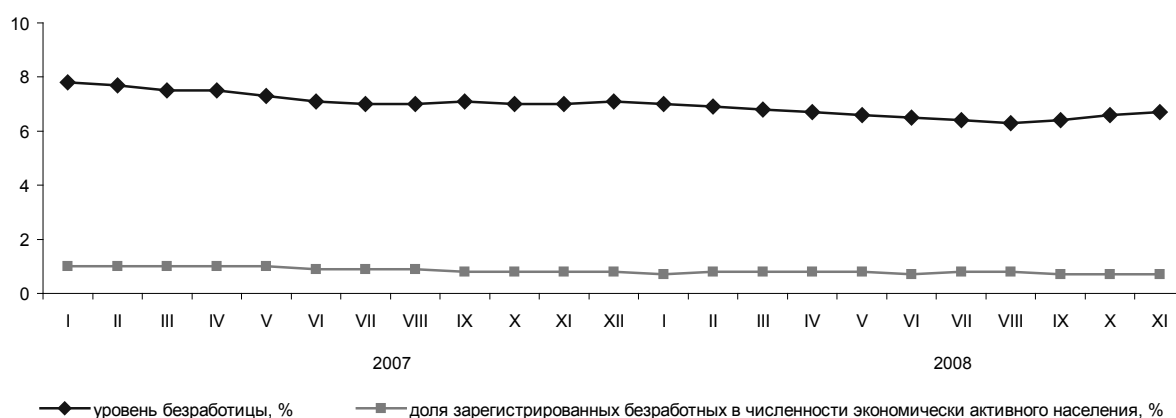
8.2 БЕЗРАБОТИЦА И ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЗАНЯТОСТИ

Численность экономически активного населения в возрасте 15 лет и старше в ноябре 2008г. (по оценке) составила 8,3 млн. человек, что больше, чем в соответствующем месяце прошлого года на 78,1 тыс. человек (на 0,9%).

В экономике республики были заняты 7,8 млн. человек. Относительно ноября 2007г. их численность увеличилась на 98,4 тыс. человек (на 1,3%). В структуре занятого населения основную долю составляют наемные работники – 65,3%, а самостоятельно занятые – 34,7%.

Численность безработных (лиц в возрасте 15 лет и старше, которые не имели доходного занятия, активно его искали и были готовы приступить к нему) в ноябре 2008г. составила 558,9 тыс. человек и по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года сократилась на 20,3 тыс. человек. Уровень безработицы сложился в 6,7% (в ноябре 2007г. – 7,0%).

Уровень безработицы

По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан в уполномоченные органы по вопросу трудоустройства за период с начала 2008г. обратилось 236,4 тыс. человек, в ноябре т.г. – 16,4 тыс., сельских жителей – соответственно, 99,5 тыс. и 6,4 тыс. человек.

Численность лиц, состоящих на учете в органах занятости в качестве безработных, на конец ноября 2008г. составила 56,7 тыс. человек, что на 3,8 тыс. человек (на 6,3%) меньше, чем в октябре месяце т.г., и на 5,8 тыс. (на 9,3%) – чем в ноябре 2007г. В числе зарегистрированных безработных преимущественно женщины – 38,8 тыс. человек (68,4%). Доля зарегистрированных безработных в численности экономически активного населения в ноябре т.г. составила 0,7% (в ноябре 2007г. – 0,8%).

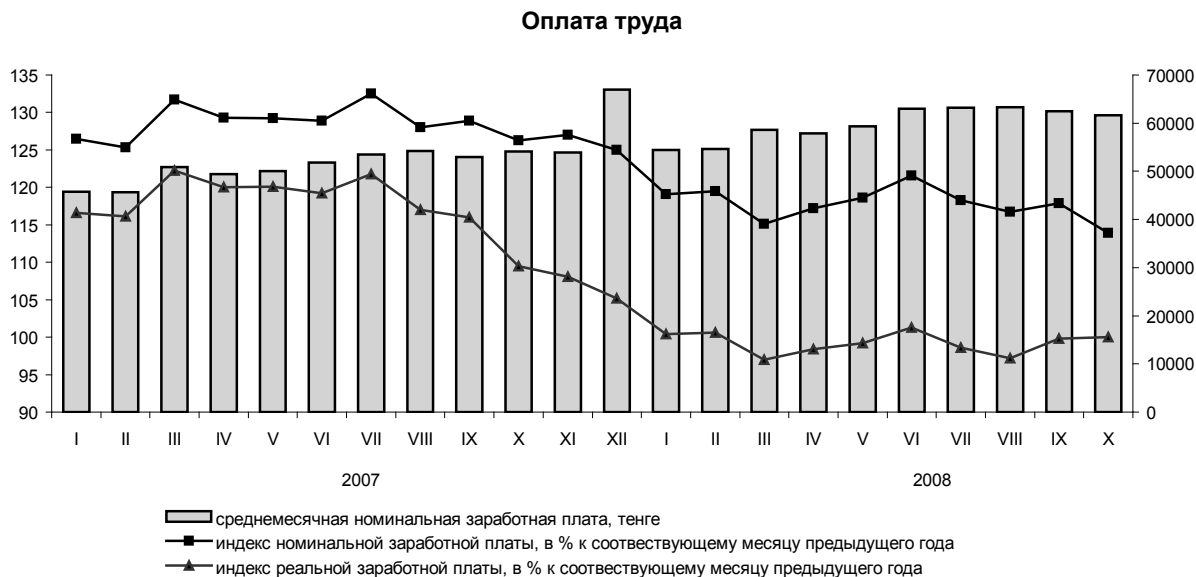
Трудоустроено за январь-ноябрь 2008г. 196,9 тыс. человек, это 83,3% от числа обратившихся. В ноябре месяце т.г. число трудоустроенных лиц составило 15,8 тыс. человек, что на 0,3 тыс. (на 2%), меньше, чем в соответствующем месяце прошлого года. За этот месяц 6,6 тыс. сельских жителей были устроены на работу, или 104,4% от числа обратившихся селян.

Направлены на профессиональную подготовку или переподготовку, на повышение квалификации в ноябре т.г. около 1 тыс. человек, приняли участие в общественных работах – 5,4 тыс. человек, в том числе сельчане – соответственно, 0,3 тыс. и 3,2 тыс. человек.

По состоянию на 1 декабря 2008г. по различным причинам полностью остановили производство 17 предприятий, частично – 81, полностью перешли на режим неполного рабочего времени – 16, частично работали в режиме неполного рабочего времени – 45 предприятий. Численность работников, находящихся в вынужденных отпусках в ноябре т.г. составила 5,6 тыс. человек (в октябре т.г. – 6,1 тыс. человек).

8.3 ОПЛАТА ТРУДА

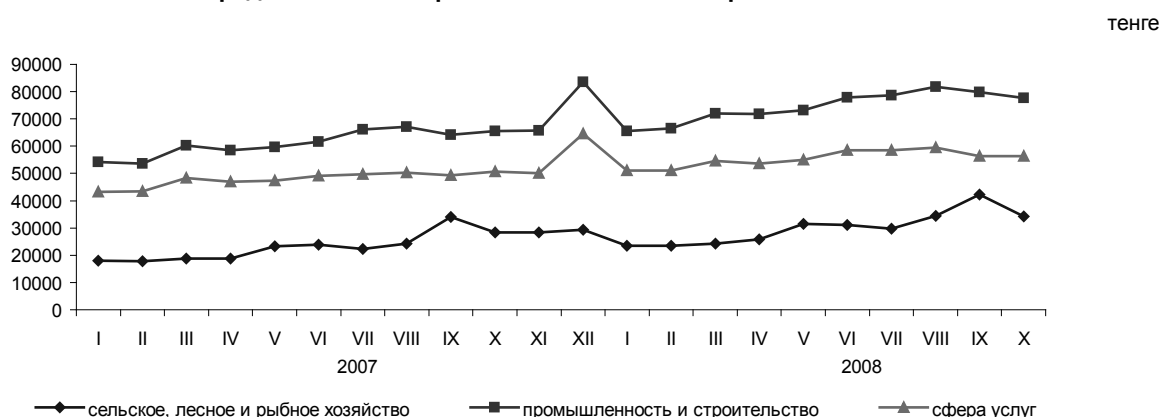
В октябре 2008г. среднемесячная номинальная заработная плата одного работника составила 61622 тенге и увеличилась по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 13,9%, в январе-октябре 2008г. – соответственно 59717 тенге и на 17,5%. В реальном выражении в октябре текущего года заработная плата осталась без изменения, за период январь-октябрь 2008г. снижение составило 1,0%.

Повышение оплаты труда работников, занятых наемным трудом, в октябре 2008г. по сравнению с аналогичным месяцем 2007г. отмечается по всем видам экономической деятельности. Высокий уровень оплаты труда сохраняется в финансовой и производственной сферах экономики. Заработная плата одного работника в финансовых структурах в октябре 2008г. составила 124,4 тыс. тенге, горнодобывающей промышленности – 110,4 тыс. тенге, операциях с недвижимым имуществом – 96,8 тыс. тенге, на транспорте и связи – 87,4 тыс. тенге, в строительстве – 85,0 тыс. тенге, что в 1,4–2 раза превышает среднереспубликанский уровень.

Средняя заработная плата работников здравоохранения и предоставления социальных услуг составила 35548 тенге, что ниже, чем в среднем по республике на 42,3%, образования – соответственно, 34436 тенге и на 44,1%. Самая низкая заработная плата сохраняется у работников сельского хозяйства – 34320 тенге, что меньше показателя в среднем по стране на 44,3%.

Среднемесячная заработная плата по секторам экономики

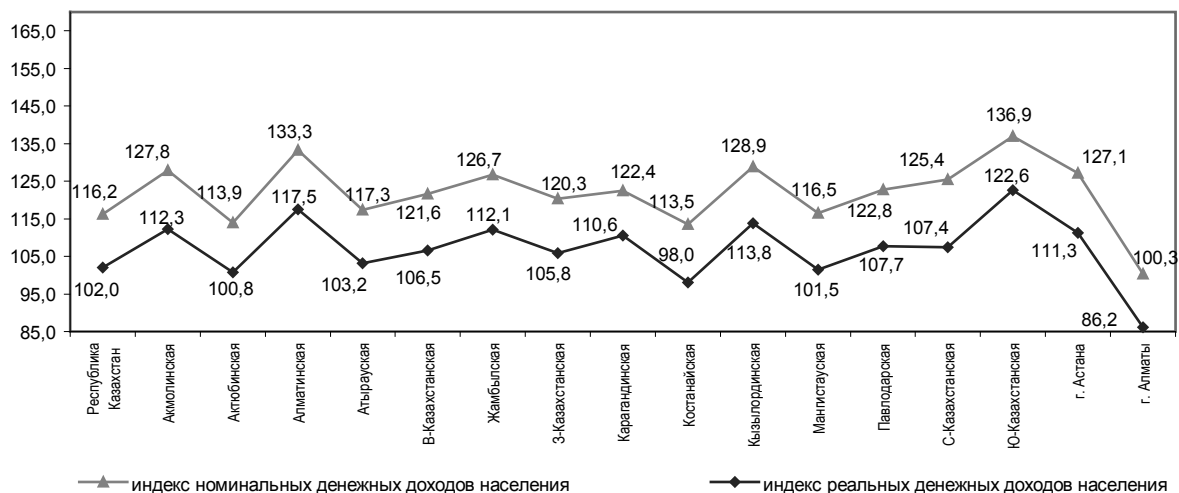
9. ДОХОДЫ НАСЕЛЕНИЯ

ДЕНЕЖНЫЕ ДОХОДЫ

В октябре 2008 года среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 31 340 тенге, что на 16,2% выше, чем в октябре 2007 года, реальные денежные доходы за указанный период возросли на 2,0%.

Номинальные и реальные денежные доходы населения за октябрь 2008г. (оценка)

в процентах к соответствующему месяцу прошлого года

10. ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ И СОЦИАЛЬНАЯ СФЕРА

10.1 ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ СИТУАЦИЯ

Численность населения страны на 1 ноября т.г. по текущим данным составила 15750,1 тыс. человек, в том числе городского - 8399,4 тыс. (53,3%), сельского - 7350,7 тыс. человек (46,7%). По сравнению с началом года она увеличилась на 178,6 тыс. человека, или на 1,1%. Рост численности населения за этот период произошел во всех регионах страны, за исключением Костанайской, Акмолинской и Северо-Казахстанской областей.

Естественный прирост населения республики в январе-октябре т.г. составил 173758 человек (134043 человека - здесь и далее в скобках приведены показатели за январь-октябрь 2007г.). Общий коэффициент естественного прироста на 1000 жителей на 1 ноября т.г. составил 12,6 человек (на 1 ноября 2007г. - 10,2 человек).

За январь-октябрь т.г. органами ЗАГС зарегистрировано 305357 (269227) новорожденных, что на 36130 больше, чем за январь-октябрь 2007г. Общий коэффициент рождаемости на 1000 жителей составил 22,5 (20,6) родившихся.

Число зарегистрированных умерших по стране за январь-октябрь т.г. составило 131599 (135184) человек. Общий коэффициент смертности составил 9,9 (10,4) умерших на 1000 жителей.

Среди основных классов причин смерти населения наибольший удельный вес занимают болезни системы кровообращения, на долю которых приходится 50,3% (51,7%), несчастные случаи, отравления и травмы составляют 13,3% (14,4%), новообразования - 11,7% (11,4%). В общем числе умерших от болезней системы кровообращения смертность от ишемической болезни сердца занимает 45,6% (44,8%), сосудистого поражения мозга - 24,5% (24,1%). По сравнению с январем-октябрем 2007г. уменьшилось число погибших от убийств на 9,9%, самоубийств - на 3,6%, дорожно-транспортных происшествий - на 23,6%.

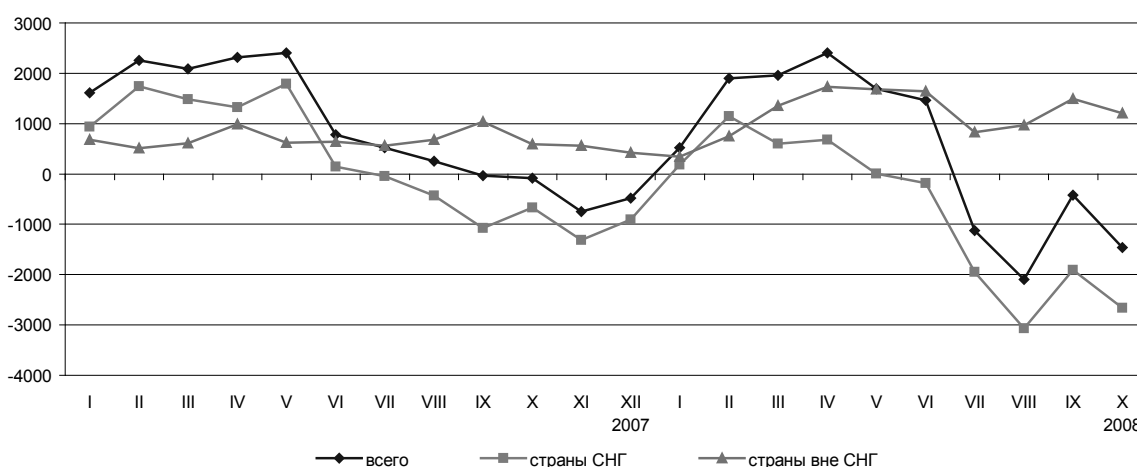
В январе-октябре т.г. в стране зарегистрировано 6156 (3847) умерших детей в возрасте до 1 года. Коэффициент младенческой смертности составил 19,8 (14,4) умерших на 1000 родившихся. Распространенными причинами смерти среди младенцев являются заболевания от состояний, возникающих в перинатальном периоде, от которых в январе-сентябре т.г. умерло 3772 (1850) ребенка, или 61,3% (48,1%), от врожденных аномалий - 965 (748) младенцев, или 15,7% (19,4%) от общего числа умерших в возрасте до 1 года.

Число браков и разводов в январе-октябре т.г. по сравнению с январем-октябрем 2007г. уменьшилось и составило 113121 (121313) и 30150 (31072) соответственно. Общий коэффициент брачности составил 8,8 браков (9,4), общий коэффициент разводимости - 2,3 (2,4) развода на 1000 жителей.

Миграционный прирост за январь-октябрь т.г. в стране составил 4842 (12104) человека. За этот период в республику прибыло 40668 (47596) человек, а выбыло за ее пределы - 35826 (35492) человек.

Изменение сальдо миграции населения

человек

В январе-октябре т.г. по сравнению с январем-октябрем 2007г. число прибывших в Казахстан уменьшилось на 6928 человек, или на 14,6%, а число выбывших из Казахстана увеличилось на 334 человека, или на 0,9%. Основной миграционный обмен страны происходит с государствами Содружества. В общем числе прибывших в республику 65,7% (80,5%) ранее являлись жителями стран СНГ. Выезжают из республики также, главным образом, в страны СНГ - 94,6% (93,2%) от общего числа выбывших.

Основная часть мигрантов, прибывших в Казахстан, расселяется в Восточно-Казахстанской, Мангистауской, Южно-Казахстанской и Алматинской областях, а выезжает за ее пределы, в основном, из Северо-Казахстанской, Восточно-Казахстанской, Карагандинской, Костанайской и Акмолинской областей.

В структуре миграционных потоков прибывших в республику по этнической принадлежности значительную часть представляют казахи - 76,8% (79,3%), русские составляют 13,0% (11,8%), украинцы - 1,3% (1,1%), немцы - 1,0% (1,1%). Из общего числа выехавших мигрантов за пределы республики на долю русских приходится 70,1% (69,2%), украинцев - 8,0% (7,9%), немцев - 7,0% (7,3%), казахов - 5,1% (5,4%).

Численность мигрантов, переезжающих в пределах страны, составило 286525 человек, что на 25643 человека, или на 9,8% больше, чем в январе-октябре 2007г. В межрегиональной миграции участвовало 130641 (116012) человек, или 45,6% (44,5%) от общего числа мигрантов в республиканской миграции.

При межрегиональном перемещении положительное сальдо миграции населения наблюдается в 5-ти (6-ти) регионах страны, из них в городах Астана и Алматы самое большое по величине: 21537 (16418) и 13698 (14702) человек соответственно. Больше всего прибывших в январе-октябре т.г. было зарегистрировано в г.Алматы (32,5 тыс.), г.Астана (около 28,1 тыс.) и Алматинской области (17,0 тыс. человек).

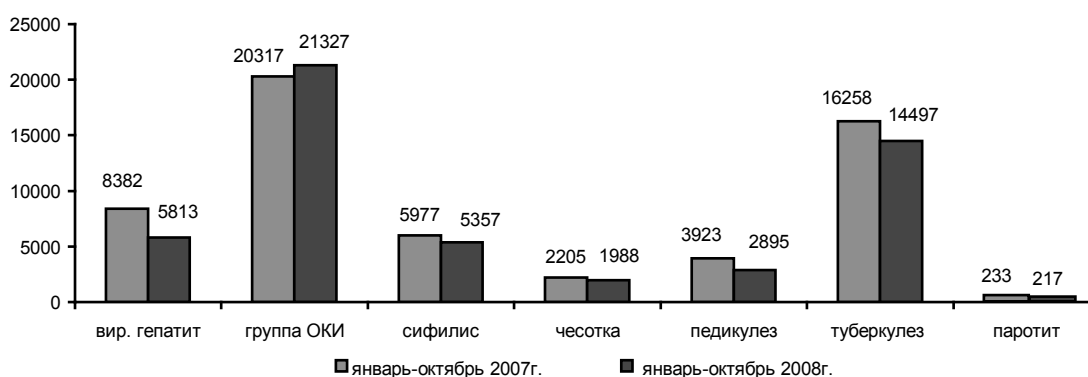
10.2 ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ

По данным Республиканской СЭС в январе-октябре 2008г. по сравнению с январем-октябрем 2007г. отмечается рост числа заболевших бактериальной дизентерией (на 12,3%), впервые диагностированным бруцеллезом (12,7%), ротавирусным энтеритом (21,8%), краснухой (30,7%). Число заболевших СПИДом составило 151 случая (за соответствующий период прошлого года – 150), выявлено 1978 носителей ВИЧ-инфекции (1678).

Наибольшее распространение среди зарегистрированных инфекционных заболеваний в рассматриваемом периоде текущего года получили острые инфекции верхних дыхательных путей (7914,1 случая на 100 тыс. населения), острые кишечные инфекции (163,5), туберкулез органов дыхания (111,1), вирусные гепатиты (44,6), сифилис (41,1), педикулез (22,2) и чесотка (15,2).

Число зарегистрированных случаев наиболее распространенных заболеваний

единиц

Среди детей в возрасте до 14 лет в январе-октябре 2008г. увеличилось число заболевших эхинококкозом (на 18,8%), ротавирусным энтеритом (20,6%), краснухой (24,4%), бактериальной дизентерией (24,7%). Выявлено 60 носителя ВИЧ-инфекции (в январе-октябре 2007г. – 81).

В октябре 2008г. по сравнению с октябрём 2007г. возросло число заболевших сифилисом (на 7,8%), впервые выявленным хроническим вирусным гепатитом (111%), эхинококкозом и шигиллезом бактериально подтвержденным (в 1,3 раза). Число выявленных носителей ВИЧ-инфекции составило 196 случаев (в октябре 2007г. – 198).

В сельской местности за этот месяц увеличилось число случаев заболевания туберкулезом органов дыхания (на 2,7%), бактериальной дизентерией (9%), ротавирусным энтеритом (15%). Число выявленных носителей ВИЧ-инфекции составило 69 случаев (в октябре 2007г. – 31).

10.3 ПРЕСТУПНОСТЬ

По данным Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры Республики Казахстан в январе-октябре 2008г. число зарегистрированных преступлений на территории республики по сравнению с январем-октябрем 2007г. увеличилось на 1,0% и составило 107,1 тыс., из которых 27,3% совершено в отношении женщин (за 10 месяцев 2007г. – 27,2%, здесь и далее приведены данные за соответствующий период прошлого года), в отношении несовершеннолетних – 4,4% (4,8%). Число зарегистрированных преступлений на 10 тыс. населения в целом по республике составило 82 случая (82).

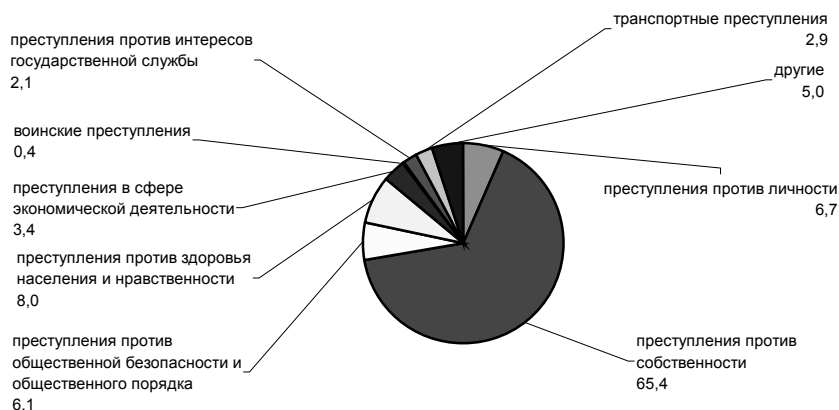
В структуре преступности наибольший удельный вес (65,4%) приходится на преступления против собственности (62,8%). Значительную часть (41,6%) занимают кражи чужого имущества, количество которых по сравнению с соответствующим периодом 2007г. увеличилось на 5,2%.

Отмечается незначительное уменьшение преступлений против здоровья населения и нравственности (на 4,6%), их доля составила 8,0%. В данной группе наибольший удельный вес (7,7%) занимают преступления, связанные с наркотиками, их количество уменьшилось на 4,7%. Число преступлений, связанных с незаконным изготовлением, приобретением, хранением, перевозкой, пересылкой наркотических средств или психотропных веществ с целью сбыта, склонением к их потреблению, организацией или содержанием притонов для потребления наркотических средств или психотропных веществ, уменьшилось на 4,4% и составляет 4217 случаев. Раскрываемость этой группы преступлений составила 90,5% (88,7%).

Доля преступлений против общественной безопасности и общественного порядка составила 6,1% (7,6%), преступлений против личности – 6,7% (7,3%). Среди преступлений против личности на 1,2% увеличилось число умышленных убийств и покушений на убийство, в то время как количество умышленных причинений тяжкого вреда здоровью и умышленных причинений средней тяжести вреда здоровью уменьшилось на 12,5% и 5,8% соответственно.

Структура преступности в январе-октябре 2008г.

в процентах

Число транспортных преступлений уменьшилось на 8,5% и составило 3157 случаев.

Количество преступлений против интересов государственной службы возросло на 18,2%, воинских преступлений – 6,8%. Из числа зарегистрированных преступлений, совершенных военнослужащими, 33,7% составляет злоупотребление властью, превышение или бездействие власти (32,4%), 25,9% - нарушение уставных правил взаимоотношений (22,1%), 22,1% - самовольное оставление части или места службы (27,6%).

По расследованным в отчетном периоде преступлениям установленная сумма материального ущерба в целом по республике составила 147589,8 млн. тенге (62905,2 млн. тенге), из них 33% приходится на преступления в сфере экономической деятельности (38,4%), 11,2% - на преступления против собственности (43,7%).

Правоохранительными органами республики выявлено 64053 лиц, совершивших преступления (на 1,8% меньше, чем в январе-октябре 2007г.), привлечено к уголовной ответственности 48128 лиц, что на 5,7% больше, чем в соответствующем периоде 2007 года. Из числа выявленных лиц, совершивших преступления 11,6% составляли женщины, что на уровне соответствующего периода прошлого года, 9,6% - несовершеннолетние (10,3%), на долю лиц, выполняющих государственные функции, приходится 2,9% (3,4%). Удельный вес лиц, ранее совершавших преступления, составил 7% (7,6%).

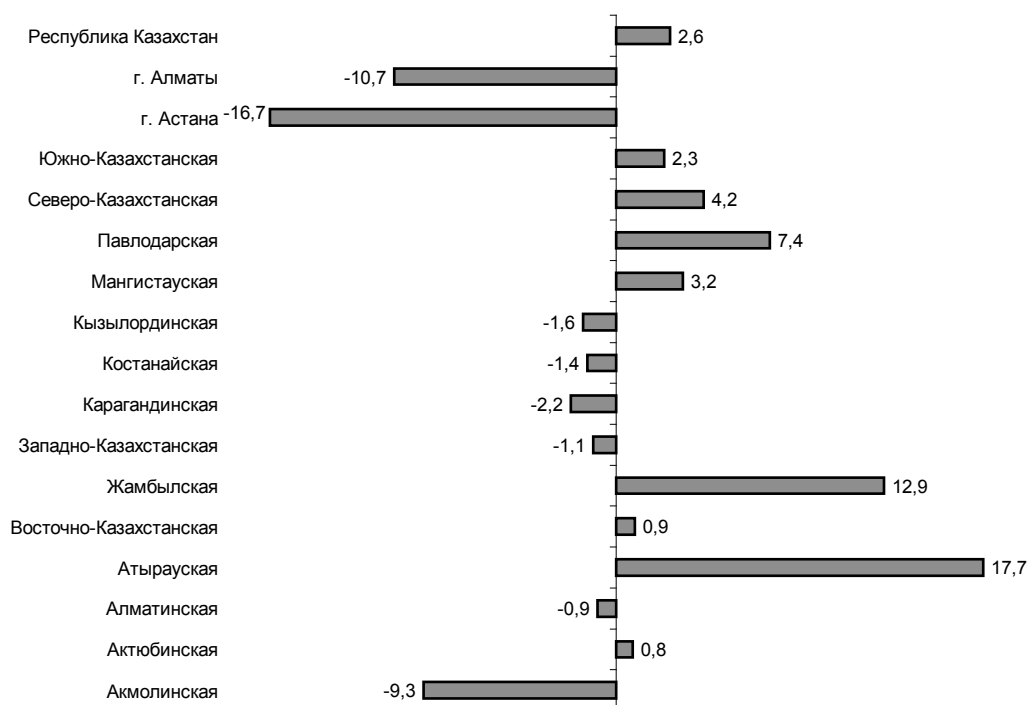
В среднем по Казахстану каждый одиннадцатый преступник совершил преступление в состоянии алкогольного опьянения, каждый третий - в составе группы. Большую часть всех выявленных лиц, совершивших преступления, составляли безработные – 73,9% (за 10 месяцев 2007г. – 72,7%).

11. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ РЕГИОНОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ

Промышленность. За январь-ноябрь 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. рост объемов промышленного производства отмечался в 8 регионах республики. Наибольший прирост достигнут в Атырауской (на 17,7%), Жамбылской (на 12,9%) и Павлодарской (на 7,4%) областях. При этом 5 регионов превысили республиканский уровень промышленного производства. Наибольшее снижение производства промышленной продукции наблюдалось в Акмолинской (на 9,3%), Карагандинской (на 2,2%) и Кызылординской (на 1,6%) областях, также в г.Астана и Алматы соответственно на 16,7% и на 10,7%.

Прирост (снижение) объема промышленной продукции в январе-ноябре 2008г.

в процентах к январю-ноябрю 2007г.

Добыча сырой нефти возросла в Атырауской (на 20,6%) и Западно-Казахстанской (на 12,9%) областях. В Актюбинской и Кызылординской областях она снизилась соответственно на 2,1% и на 3,9%.

Увеличилась добыча газового конденсата в Мангистауской области в 1,7 раза, а в Западно-Казахстанской области ее добыча снизилась на 1,9%.

В Костанайской области производство окатышей железорудных снизилось на 12,9%.

Возросла добыча руды медной в Павлодарской (в 1,9 раза), Восточно-Казахстанской (на 63,1%) и Актюбинской (на 16,9%) области.

Выплавка стали возросла в Павлодарской (на 27,9%), Костанайской (на 28,1%) областях, а в Восточно-Казахстанской и Карагандинской областях ее производство снизилось соответственно на 4,9% и на 13,4%.

Увеличилось производство цинка необработанного в Карагандинской на 5,1% и Восточно-Казахстанской на 1,8% областях.

Выплавка меди рафинированной снизилась в г.Алматы на 13,0%, а в Карагандинской области ее выплавка увеличилась на 2,0%.

В Восточно-Казахстанской области выпуск автомобилей легковых пассажирских снизился на 41,6%.

Наибольший прирост объемов производства электроэнергии отмечен в Жамбылской (на 51,8%), Северо-Казахстанской (на 19,5%), Алматинской (на 13,6%) и Мангистауской (на 11,7%) областях, также в г.Астана на 8,3%, наибольшее снижение произошло в Акмолинской области (на 22,0%).

Наибольший прирост объемов производства масла сливочного наблюдался в Северо-Казахстанской (на 6,0%), Костанайской (на 1,7%) и Павлодарской (на 15,9%) областях. В то же время наибольшее снижение объема производства масла сливочного наблюдается в Восточно-Казахстанской (на 33,9%) области и г.Алматы (на 24,4%).

Увеличение производства масла подсолнечного рафинированного наблюдалось в Восточно-Казахстанской (на 20,6%) и Актыбинской (на 4,5%) областях. Снижение производства масла подсолнечного рафинированного отмечалось в Южно-Казахстанской (на 55,4%) области и г.Алматы (на 39,4%).

Производство соков фруктовых и овощных возросло в Костанайской (на 16,1%) и Южно-Казахстанской (на 1,8%) областях. Снижение его производства наблюдалось в Алматинской (на 77,1%) области и г.Алматы (на 24,3%).

Сельское хозяйство. По состоянию на 1 декабря 2008г., по сравнению с аналогичной датой прошлого года, в целом во всех категориях хозяйств областей, отмечен рост поголовья крупного рогатого скота (на 2,8%), овец и коз (на 5,0%), лошадей (на 6,0%) и верблюдов (на 3,4%).

В январе-ноябре 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. возросли объемы производства мяса во всех областях республики, за исключением г.Астаны и Алматы. Наибольший прирост объемов производства мяса достигнут в Алматинской (на 7,9%), Северо-Казахстанской (на 6,6%) и Актыбинской (на 6,2%) областях. Снижение его производства наблюдалось в г.Астана и Алматы соответственно на 36,1% и 31,5%.

По сравнению с январем-ноябрем 2007г. увеличилось производство молока во всех областях республики, за исключением Павлодарской области, г.Астана и Алматы. Наибольший прирост объема производства молока отмечен в Карагандинской (на 7,0%), Актыбинской (на 6,5%) и Южно-Казахстанской (на 6,2%) областях. Снижение его производства наблюдалось в Павлодарской области на 0,9%, в г.Астана и Алматы соответственно на 7,0% и на 23,8%.

Увеличение производства яиц в январе-ноябре 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. отмечено в 12 регионах Казахстана. Наиболее высокий темп прироста достигнут в Алматинской (на 42,2%), Карагандинской (на 25,0%) и Актыбинской (на 10,3%) областях. Наибольшее снижение отмечается в Кызылординской (на 52,9%) области.

Инвестиции. В январе-ноябре 2008г. инвестиции в основной капитал (с учетом дооценки) составили 3299,2 млрд. тенге, что на 6,1% больше, чем в соответствующем периоде 2007 года.

Рост инвестиций отмечен во всех регионах республики, за исключением Павлодарской и Южно-Казахстанской областей, г.Астана и Алматы. Наибольший прирост зафиксирован в Жамбылской (в 1,9 раза), Кызылординской (в 1,7 раза), Акмолинской (на 28,9%) и Карагандинской (на 23,7%) областях. Высокие темпы прироста отмечены в Мангистауской, Западно-Казахстанской и Актыбинской областях. Снижение объемов инвестиций отмечалось в Южно-Казахстанской (на 8,6%) и Павлодарской (на 0,1%) областях, а также в г.Астана и Алматы соответственно на 10,5% и на 9,9%.

Ввод в эксплуатацию жилых домов. В январе-ноябре 2008г. объемы ввода в эксплуатацию жилых домов превысили уровень аналогичного периода предыдущего года в 14 регионах республики.

Наиболее активное жилищное строительство ведется в Северо-Казахстанской (в 2 раза), Актыбинской (на 31,6%) и Алматинской (на 17,1%) областях и г. Астана (на 7,1%).

Снижение объемов ввода в эксплуатацию жилых домов наблюдается в Южно-Казахстанской (на 43,2%), Павлодарской (на 16,9%) областях.

Розничный товарооборот. За январь-ноябрь 2008г. объем розничного товарооборота составил 2255,3 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в сопоставимых ценах) на 3,3%.

В региональном разрезе рост объема розничного товарооборота в январе-ноябре 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. (в сопоставимых ценах) наблюдался в 11 регионах республики. Так, увеличение наблюдалось в г.Астане (на 14,6%), в Кызылординской (на 21,5%) и Жамбылской (на 14,2%) областях. Снижение объемов розничного товарооборота отмечалось в Северо-Казахстанской (на 1,0%), Мангистауской (на 10,1%), Актыбинской (на 6,1%) и Западно-Казахстанской (на 1,9%) областях, а также в г.Алматы (на 1,8%).

Индекс потребительских цен. Индекс потребительских цен в ноябре 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. составил 109,2%. Цены на продовольственные товары выросли – на 10,3%, непродовольственные товары – на 5,8% и платные услуги – на 11,2%.

Наибольший прирост цен на потребительские товары и услуги в ноябре 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. зафиксирован в Восточно-Казахстанской (на 10,0%), Южно-Казахстанской (на 9,5%), Павлодарской (на 9,4%), Атырауской (на 9,2%) и Костанайской (на 9,1%) областях, также в г.Астана и Алматы (на 10,4% в каждом).

В ноябре 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. наблюдалось повышение цен на продовольственные товары во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен отмечено в Восточно-Казахстанской (на 11,7%), Павлодарской (на 11,0%), Северо-Казахстанской (на 10,7%) и Атырауской (на 10,5%) областях, также в г.Астана и Алматы – соответственно на 12,8% и на 10,5%.

По непродовольственным товарам в ноябре 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. отмечается рост цен во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен на непродовольственные товары наблюдается в Восточно-Казахстанской (на 6,7%), Северо-Казахстанской (на 6,3%) и Кызылординской (на 6,0%) областях, также в г.Астана и Алматы (соответственно на 6,0% и на 7,0%).

В ноябре 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. во всех регионах республики наблюдается повышение цен и тарифов на платные услуги населению. Наибольший прирост отмечен в Костанайской (на 14,9%),

Павлодарской (на 12,3%), Южно-Казахстанской (на 12,0%), Западно-Казахстанской (на 11,9%) и Алматинской (на 11,5%) областях, а также в г.Астана и Алматы – соответственно на 11,5% и на 13,8%.

Денежные доходы населения. В октябре 2008г. среднедушевые денежные доходы населения в Казахстане (по оценке) составили 31340 тенге. Наиболее высокодоходными регионами республики являлись Атырауская и Мангистауская области, в которых среднереспубликанский уровень превышен соответственно в 2,0 раза и в 1,7 раза. В г.Астана, Алматы уровень среднедушевых денежных доходов населения превысил среднереспубликанский уровень (соответственно в 2,1 и 1,8 раза). Самые низкие денежные доходы на душу населения наблюдались в Южно-Казахстанской, Жамбылской и Алматинской областях.

Рынок труда. По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан, на конец октября 2008г. численность граждан, зарегистрированных в качестве безработных, составила 56,7 тыс. человек. Доля зарегистрированных безработных составила 0,7% к численности экономически активного населения. В региональном разрезе этот показатель превышен в 6 областях. Наиболее высокая доля безработных приходится на Восточно-Казахстанскую (на 1,1%) и Западно-Казахстанскую (на 1,0%) области. В г.Астана и Алматы этот показатель составил соответственно 0,6% и 0,4%.

12. КОНЪЮНКТУРНЫЕ ОБСЛЕДОВАНИЯ

12.1 ОБСЛЕДОВАНИЕ ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

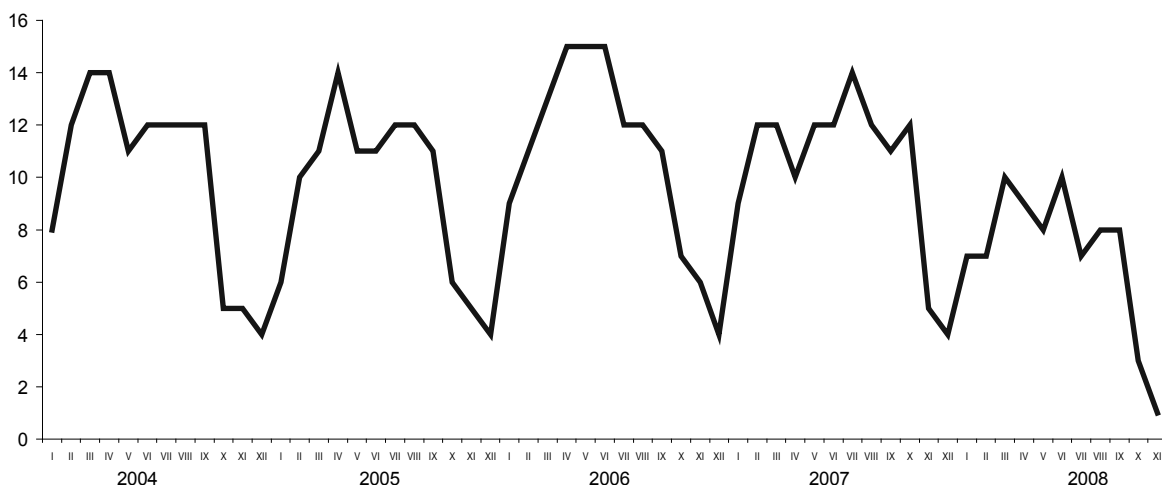
В ноябре 2008г. было обследовано 831 крупных и средних промышленных предприятий, в том числе горнодобывающей промышленности – 101 (12% от общего числа опрошенных), обрабатывающей промышленности – 564 (68%) и по производству и распределению электроэнергии, газа и воды - 166 (20%).

В ноябре 2008г. индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность опрошенных предприятий, по сравнению с предыдущим месяцем снизился на 2 процентных пункта и составил (+1)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (декабрь 2008 – февраль 2009г.), по оценке большинства руководителей, ожидается незначительное увеличение деловой активности их предприятий, индекс предпринимательской уверенности увеличится по сравнению с ноябрем т.г. на 2 процентных пункта и составит (+3)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности на предприятиях промышленности
(фактор сезонности исключен)

балансы, процентов

На предприятиях горнодобывающей и обрабатывающей промышленности индекс предпринимательской уверенности уменьшился по сравнению с предыдущим месяцем на 5 процентных пунктов и составил соответственно (-2)% и (-5)%.

На обследованных предприятиях по производству и распределению электроэнергии, газа и воды наблюдалось снижение деловой активности, так индекс предпринимательской уверенности уменьшился по сравнению с октябрём т.г. на 2 процентных пункта и составил (+26)%.

12.2 ОБСЛЕДОВАНИЕ ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ ТОРГОВЛИ

В конце ноября 2008г. были получены анкеты от 1375 торговых предприятий, в том числе 506 предприятий розничной торговли (37% от общего числа опрошенных), 842 - оптовой торговли (61%) и 27 - торгового посредничества (2%).

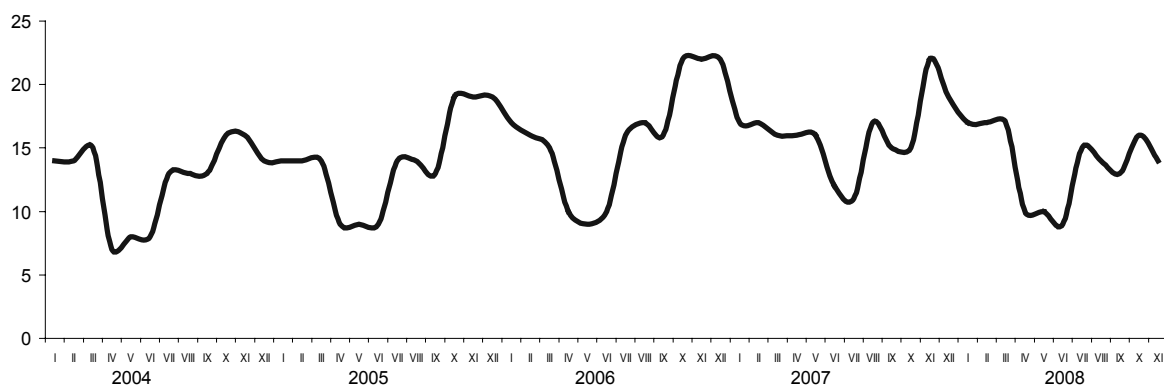
В ноябре 2008г. доля опрошенных предприятий торговли, экономическое положение которых охарактеризовано их руководителями как «хорошее» и «удовлетворительное», по сравнению с предыдущим месяцем уменьшилась на 1 процентный пункт и составила 91%.

Индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность предприятий торговли, в ноябре т.г. по сравнению с октябрём т.г. уменьшился на 2 процентный пункта и составил (+14)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (декабрь 2008г. – февраль 2009г.) по оценкам большинства руководителей, существенных изменений в отношении деловой активности обследованных торговых предприятий не ожидается. Индекс предпринимательской уверенности по сравнению с ноябрем т.г. увеличится на 1 процентный пункт и составит (+15)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности предприятий торговли (фактор сезонности исключен)

балансы, процентов

В ноябре 2008г. индекс предпринимательской уверенности на предприятиях оптовой и розничной торговли уменьшился по сравнению с предыдущим месяцем соответственно на 1 процентный пункт и составил (+9)% в каждой отрасли.

В сфере торгового посредничества данный индекс был равен 0%, что на 3 процентных пункта выше показателя, полученного в октябре т.г.

12.3 ОБСЛЕДОВАНИЕ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ

В ноябре 2008г. сотрудниками региональных статистических управлений было проведено очередное обследование 1600 респондентов - потребителей различных групп (городского и сельского населения, сотрудников фирм и банков, государственных учреждений и организаций, домохозяек и пенсионеров и др.). Основная цель обследования - выявление субъективного мнения потребителей об изменениях в экономике страны и в личном домашнем хозяйстве. Кроме того, опрос позволяет проследить тенденцию потребительского спроса домашних хозяйств на товары длительного пользования.

«Индекс ощущений потребителей» в ноябре 2008г. по сравнению с предыдущим месяцем уменьшился на 5 процентных пунктов и составил (+5)%.

«Индекс экономического климата» уменьшился на 3 процентных пункта и составил (+1)%.

«Индекс желания покупать» по сравнению с предыдущим месяцем снизился на 4 процентных пункта и составил (+6)%.

В ноябре т.г. лишь 24% респондентов отметили улучшение экономического положения в стране за последние 12 месяцев, в то же время 23% потребителей сообщили об ухудшении положения.

Четверть респондентов (25%) ожидают в следующие 12 месяцев дальнейшего улучшения общего экономического положения в стране, а 24% считают, что оно может ухудшиться.

Более 27% респондентов в ноябре т.г. сообщили об улучшении состояния финансов в собственном домашнем хозяйстве и, соответственно, увеличении спроса на товары длительного пользования по сравнению с предыдущим месяцем. Вместе с тем, 22% от числа опрошенных отметили ухудшение финансово-экономического состояния своего домашнего хозяйства.

По мнению 12% респондентов, в течение предстоящих 12 месяцев ситуация в отношении уровня безработицы в стране улучшится, в то же время 4% опрошенных придерживаются противоположного мнения.

Вероятность увеличения суммы денежных накоплений в домашнем хозяйстве в течение предстоящих 12 месяцев отметили 12% опрошенных потребителей, а 20% - их уменьшения.

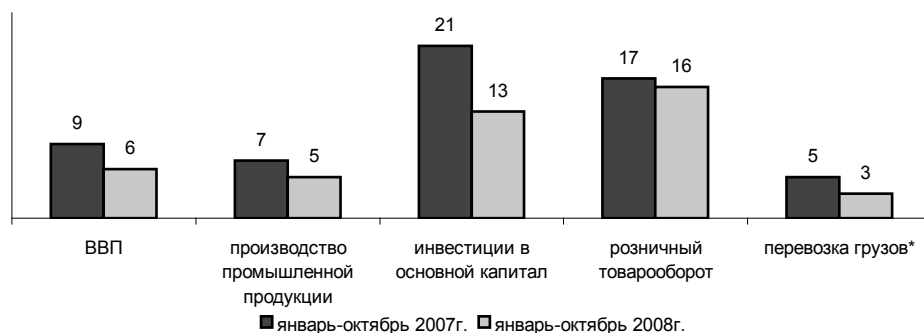
13. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ СТРАН СНГ

(по данным Статкомитета СНГ)

В январе-октябре 2008г., по оценкам, валовой внутренней продукт по сравнению с соответствующим периодом прошлого года, в среднем по странам Содружества увеличился на 6% (в январе-октябре 2007г. – на 9%).

Основные макроэкономические показатели в среднем по странам Содружества

прирост; в процентах к соответствующему периоду предыдущего года

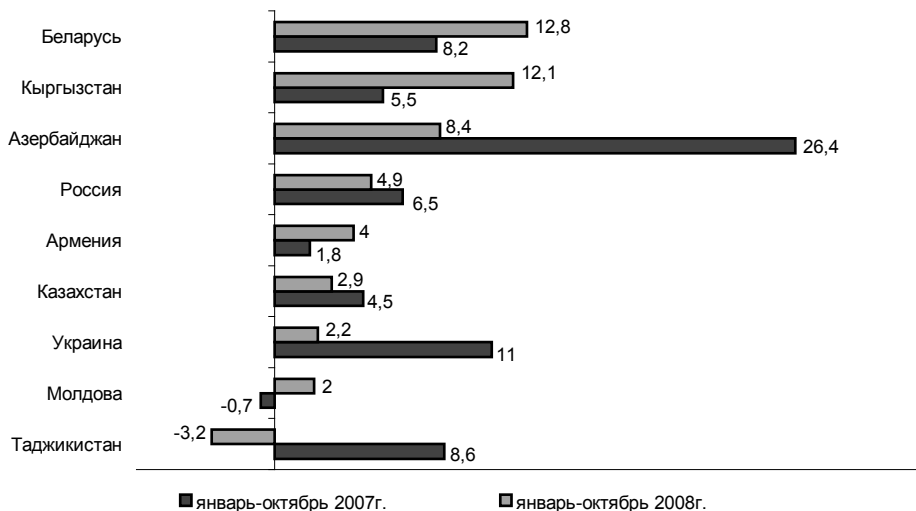

* Без трубопроводов.

Прирост **промышленного производства** в январе-октябре 2008г. по отношению к аналогичному периоду предыдущего года, в среднем по странам Содружества составил 5% (в январе-октябре 2007г. – 7%). Наиболее высокими темпами развивалась промышленность Беларуси и Кыргызстана. Снижение производства промышленного производства наблюдалось в Таджикистане.

Промышленное производство в странах Содружества

в постоянных ценах; прирост, в процентах к соответствующему периоду предыдущего года

Индекс цен производителей промышленной продукции в январе-октябре 2008г. по отношению к январю-октябрю 2007г., в среднем по странам Содружества составил 129% (в январе-октябре 2007г. – 111%). В октябре 2008г. по сравнению с сентябрем цены производителей промышленной продукции в среднем по Содружеству снизились на 6% (в октябре 2007г. – на 0,6%).

Сельское хозяйство. Растениеводство. По состоянию на 1 ноября т.г. в странах Содружества практически завершена уборка зерновых и зернобобовых культур.

Больше, чем в прошлом году, зерновых и зернобобовых культур (без кукурузы, в первоначально-оприходованном весе) собрано в Азербайджане, Беларуси, Кыргызстане, Молдове, России и Украине; меньше – в Казахстане и Таджикистане. В Азербайджане урожай зерна составил 2,3 миллиона тонн (на 27% больше, чем на соответствующую дату прошлого года), Беларуси - 8,8 (на 28%), Кыргызстане - 1,1 (на

2%), Молдове – 1,2 (на 38%), России – 83 (на 29%) и Украине – 43,6 миллиона тонн (в 1,9 раза больше); в Казахстане – 17 миллионов тонн (на 23% меньше), Таджикистане – 414 тысяч тонн (на 2% меньше).

Возросла урожайность зерновых культур в Азербайджане – на 3% (27,1 центнера с одного гектара убранный площади), Беларуси – на 26% (38,7 центнера), Молдове – в 2,4 раза (32,6 центнера), России – на 19% (25,6 центнера), Таджикистане – на 1% (17,5 центнера) и Украине – в 1,7 раза (33,9 центнера); снизилась – в Казахстане – на 25% (11 центнеров), Кыргызстане – на 4% (20 центнеров с одного гектара убранный площади).

Животноводство. Производство скота и птицы на убой (в живом весе) в январе-октябре 2008г. по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года в среднем по странам Содружества увеличилось на 5% (в январе-октябре 2007г. – на 8%), молока – на 1% (0,2%), яиц – на 2% (4%).

Инвестиции и строительство. Объем инвестиций в основной капитал (в постоянных ценах) в январе-октябре 2008г. в странах Содружества увеличился по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года в среднем на 13% (в январе-октябре 2007г. – на 21%).

В январе-октябре 2008г. в странах Содружества общая площадь жилых домов, введенная в эксплуатацию в среднем на 5% больше, чем в аналогичном периоде прошлого года (в январе-октябре 2007г. – на 28%).

Транспорт. В январе-октябре 2008г. объем перевозок грузов предприятиями транспорта (без трубопроводов) по сравнению с январем-октябрем предыдущего года, в среднем по странам Содружества увеличился на 3% (в январе-октябре 2007г. – на 5%), грузооборот – на 5% (на 7%).

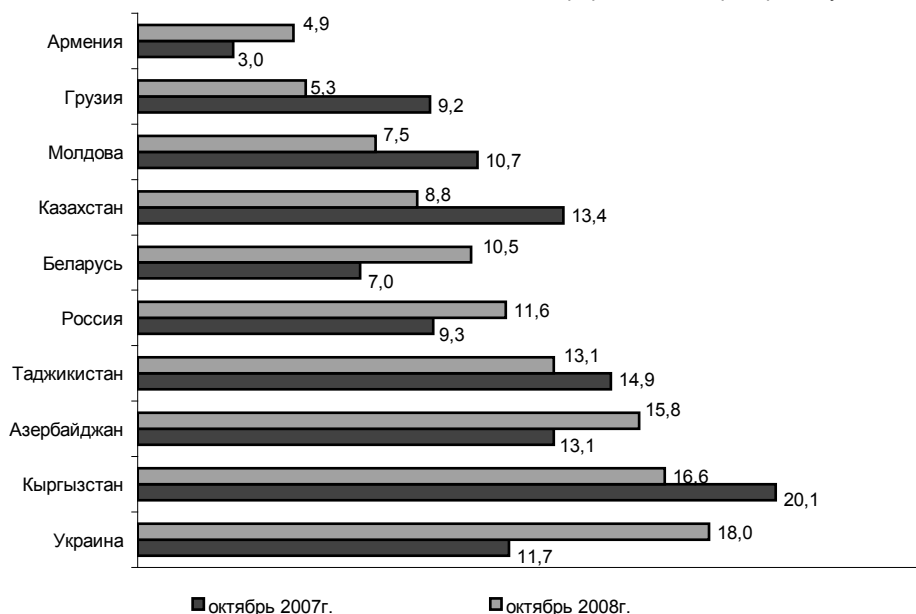
Пассажиروоборот предприятий транспорта (кроме городского электрического и легкового таксомоторного) по сравнению с соответствующим периодом 2007г. в среднем по странам Содружества увеличился на 2% (в январе-октябре 2007г. – снизился на 1%), пассажиров перевезено на 5% больше (на 3%).

Потребительский рынок. В январе-октябре 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. реальный объем розничного товарооборота в странах Содружества возрос в среднем на 16%.

Цены на потребительском рынке. В январе-октябре 2008г. на потребительском рынке в ряде стран Содружества отмечалось замедление инфляционных процессов.

Уровень потребительских цен в странах Содружества

прирост; к декабрю предыдущего года, в процентах

В октябре 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. самый высокий темп прироста потребительских цен отмечен в Украине (на 18,0%), Кыргызстане (на 16,6%), Азербайджане (на 15,8%), Таджикистане (на 13,1%) и России (на 11,6%). В Казахстане прирост потребительских цен составил 8,8%.

Наибольший прирост цен на продовольственные товары в октябре 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. отмечен в Азербайджане (на 20,7%), Кыргызстане (на 16,4%), Таджикистане (на 15,0%) и России (на 13,9%). В Казахстане прирост цен на продовольственные товары составил 9,5%.

В октябре 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. наибольший прирост цен на непродовольственные товары отмечен в Кыргызстане (на 12,3%) и Азербайджане (на 9,6%). В Казахстане прирост цен на непродовольственные товары составил 6,5%.

Наибольший прирост цен на платные услуги в октябре 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. отмечен в Кыргызстане (на 30,7%), Таджикистане (на 21,2%), Молдове (на 14,8%), России (на 14,1%) и Беларуси (на 13,7%). В Казахстане прирост цен на платные услуги составил 10,1%.

Финансы. К концу октября по сравнению с концом сентября текущего года курс доллара США к азербайджанскому манату вырос на 0,3%, армянскому драму – на 1,0%, грузинскому лари – на 1,1%, белорусскому рублю – на 0,4%, киргизскому сомону – на 4,2%, молдавскому лею – на 0,2%, российскому рублю – на 5,1%, узбекскому суму – на 1,2% украинской гривне – на 18,5%; казахскому тенге и туркменскому манату – не изменился. В Таджикистане снижение курса доллара США за месяц составило 0,2%.

К концу октября 2008г. во всех странах Содружества (кроме Украины) отмечалось укрепление национальных валют по отношению к единой европейской валюте. По сравнению с концом сентября текущего года курс евро снизился: в Азербайджане и Узбекистане – на 12,1%, Армении – на 10,4%, Беларуси – на 7,8%, Грузии – на 7,1%, Казахстане – на 8,5%, Кыргызстане – на 10,1%, Молдове и Таджикистане – на 11,3%, России – на 3,6%.

Внешняя торговля. В январе-сентябре 2008г. общий объем внешнеторговых операций товарами в среднем по странам Содружества увеличился по отношению к аналогичному периоду 2007г. на 56%, в том числе экспорта – на 63%, импорта – на 47%.

В январе-сентябре 2008г. в среднем по странам Содружества стоимостной объем взаимной торговли товарами увеличился по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года на 45%, в том числе экспорта – на 49%, импорта – на 42%.

В январе-сентябре 2008г. положительное сальдо торгового баланса сохранилось в Азербайджане, Казахстане и России.

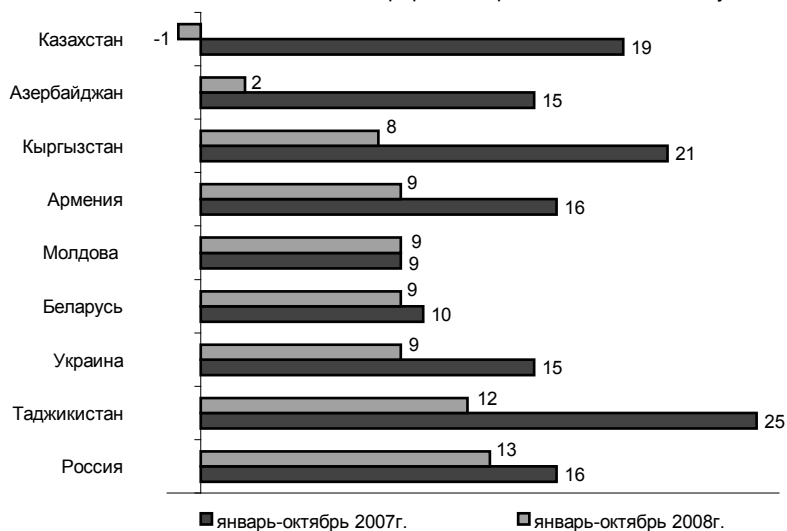
В январе-сентябре 2008г. стоимостной объем торговых операций стран Содружества с другими странами мира увеличился в среднем на 60% по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года, в том числе экспорта – на 66%, импорта – на 49%.

В январе-сентябре 2008г. положительное сальдо торгового баланса с другими странами мира возросло в Азербайджане, Беларуси, Казахстане и России.

Заработная плата. Начисленная номинальная среднемесячная заработная плата в среднем за январь-октябрь 2008г. составила в Азербайджане 260 манатов, Армении – 89,2 тысячи драмов, Беларуси – 867 тысячи белорусских рублей, Казахстане – 60 тысячи тенге, Кыргызстане – 5182 сомона, Молдове – 2475 лей, России – 16785 рубль, Таджикистане – 221 сомони, Украине – 1787 гривен.

Уровень реальной заработной платы в странах Содружества

прирост; в процентах к соответствующему периоду предыдущего года

Исходя из официальных курсов валют, установленных национальными (центральными) банками стран Содружества, средняя заработная плата в Азербайджане в октябре 2008 года, по оценке, соответствовала 355 долларам США, в октябре 2007г. – 244, Армении – соответственно 306 и 244, Беларуси – 452 и 343, Казахстане – 514 и 448, Кыргызстане – 150 и 117, Молдове – 253 и 191, России – 671 и 562, Таджикистане – 78 и 53, Украине – 333 и 292 доллару США.

Рынок труда. На конец октября 2008г. в странах Содружества состояло на учете 2,5 миллиона граждан, ищущих работу при содействии служб занятости.

В течение октября 2008г. были трудоустроены в Азербайджане – 68% граждан, обратившихся в службы занятости, Армении и Беларуси – 53%, Казахстане – 89%, Кыргызстане – 57%, Молдове – 60%, России – 72%, Таджикистане (в сентябре) – 41% и Украине – 63% обратившихся незанятых граждан.

Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы**Бөлімдер мазмұнына
жауапты адамдар**

Бөлім атауы	Жауапты адамның аты-жөні, лауазымы	Телефоны
Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар	Әбутәліпова Дана Тілеуқызы <i>Стратегиялық жоспарлау және деректерді тарату департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-58
Жалпы ішкі өнім Ақша-кредит жүйесі Мемлекеттік қаржы Төлем балансы Өңірлердің әлеуметтік-экономикалық жағдайы Конъюнктуралық зерттеулер ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы	Тайжанов Қажығали Әбдиярұлы <i>Ұлттық шоттар және зерттеулер департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-59
Баға	Кривко Нина Ивановна <i>Баға статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-57
Өнеркәсіп Ауыл шаруашылығы Шағын бизнес мониторингі Кәсіпорындар мен ұйымдар қаржысы Инвестициялар Құрылыс	Епбаева Айгүл Тоқтарханқызы <i>Өндіріс статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-56
Көлік және байланыс Сыртқы сауда Сауда және өзге де қызметтер Тауар рыногы	Якупова Зифа Рафиковна <i>Қызмет көрсету статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-93-18
Демографиялық ахуал Халықтың ауру-сырқаулығы Қылмыстылық Еңбек рыногы Еңбекақы төлеу Халықтың ақшалай табыстары	Қасенова Әсия Қаналбайқызы <i>Демографиялық және әлеуметтік статистика департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-61

**Социально-экономическое развитие
Республики Казахстан**

**Ответственные лица
за содержание разделов**

Наименование раздела	Ф.И.О., должность ответственного	Телефон
Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан Основные социально-экономические индикаторы	Абуталипова Дана Тлеуовна <i>Директор Департамента стратегического планирования и распространения данных</i>	8(7172) 74-90-58
Валовой внутренний продукт Денежно-кредитная система Государственные финансы Платежный баланс Социально-экономическое положение регионов Конъюнктурные обследования Социально-экономическое положение стран СНГ	Тайжанов Кажигали Абдиярович <i>Директор Департамента национальных счетов и исследований</i>	8(7172) 74-90-59
Цены	Кривко Нина Ивановна <i>Директор Департамента статистики цен</i>	8(7172) 74-90-57
Промышленность Сельское хозяйство Мониторинг малого бизнеса Финансы предприятий и организаций Инвестиции Строительство	Епбаева Айгуль Токтархановна <i>Директор Департамента статистики производства</i>	8(7172) 74-90-56
Транспорт и связь Внешняя торговля Торговля и прочие услуги Товарные рынки	Якупова Зифа Рафиковна <i>Директор Департамента статистики услуг</i>	8(7172) 74-93-18
Демографическая ситуация Заболеваемость населения Преступность Рынок труда Оплата труда Денежные доходы населения	Касенова Асия Каналбаевна <i>Директор Департамента демографической и социальной статистики</i>	8(7172) 74-90-61